

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 13.10.1999
KOM(1999) 505 slutlig

ÅTERKOMMANDE RAPPORT 1999

FRÅN KOMMISSIONEN

OM

UNGERN

FRAMSTEG PÅ VÄGEN MOT ANSLUTNING

Innehållsförteckning

A. Inledning

a) Förord

b) Förbindelserna mellan Europeiska unionen och Ungern

Utvecklingen (även beträffande bilateral handel) inom ramen för Europaavtalet mellan EU och Ungern

Partnerskapet för anslutning och det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk

Stödet inför anslutningen: Phare

Phare-programmets förvaltningssystem

Stödet inför anslutningen för år 2000

Partnersamverkan

Förhandlingsprocessen och genomgången av gemenskapens regelverk

B. Kriterier för medlemskap

1. Politiska kriterier

Inledning

Den senaste tidens utveckling

1.1 Demokrati och rättsstat

Parlamentet

Den verkställande makten

Rättsväsendet

Åtgärder för att bekämpa korruption

1.2 Mänskliga rättigheter och skydd av minoriteter

Medborgerliga och politiska rättigheter

Ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter

Minoriteters rättigheter och skydd

1.3 Allmän bedömning

2. Ekonomiska kriterier

2.1 Inledning

2.2 Ekonomisk utveckling

Makroekonomisk utveckling

Strukture reformer

2.3 Bedömning på grundval av Köpenhamnskriterierna

Övergången till fungerande marknadsekonomi

Förmåga att hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen

2.4 Allmän bedömning

3. Förmåga att påta sig de skyldigheter som ett medlemskap medför

3.1 En gränslös inre marknad

De fyra friheterna

Konkurrens

3.2 Ny teknik och framtidsfrågor

Informationssamhället

Utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor

Forskning och teknisk utveckling

Telekommunikation

Den audiovisuella sektorn

3.3 Ekonomiska och fiskala frågor

Den ekonomiska och monetära unionen

Beskattning

Statistik

3.4 Politiken inom olika sektorer

Industri

Jordbruk

Fiske

Energi

Transport

Små och medelstora företag

3.5 Ekonomisk och social sammanhållning

Sysselsättning och sociala frågor

Regionalpolitik och sammanhållning

3.6 Miljö och livskvalitet

Miljö

Konsumentskydd

3.7 Rättsliga och inrikes frågor

3.8 Yttre förbindelser

Handel och internationella ekonomiska förbindelser

Utvecklingssamarbete

Tull

Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

3.9 Finansiella frågor

Finansiell kontroll

3.10 Allmän bedömning

4. Den offentliga förvaltningens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk

4.1 Den offentliga förvaltningens organisation

4.2 Den offentliga förvaltningens och rättsväsendets förmåga: Nyckelområden för genomförandet av gemenskapens regelverk

C. Slutsats

D. Partnerskap för anslutning och nationellt program för antagande av gemenskapens regelverk: Övergripande bedömning av genomförandet

1. **Partnerskap för anslutning: Bedömning av prioriteringarna på kort och medellång sikt**

2. **Bedömning av det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk**

Bilagor

Människorättskonventioner som ratificerats av kandidatländerna

Statistiska uppgifter

A. Inledning

a) Förord

Enligt meddelandet Agenda 2000 skall kommissionen årligen lämna en rapport till Europeiska rådet om de framsteg som vart och ett av kandidatländerna i Central- och Östeuropa gjort i förberedelserna för medlemskap. Den första rapporten skulle enligt meddelandet lämnas i slutet av 1998. Vid toppmötet i Luxemburg beslöt Europeiska rådet följande:

"När det gäller granskningen av de framsteg som har gjorts av varje kandidatstat i Central- och Östeuropa inför anslutningen med avseende på Köpenhamnskriterierna, i synnerhet i vilken takt övertagandet av unionens regelverk sker, kommer kommissionen att för varje stat överlämna regelbundna rapporter till rådet, vilka i förekommande fall skall åtföljas av rekommendationer att inleda bilaterala regeringskonferenser och detta redan från slutet av 1998." ... "I detta sammanhang skall kommissionen fortsätta att följa den metod som fastställs i Agenda 2000 i utvärderingen av kandidatstaternas förmåga att uppfylla de ekonomiska kriterierna och att påta sig de skyldigheter som anslutningen medför."

Europeiska rådet uppmanade vid sitt möte i Wien kommissionen att lägga fram sina nästkommande lägesrapporter inför Europeiska rådet i Helsingfors.

Den här återkommande rapporten om Ungern är upplagd på samma sätt som kommissionens yttrande från 1997. I rapporten

- beskrivs förbindelserna mellan Ungern och unionen, särskilt inom ramen för associeringsavtalet,
- analyseras situationen vad gäller de politiska villkor som Europeiska rådet anger (demokrati, rättssäkerhet, mänskliga rättigheter, skydd av minoriteter),
- bedöms Ungerns situation och framtidsutsikter vad gäller de ekonomiska villkor som Europeiska rådet anger (fungerande marknadsekonomi, förmåga att hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen),
- analyseras Ungerns förmåga att påta sig de skyldigheter som ett medlemskap medför, dvs. landets förmåga att anta unionens regelverk i form av fördraget, sekundärrätten och unionens politik på olika områden. I denna del av rapporten ägnas särskild uppmärksamhet åt kärnsäkerhetsnormer, vilkas betydelse framhölls av Europeiska rådet vid dess möte i Köln.

I rapporten behandlas också den rättsliga och administrativa förmågan i enlighet med vad som begärdes av Europeiska rådet vid dess möte i Madrid, vid vilket det framhölls att kandidatländerna bör anpassa sina administrativa strukturer så att ett harmoniskt genomförande av gemenskapens politik på olika områden efter anslutningen garanteras.

I rapporten beaktas de framsteg som gjorts sedan 1998 års återkommande rapport. Vidare undersöks i vilken mån de planerade reformer som nämns i fjolårets rapport har genomförts och granskas nya initiativ, även sådana som har direkt samband med de

prioriteringar som ingår i partnerskapet för anslutning. Rapporten innehåller ett särskilt avsnitt som handlar om i vilken utsträckning landet har åtgärdat partnerskapets prioriteringar på kort sikt och börjat ta itu med prioriteringarna på medellång sikt.

Bedömningen av framstegen när det gäller förmågan att uppfylla de politiska kriterierna och att tillämpa gemenskapens regelverk koncentreras på vad som har skett sedan den förra rapporten, medan den ekonomiska bedömningen går tillbaka på en mera långsiktig utvärdering av Ungerns ekonomiska resultat. Bedömningen av de framsteg som gjorts när det gäller att anta gemenskapens regelverk har i första hand gjorts på grundval av den lagstiftning som faktiskt har antagits och inte på grundval av lagstiftning som är under beredning eller som håller på att godkännas av parlamentet. Denna ansats garanterar lika behandling av alla kandidatländerna och gör det möjligt att objektivt bedöma och jämföra länderna med avseende på de konkreta framsteg de har gjort i anslutningsförberedelserna.

Rapporten stöder sig på ett stort antal informationskällor. Kandidatländerna har ombetts att lämna uppgifter om de framsteg som gjorts i förberedelserna för medlemskap sedan den förra rapporten offentliggjordes. Deras framställningar på de möten som hållits inom ramen för Europaavtalen, deras nationella program för antagande av gemenskapens regelverk och de uppgifter som lämnats i samband med den analytiska genomgången av regelverket (s.k. screening) och i samband med förhandlingarna har också använts som informationskällor. Rådets överläggningar och Europaparlamentets betänkanden och resolutioner¹ har beaktats vid utarbetandet av rapporterna. Kommissionen har också använt sig av de bedömningar som olika internationella organisationer utfört, särskilt de bidrag som lämnats av Europarådet, OSSE och de internationella finansiella instituten samt olika icke-statliga organisationer.

b) Förbindelserna mellan Europeiska unionen och Ungern

Utvecklingen (även beträffande bilateral handel) inom ramen för Europaavtalet mellan EU och Ungern

Ungern har fortsatt att genomföra Europaavtalet och har bidragit till att de olika gemensamma institutionerna fungerat smidigt.

Associeringsrådet kommer att ha ett möte i december 1999. Ett möte i associeringskommittén ägde rum i februari 1999. Systemet med underkommittéer fortsätter att fungera som ett forum för diskussioner om tekniska frågor.

Sedan den förra återkommande rapporten offentliggjordes har den gemensamma parlamentariska associeringskommittén, som består av företrädare för det ungerska parlamentet och Europaparlamentet, sammanträtt en gång, i februari 1999.

Ungerns handel med EU har fortsatt att öka. Den ungerska exporten till EU ökade från 11,7 miljarder euro 1997 till 14,5 miljarder euro 1998 medan importen från EU ökade från 13,6 miljarder euro 1997 till 16,7 miljarder euro 1998. EU:s export till Ungern under

¹ Föredragande i Europaparlamentet: A. Oostlander och E. Baron Crespo; medföredragande: M. Aelvoet, J. Donner, O. Von Habsburg, E. Caccavale, F. Kristoffersen, M. Hoff, C. Carnero Gonzales, P. Bernard-Raymond, R. Speciale, J. Wiersma, J.W. Bertens och B. Malone.

första kvartalet 1999 omfattade framför allt maskiner och elprodukter, transportutrustning och kemiska produkter. De viktigaste varugrupperna i EU:s import från Ungern var maskiner och elprodukter, transportutrustning och textilprodukter.

Problem med anknytning till genomförandet av Europaavtalet finns liksom tidigare inom jordbrukssektorn, där Ungern beviljar Israel mer förmånliga villkor än vad landet beviljar EU. Ungern har emellertid angett att landet kommer att frångå denna överenskommelse med Israel vid anslutningen. Problemet med diskriminerande beskattning av sprit har ännu inte fått någon lösning. I mars 1999 fick kommissionen rådets mandat att inleda förhandlingar med de associerade länderna för att uppnå nya ömsesidiga medgivanden på jordbruksområdet. Ungern ändrade under 1999 sitt förfarande för att erkänna importintyg för viner med ursprung i Europeiska unionen och avskaffade vissa krav på intyg mot vilka EU framfört invändningar.

EU införde i mars 1999 en slutgiltig antidumpningstull på import av skördegarn av polypropen med ursprung bland annat i Ungern. Antidumpningsförfaranden har också inletts beträffande import av tvinnade linor och kablar av stål med ursprung bland annat i Ungern.

De diskussioner som för närvarande äger rum i Europaavtalsorganen är framför allt inriktade på genomförandet av de prioriteringar som anges i partnerskapet för anslutning (se nedan) och på att försöka få framsteg till stånd inom områden såsom punktskatter, konkurrens och statligt stöd, liksom när det gäller övergången till den andra etappen av Europaavtalet. Vad beträffar konkurrens och statligt stöd hindras genomförandet av Europaavtalet (artikel 62) av att den ungerska författningsdomstolen har uttalat att vissa bestämmelser i de ungerska tillämpningsföreskrifterna på konkurrensområdet strider mot konstitutionen. Domstolens avgörande vinner emellertid inte laga kraft förrän den 31 december 1999, och de ungerska myndigheterna och kommissionen arbetar för närvarande på att finna en lösning på problemet. När det gäller industriella standarder och bedömning av överensstämmelse befinner sig förhandlingarna om ett protokoll om europeisk bedömning av överensstämmelse, avsett att påskynda anpassningen av Ungerns övergripande och tekniska lagstiftning på detta område till gemenskapens regelverk, i sitt slutskede.

Ungern genomförde 1997 tillsammans med kommissionen en första gemensam bedömning av prioriteringarna på medellång sikt i den ekonomiska politiken och är nu i färd med att utarbeta en ekonomisk strategi på medellång sikt jämsides med en andra gemensam bedömning.

Partnerskapet för anslutning och det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk

Ett partnerskap för anslutning antogs i mars 1998. Dess genomförande granskas i avsnitt D av rapporten.

I juli 1999 lade Ungern fram en reviderad version av det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk. I den redovisar Ungern sin strategi inför anslutningen, däribland hur de prioriteringar som ingår i partnerskapet för anslutning (se avsnitt D) skall genomföras.

Stödet inför anslutningen: Phare

Phare-programmet var under 1999 det viktigaste instrumentet för finansiellt bistånd till stöd för Ungerns strategi inför anslutningen.

Programmet är anslutningsinriktat och stödet koncentreras till de prioriteringar i partnerskapet för anslutning som hjälper kandidatländerna att uppfylla Köpenhamnskriterierna. Omkring 30 % av Phare-medlen används för "institutionell uppbyggnad" (dvs. för att hjälpa länderna att förbättra sin förmåga att genomföra unionens regelverk; se avsnittet om partnersamverkan nedan) och återstående 70 % används för att finansiera investeringar för dels en förstärkning av den organisatoriska struktur för normgivning och tillsyn som behövs för att säkerställa överensstämmelse med regelverket, dels en förstärkning av den ekonomiska och sociala sammanhållningen, bland annat med avseende på verkningarna av omstruktureringar i viktiga sektorer av ekonomin.

Inom ramen för Phare-programmet har Ungern tilldelats 1 030 miljoner euro under perioden 1990-1999.

Phare-programmet för 1999 består av en nationell tilldelning (102,87 miljoner euro) med följande prioriteringar:

Integrering av romerna i skolor och på arbetsmarknaden (5 miljoner euro).

Förstärkning av den institutionella och administrativa förmågan när det gäller tillsyn inom områdena finansiella tjänster, beskattning, tull, jordbruk och miljö (35,2 miljoner euro).

Främjande av små och medelstora företag (6,2 miljoner euro).

Förstärkning av samarbetet inom området rättsliga och inrikes frågor (gränsförvaltning, bekämpning av organiserad brottslighet, visum- och invandringspolitik) (13,6 miljoner euro).

Investeringar i infrastruktur och transport (20 miljoner euro).

Utveckling av laboratorier inom den allmänna hälsovården (8 miljoner euro).

Deltagande i olika gemenskapsprogram (10,87 miljoner) and i programmet Tempus (4 miljoner euro).

Ytterligare 10 miljoner euro har anslagits till ett program för gränsöverskridande samarbete med Österrike, 5 miljoner euro till samarbetet med Rumänien och 2 miljoner euro till samarbete med Slovakien.

Ungern deltar också i och drar nytta av Phare-finansierade program för flera länder och övergripande program, såsom byrån för tekniskt bistånd och informationsutbyte (Technical Assistance Information Exchange Office, TAIEX) och programmen för små och medelstora företag och för stöd till storskaliga infrastrukturprojekt.

Sedan 1990 har stöd från Phare lämnats för att underlätta för Ungern att angripa centrala frågor i samband med den ekonomiska övergången och strukturreformerna. Stödet har främst fått formen av tekniskt bistånd och har framför allt använts för institutionell uppbyggnad och utveckling av politiken. Phare-medel har också i allt högre grad tagits i

anspråk för stöd till prioriterade investeringar som regeringen fastställt vara väsentliga för den grundläggande omstruktureringen av ekonomin på medellång sikt.

Som helhet betraktat har stödet från Phare haft en positiv inverkan. En faktisk överföring av kunskaper och förstärkning av bristfällig utrustning och knappa ekonomiska resurser har ägt rum på ett antal viktiga områden, exempelvis när det gäller omstrukturering och privatisering av industrin, utveckling av små och medelstora företag, främjande av handel och investeringar, energisektorn och registrering av fastigheter. Med hjälp av stödet från Phare till jordbruket och till utveckling av små och medelstora företag har man lyckats utveckla strategier för olika sektorer och inrätta viktiga institutionella och finansiella mekanismer för företagen inom dessa sektorer.

Phare har exempelvis spelat en viktig roll på följande områden:

På jordbruksområdet har stöd utgått från Phare till upprättandet av en kreditgarantifond för landsbygden (20 miljoner euro). Denna fond ställer garantier för medelfristiga och långfristiga lån till små och medelstora företag, som annars inte kan ställa erforderliga säkerheter för lånen, för utveckling av basverksamhet på jordbruks-, affärs-, industri- eller tjänsteområdet. Hittills har mer än 1 200 små och medelstora företag beviljats lånegaranti från fonden och därmed kunnat stärka sin finansiella bas.

Inom transportsektorn har Phare samfinansierat större infrastrukturprojekt och därmed bidragit till förverkligandet av regeringens ambitiösa investeringsprogram, som för närvarande är ställt inför allvarliga inhemska budgetbegränsningar. Genom en samlad mobilisering av inhemska och utländska resurser har ett stort vägnät omfattande 30 000 km riksvägar, på vilka mer än 70 % av fordonstrafiken sker, kunnat upprustas.

Inom området privatisering och omstrukturering har Phare stött utvecklingen av metoder för omstruktureringen och förberedandet av projekt för omstrukturering av större industriföretag. Phare har bidragit till att säkra omkring 15 000 arbetstillfällen som annars skulle ha gått förlorade.

Phare-programmets förvaltningssystem

Förvaltningssystemet för Phare reviderades 1998 och 1999 för att göra verksamheten snabbare, öka dess effektivitet och verkningsgrad och förbättra insynen. Ett decentraliserat genomförande har ända från början tillämpats för stödet från Phare. Myndigheterna i partnerlandet har ansvarat för tilldelning av kontrakt och utbetalning av stödet. Enligt budgetförordningen för Europeiska gemenskaperna krävs dock att kommissionen övervakar upphandlingsförfarandet och godkänner alla kontrakt som skall finansieras genom Phare och som undertecknats av partnerlandet innan de blir giltiga. Med stöd av den förordning från juni 1999 genom vilken stödet från Phare, Sapard och ISPA samordnas kommer kommissionen att kunna övergå till att kontrollera upphandling i efterhand i de fall då den anser att den finansiella kontroll som partnerlandet utövar är tillräcklig. Denna möjlighet kommer att undersökas för varje enskilt land och varje enskild sektor och kommer att införas stegvis.

Under tiden har kommissionen för att göra genomförandet av Phare-programmen mera effektivt överfört en stor del av ansvaret för övervakning av upphandlingen till sina delegationer i kandidatländerna.

Genomförandestrukturerna för Phare har rationaliserats i syfte att öka insynen och undvika en splittrad medelsanvändning. Genom denna process får kandidatländerna ett större ansvar. Kandidatländerna skall så långt möjligt utse stabila institutioner och genomförandeorgan att ansvara för förvaltningen och genomförandet av de program som finansieras med gemenskapsmedel efter anslutningen.

Sedan december 1998 kanaliseras Phare-medel och andra EU-medel via en nationell fond under det ungerska finansministeriet. Den nationella fonden har det övergripande ansvaret för den finansiella förvaltningen av medlen, för att Phare-programmets regler för upphandling, rapportering och finansförvaltning iakttas och för att det finns ett fungerande system för information om projekten. En central finansierings- och upphandlingsenhet har också inrättats för att förbättra synligheten och insynen när det gäller finansförvaltning, redovisning och utbetalningar. När det gäller investeringsstödet från Phare har Ungern inrättat ett visst antal genomförandeorgan som kommer att ansvara för genomförandet av enskilda projekt.

Efter en nedgång under de senaste fyra åren vad gäller Ungerns förmåga att utnyttja Phare-medel har man gjort stora insatser för att öka nivån vad gäller totalt ingångna kontrakt under 1999.

Stödet inför anslutningen för år 2000

Under perioden 2000-2006 kommer stödet till kandidatländerna inför anslutningen att mer än fördubblas. Vid sidan av Phare-programmet kommer detta stöd från och med år 2000 att omfatta en stödordning för jordbruk och landsbygdsutveckling (Sapard) och ett strukturinstrument (ISPA) genom vilket åtgärder liknande sammanhållningsfondens åtgärder på miljö- och transportområdet kommer att prioriteras.

Under perioden 2000-2002 kommer det sammanlagda finansiella stöd som finns att tillgå att uppgå till 96 miljoner euro per år för Phare, 38,1 miljoner euro per år för Sapard och mellan 70 och 100 miljoner euro per år för ISPA.

Partnersamverkan

En av de viktiga utmaningar som kandidatländerna står inför är att förstärka den offentliga förvaltningens förmåga att genomföra gemenskapens regelverk och kontrollera att det efterlevs. Europeiska kommissionen har erbjudit sig att i form av partnersamverkan mellan förvaltningar och organ ställa avsevärda mänskliga och finansiella resurser till förfogande för att hjälpa kandidatländerna med detta. Medlemsstaternas samlade sakkunskap görs nu tillgänglig för kandidatländerna, särskilt genom att tjänstemän utstationeras för längre tid. Uppslutningen från medlemsstaternas sida har varit stor, och tack vare detta stöd pågår nu partnersamverkan beträffande sammanlagt 108 projekt som omfattar alla kandidatländer och så gott som alla medlemsstater.

Phare-programmets stöd för partnersamverkan har hittills främst varit inriktat på jordbruk, miljö, den offentliga sektorns finanser, rättsliga och inrikes frågor och förberedelsearbete inför stödet från strukturfonderna.

För Ungerns del har partnersamverkan inom ramen för Phare hittills inletts beträffande 16 projekt. Tyskland leder ett projekt för att biträda Ungern i arbetet med att genomföra den gemensamma jordbrukspolitiken och hjälper, tillsammans med Spanien, också till med

resursplanering av strukturutvecklingsprogram och utvecklingsprogram på jordbruksmiljöområdet. Tre miljöprojekt pågår som gäller anpassning av lagstiftning på miljöområdet, upprättande och förvaltning av en central miljöskyddsfond respektive genomförandet av livsmiljödirektivet. På finansområdet leder Frankrike ett projekt för att utveckla ett övervakningssystem för statliga stöd och ett projekt som gäller kontroll avseende utländskt bistånd, medan Österrike och Förenade kungariket arbetar tillsammans med sina ungerska partner för att anpassa skattesystemet. Förenade kungariket leder ett projekt, i vilket också Tyskland och Danmark deltar, för att stödja övervakningsbyrån för statligt stöd. Bland de projekt som gäller rättsliga och inrikes frågor kan nämnas bekämpning av organiserad brottslighet, utveckling av kapaciteten att hantera asyl- och flyktingärenden, gränsförvaltning samt utbildning av personal vid de rättsvårdande organen. Det pågår också arbete rörande inre marknadsfrågor, bland annat utveckling, tillsammans med Förenade kungariket, Sverige och Frankrike, av ett system för marknadsövervakning samt utveckling av organ för provning och certifiering av produkter. Frankrike leder ett projekt som syftar till att fastställa en ram för regional utveckling och förbereda stödet inför anslutningen.

Partnersamverkan är planerad för sex projekt inom ramen för 1999 års Phare-program och kommer att avse jordbruksstatistik, tillsyn inom området finansiella tjänster, förvaltning av den offentliga sektorns finanser, skatteharmonisering, asylfrågor och folkhälsa.

Förhandlingsprocessen och genomgången av gemenskapens regelverk

Den analytiska genomgången av gemenskapens regelverk har avslutat för Ungerns del med undantag för genomgången på jordbruksområdet, som beräknas äga rum under hösten.

Sedan anslutningsförhandlingarna inleddes i mars 1998 har Ungern deltagit i två förhandlingsomgångar på ministernivå. Härigenom har förhandlingarna om åtta kapitel preliminärt kunnat avslutas (vetenskap och forskning, utbildning, små och medelstora företag, statistik, industripolitik, telekommunikation, fiske och konsumentskydd), medan förhandlingarna om sju kapitel (den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, bolagsrätt, fri rörlighet för varor, kultur och politik på det audiovisuella området, yttre förbindelser, tullunion, konkurrenspolitik) fortfarande pågår.

B. Kriterier för medlemskap

1. Politiska kriterier

Inledning

I den första återkommande rapporten om Ungerns framsteg i förberedelserna inför medlemskap gjorde kommissionen följande bedömning:

"Utvecklingen i Ungern bekräftar slutsatsen i yttrandet att Ungern uppfyller de politiska kriterier som fastställdes i Köpenhamn. Ungerns institutioner fungerar liksom tidigare väl. Fria och rättvisa val har ägt rum, vilka medgav ett smidigt maktskifte under 1998. Fortlöpande uppmärksamhet behöver ägnas åt att mer effektivt bekämpa korruptionen och åt att förbättra romernas situation."

"Ytterligare ansträngningar för att förbättra romernas situation" framhölls även i 1998 års partnerskap för anslutning som en prioritering på medellång sikt.

Den senaste tidens utveckling

Ungern blev i mars 1999 medlem av Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato). I november 1998 övertog Ungern för en sexmånadersperiod ordförandeskapet i Europarådet. I oktober 1998 hölls lokala val för tredje gången sedan 1989. Dessa gällde val av borgmästare, lokala och regionala folkvalda församlingar och lokala självstyrande minoritetsförsamlingar. Efter en ändring av den ungerska lagen om minoriteter har samtliga 13 minoriteter nu utsett nationella självstyrande minoritetsförsamlingar.

1.1 Demokrati och rättsstat

Som framhölls i den senaste återkommande rapporten har Ungern utvecklat stabila institutioner som utgör en garanti för demokrati och rättssäkerhet. I detta avsnitt redogörs därför endast för de viktigaste förändringarna under det gångna året.

Parlamentet

Vissa förberedande steg har tagits för att se till att minoriteterna blir representerade i parlamentet, en rättighet som är fastlagd i konstitutionen och i lagen om minoriteter. Det har emellertid ännu inte antagits någon lag om representation för minoriteterna.

Den verkställande makten

Regeringen har antagit ett nytt utvecklingsprogram för att på fyra centrala områden förbättra den offentliga förvaltningen. De områden det gäller är utveckling och förstärkning av den offentliga förvaltningen på regional nivå, decentralisering av arbetsuppgifter från nationell till regional nivå, modernisering av tjänster som riktar sig till allmänheten samt karriärutveckling för offentliganställda tjänstemän, inbegripet ekonomiska incitament och utbildning. En omfattande översyn av lönesystemet som skall leda till att det införs resultatanknutna löner är också förutsedd i programmet.

Rättsväsendet

Vakanta tjänster hos författningsdomstolen återbesätts allt eftersom vakanserna uppstår så att antalet domare alltid överstiger det minimum som krävs enligt konstitutionen.

Rättsväsendet fortsätter att fungera på ett tillfredsställande sätt, om än långsamt på grund av den höga arbetsbelastningen. Medan domstolarna i första instans kunnat minska den eftersläpning i form av oavgjorda mål som förekommit under senare år, ökar antalet överklaganden till Högsta domstolen (se vidare avsnitt 4 om den offentliga förvaltningens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk). I allmänhet tar det mer än ett år innan ett avgörande fälls i brottmål, medan civilmål normalt behandlas snabbare. Som ett resultat av reformen av rättsväsendet 1997 har domstolarna försetts med modernare teknisk utrustning och biträdespersonalen har utökats.

Antalet domartjänster har varit konstant sedan 1998. Reformen av rättsväsendet 1997 har också medfört att ersättningen till domare förbättrats och lett till att det nationella rådet för rättsväsendet och institutet för juridiska studier regelbundet organiserar utbildning för domare. Under 1998 deltog omkring 500 domare i utbildningsprogram som gällde europeisk integration och gemenskapslagstiftning. Domare är skyldiga att delta i kurser i EG-rätt som de inbjuds till.

Åtgärder för att bekämpa korruption

Ungern konfronteras fortfarande med korruptionsproblem. Bekämpningen av korruption är en av regeringens främsta prioriteringar.

Följande åtgärder har vidtagits för att åtgärda problemet:

- Nya regler har införts genom en ändring i strafflagen, vilken trädde i kraft i mars 1999. Genom dessa regler har den allmänna säkerheten stärkts och straffen skärpts.
- Nya enheter för korruptionsbekämpning har inrättats vid den ungerska polisens nationella huvudkontor och vid varje regionalt gränsvaktsdirektorat. För att skärpa kontrollerna i gränsområdet mellan Ungern och Rumänien har den ungerska gränsbevakningen dessutom ingått ett avtal med sin rumänska motsvarighet om samarbete i bekämpningen av korruption.
- Regeringen genomför för närvarande en omfattande översyn av den samlade lagstiftningen för att se om det finns några kryphål som kan utnyttjas i korruptionssyfte.

Översynen måste följas upp genom en uppstramning av den lagstiftning som visar sig ha brister.

- Europarådets straffrättsliga konvention om korruption undertecknades av Ungern i april 1999. I maj 1999 undertecknade landet ett avtal inom ramen för det sydosturopeiska samarbetsinitiativet för att förhindra och bekämpa gränsöverskridande brottslighet och korruption.
- OECD:s rekommendation till medlemsstaternas regeringar beträffande bestickning i samband med internationella affärstransaktioner (OECD-överenskommelsen om bekämpning av bestickning) ratificerades av Ungern i september 1998.

Enligt en rapport från riksåklagarämbetet registrerades 1998 455 fall av korruption, 4 % fler än 1997.

1.2 Mänskliga rättigheter och skydd av minoriteter

Som anfördes i den förra återkommande rapporten respekteras de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna liksom tidigare i stort i Ungern. Ungern har redan anslutit sig till de viktigaste överenskommelserna om mänskliga rättigheter (se bilagan). Framställningen i det följande begränsas därför till viktigare förändringar under det gångna året som är av betydelse med hänsyn till Köpenhamnskriterierna.

Våren 1999 promulgerade Ungern Europarådets konvention om regionala språk och minoritetsspråk samt Europarådets ramkonvention i Strasbourg om skydd av nationella minoriteter. Det tredje protokollet till Europarådets allmänna överenskommelse om privilegier och immunitet trädde i kraft i mars 1999. Ungern har också anslutit sig till Europarådets fond för återanpassning av nationella flyktingar.

I juli 1999 ratificerade Ungern den europeiska sociala stadga som ingåtts inom ramen för Europarådet. Ett antal artiklar har emellertid inte ratificerats på grund av de ekonomiska konsekvenser som tillämpningen av dem skulle komma att få. Ratificeringen av stadgan är ett viktigt steg i anpassningen av den ungerska sociallagstiftningen till Fördraget om Europeiska unionen.

Medborgerliga och politiska rättigheter

Pressfriheten respekteras i Ungern. Vad som uppfattats som en önskan till mera direkt engagemang i medierna från regeringens sida, exempelvis genom förvärv av en tidning, inger dock viss oro. Styrelsen för public service-TV består för närvarande enbart av regeringstroga ledamöter, trots att det i medielagen föreskrivs att sätessfördelningen i styrelsen skall vara politiskt balanserad.

Den nya asyllagen från mars 1998 har inneburit väsentliga förbättringar i det ungerska asylsystemet. Sedan Ungern som en följd av den nya lagen hävt det geografiska förbehåll som gjordes när landet anslöt sig till Genèvekonventionen kan asylsökande från alla länder nu ansöka om skydd hos de ungerska myndigheterna. Antalet asylsökande har därför ökat väsentligt. Det har lett till att myndigheterna är överbelastade och till att det råder brist på domare som kan behandla överklaganden inom rimlig tid. Asylsökande och

flyktingar inkvarteras dock i mottagningsanläggningar som motsvarar internationella normer.

Illegala invandrare däremot placeras i kommunala tillfälliga mottagningsstationer, där de får kvarstanna tills domstolen fattat beslut i avvisningsfrågan. De sanitära förhållandena och bostadsförhållandena är i en del av dessa mottagningsstationer undermåliga. På rekommendation av ombudsmannen för medborgerliga rättigheter har ett antal av dem stängts eller rustats upp.

Enligt officiell ungersk statistik omfattade den illegala invandringen mer än 30 000 personer 1998, varav det i ca 18 000 fall rörde sig om olagligt gränsöverskridande. Enligt den nya strafflagen, som trädde i kraft i mars 1999, är människohandel att betrakta som en straffbar handling. Någon statistik om människohandelns omfattning finns ännu inte.

De förfaranden som tillämpas när det gäller illegala invandrare är i stor utsträckning anpassade till gemenskapens normer. Högsta domstolen är högsta överklagandeinstans. Trots den nya asyllagen kvarstår vissa problem. Det saknas exempelvis en tydlig ansvarsfördelning mellan kontoret för flykting- och invandrarfrågor och övriga inblandade myndigheter, och möjligheterna till överprövning av beslut i avvisnings- eller återtagandeärenden är fortfarande begränsade. Med tanke på den ökande strömmen av asylsökande måste ytterligare ansträngningar göras för att rusta upp mottagningsstationerna och öka mottagningskapaciteten. Ytterligare planeringsresurser och ekonomiska resurser bör därför ställas till förfogande.

UNHCR:s (FN:s flyktingkommissariat) lokalkontor i Budapest tilldelade 1998 års Menedekpris (flyktingpriset) till kontoret för den parlamentariska kommissionären för mänskliga rättigheter som erkännande både för dess arbete generellt sett, men särskilt också för dess insatser för främlingar, asylsökande och flyktingar. Flyktingpriset inrättades 1995 och utdelas som erkännande för framstående insatser inom området mänskliga rättigheter.

Även om myndigheterna har ingripit i enskilda fall fortsätter rapporterna om övergrepp från polisens sida när det gäller misstänkta. Många vanliga människor rapporteras också bli illa behandlade av polisen i samband med normala identitetskontroller. Personer som arresterats av polisen klagat över övergrepp och trakasserier.

Fängelserna är i regel överfulla. Antalet fångar är 40 % fler än vad fängelserna är avsedda för och situationen i många av fängelserna inger fortfarande bekymmer (uppgift från ombudsmannen för medborgerliga rättigheter).

Några restriktioner när det gäller utlänningars rätt att förvärva fast egendom finns inte utom för jordbruksmark.

Ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter

Serviceutbudet för funktionshindrade är begränsat. Regeringen har utfärdat föreskrifter om att alla offentliga byggnader skall göras tillgängliga för funktionshindrade senast 2009. Företag med över 20 anställda är skyldiga att avdela 5 % av befattningarna i företaget för personer med någon form av funktionshinder.

Ett nytt trepartssammansatt organ för förlikning, social dialog och förhandlingar inrättades i Ungern i början av 1999 (se vidare den del av avsnitt 3 som behandlar sysselsättning och sociala frågor).

Minoriteters rättigheter och skydd

Efter de allmänna valen i Slovakien i september 1998 genomfördes i november 1998 slutligen i sin helhet det grundfördrag som ingåtts redan 1996. En gemensam ungersk-slovakisk kommitté som skall övervaka genomförandet av minoritetsfrågor enligt grundfördraget har inlett sin verksamhet. Såväl den ungerska minoriteten i Slovakien (mer än 550 000 personer) som den slovakiska minoriteten i Ungern (ca 100 000 personer) är företrädare i den gemensamma kommittén.

Medan situationen för övriga minoriteter inte förefaller utgöra något större problem, måste fortsatt uppmärksamhet ägnas åt hur de ungerska myndigheterna respekterar romernas mänskliga rättigheter (den romska minoriteten beräknas omfatta mellan 400 000 och 600 000 personer). Romernas situation har inte försämrats, men inte heller märkbart förbättrats.

Liksom tidigare drabbas romerna av utbredda fördomar och diskriminering i sitt dagliga liv. De diskrimineras när det gäller tillträde till utbildning, arbete, offentliga institutioner och tjänster. Deras hälso- och boendesituation är klart sämre än vad som gäller för befolkningen i övrigt. Det finns fortfarande fler än 150 segregerade skolor över hela landet. Internationella och icke-statliga organisationer har rapporterat förekomst av systematiskt fördomsfullt uppträdande från myndigheternas sida, liksom polisvåld. Enligt de ungerska myndigheterna är det enligt dataskyddslagen inte tillåtet att ta reda på lagöverträdarens etniska tillhörighet och därför saknas det statistisk bevisning om diskrimineringens omfattning.

För att angripa problemet med fördomar mellan romer och polis upprättade regeringen i april 1999 ett särskilt program. Polisen har enligt programmet skyldighet att, om klagomål framförs, ta emot företrädare för romernas lokala självstyrande församling.

Ombudsmannen för minoriteternas rättigheter har framfört kritiska synpunkter på romernas möjligheter att få tillträde till arbetsmarknaden. Han har uttalat att det inte förekommer någon rättslig, däremot en faktisk, diskriminering av arbetssökande romer. Som motåtgärd föreslår ombudsmannen att arbetsförmedlingarna i fortsättningen skall vara skyldiga att anmäla fall av diskriminering mot romer, och att arbetsgivare som utövar sådan diskriminering skall uteslutas från kontrakt för offentliga bygg- och anläggningsarbeten.

Regeringen har antagit ett reviderat handlingsprogram på medellång sikt som syftar till att förbättra romernas levnadsförhållanden. Programmet lägger särskilt vikt vid förbättring av utbildnings- och sysselsättningsmöjligheterna genom en utbyggnad av studiestödet, åtgärder på det sociala området, hälso- och sjukvårdsområdet och bostadsområdet samt projekt på jordbruksområdet. Programmet innehåller också en kommunikationsstrategi och åtgärder för att bekämpa diskriminering. Årliga handlingsplaner för att genomföra åtgärderna i programmet kommer att utarbetas i samarbete med romernas nationella självstyrande församling och byrån för nationella och etniska minoriteter. Fackministerierna kommer att vara skyldiga att föra upp särskilda

anslagsposter i budgeten avsedda för genomförandet av de olika åtgärderna i handlingsprogrammet. En ministerkommitté för frågor rörande romerna, under justitieministerns ledning, kommer att få ansvaret för att behandla frågor rörande romerna och övervaka genomförandet av handlingsprogrammet.

De offentliga anslagen till romerna omfattade 1999 0,5 miljoner euro till romernas nationella självstyrande församling och ca 3 miljoner euro till lokala självstyrande minoritetsförsamlingar. Dessutom anslog staten 2 miljoner euro till olika stiftelser tillhörande romerna. Den romska minoriteten fick också stöd genom utbildningsministeriets program för offentliga bygg- och anläggningsarbeten och inom ramen för utvecklingen av kulturella institutioner och tjänster för romerna

Efter valet av ledamöter till de lokala självstyrande församlingarna har antalet självstyrande församlingar för romerna nästan fördubblats. Detta kan ses som ett tecken på att romerna i tilltagande grad deltar i det offentliga livet. Särskilda sociala centrer för romer (upprättade med ekonomiskt stöd från staten) understöder lokala grupperingar och bidrar till bevarandet av den romska kulturen.

Trots de vidtagna åtgärderna är romernas situation fortfarande mycket besvärlig. Det måste göras ytterligare insatser för att bekämpa fördomarna hos majoriteten av befolkningen, få ett slut på diskriminerande praxis inom den offentliga tjänstesektorn och fullständigt genomföra det reviderade handlingsprogrammet på medellång sikt på regional och lokal nivå. Parallellt med dessa åtgärder måste tillräckliga budgetmedel ställas till förfogande.

1.3 Allmän bedömning

Ungern uppfyller de politiska kriterier som fastställdes i Köpenhamn. Två områden behöver fortfarande uppmärksammas. Det första är romernas situation, ett område där regeringen nu har börjat genomföra sitt handlingsprogram för romerna på medellång sikt och måste ställa tillräckliga budgetmedel till förfogande. Det andra är bekämpningen av korruption, ett område där den senaste tidens ansträngningar behöver förstärkas.

2. Ekonomiska kriterier

2.1 Inledning

I sitt yttrande från 1997 över Ungerns ansökan om medlemskap i Europeiska unionen drog kommissionen följande slutsats:

"Ungern kan betraktas som en fungerande marknadsekonomi." ... "Ungern bör kunna hantera konkurrensen och marknadskrafterna inom unionen väl på medellång sikt..."

Denna slutsats bekräftades i 1998 års rapport.

Vid sin granskning av den ekonomiska utvecklingen i Ungern sedan yttrandet lämnades har kommissionen väglett av slutsatserna från Europeiska rådets möte i Köpenhamn i juni 1993. I dessa slutsatser anges det att medlemskap i unionen förutsätter

- en fungerande marknadsekonomi, samt
- förmåga att hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen.

I analysen nedan har kommissionen använt samma metod som i yttrandet och i 1998 års rapport.

2.2 Den ekonomiska utvecklingen

Konjunkturutvecklingen i Ungern har varit positiv sedan mitten av 1998, inflationen har minskat kraftigt och sysselsättningen har ökat för första gången detta årtionde. Ökande inhemsk efterfrågan och den försämrade externa omgivningen har lett till ett allt större underskott i bytesbalansen. Efter den ryska krisen i augusti 1998 lyckades Ungerns centralbank försvara landets växelkurssystem (ett system där valutans riktvärde fortlöpande justeras, s.k. crawling peg). Man lyckades uppfylla 1998 års mål för de offentliga finanserna, men utvecklingen när det gäller den offentliga sektorns finanser under 1999 ger allt större anledning till oro. På strukturreformsområdet har Ungern fortsatt att göra framsteg.

Makroekonomisk utveckling

Under 1998 växte Ungerns ekonomi med 5,1 %. BNP-tillväxten berodde i allt högre grad på den inhemska efterfrågan. Den privata konsumtionen ökade med 3,8 % och återhämtningen konsoliderades under årets lopp. Omsättningen i detaljhandeln ökade också för första gången sedan 1993. Investeringarna var fortsatt starka, och investeringar i maskiner ökade med över 20 %. Exporten ökade också kraftigt under 1998 (med 16 % i reala termer), men exporttillväxten avtog från nära 30 % på årsbasis under första kvartalet till mindre än 10 % under årets sista kvartal. Raset berodde endast delvis på den minskade försäljningen till Ryssland. Andra orsaker var minskad global efterfrågan, ökad konkurrens från asiatiska producenter på utomeuropeiska marknader och långsammare expansion av landets exportkapacitet jämfört med tidigare. Ökad inhemsk efterfrågan på

investeringsvaror och varaktiga konsumtionsvaror ledde å andra sidan till högre import. För första gången sedan det stabiliseringspolitiska åtgärdsprogrammet inleddes 1995 ökade importen mycket snabbare än exporten. Under sista kvartalet 1998 sjönk emellertid importtillväxten på årsbasis kraftigt, då tillväxten i investeringar och konsumtion började avta.

Tillväxten i förädlingsvärdet följde under 1998 i stort sett tidigare trender, och ökade med 12,1 % i bygg- och anläggningssektorn, 7,5 % i transport- och telekommunikationssektorerna och 11,8 % i industrisektorn. Förädlingsvärdet inom livsmedels- och jordbrukssektorn minskade något under 1998, eftersom en svag ökning av animalieproduktionen vägdes upp av en nedgång i vegetabilieproduktionen. Under de första månaderna 1999 sjönk tillväxten i industriproduktionen på årsbasis under 10 %.

Arbetslösheten minskade till 7 % under sista kvartalet 1998, efter den första ökningen av sysselsättningen i Ungern på tio år. Under första kvartalet 1999 steg arbetslösheten något, till 7,4 % av arbetskraften.

Underskottet i bytesbalansen ökade 1998 till nära 5 % av BNP, vilket var dubbelt så mycket som 1997. Det fortsatte att öka under första kvartalet 1999, men inte lika snabbt. Denna utveckling hade följande två huvudorsaker: dels skillnaden mellan export- och importtrenderna för varor och tjänster, dels ökningen av de utländska företagens överföringar av vinstmedel. Inflödet av eget kapital och utländska direktinvesteringar räckte inte till för att finansiera landets allt större externa finansieringsbehov, med resultatet att utlandsskulden ökade för första gången sedan 1996. Trots detta fortsatte skuldtjänstindikatorerna att förbättras.

Inflationen föll kraftigt och låg i genomsnitt på 14,3 % under 1998, sjönk under tioprocentstrecket i januari i år, och låg i maj på 8,9 % på årsbasis. Detta berodde främst på att priserna på livsmedel och energi och de reglerade priserna ökade långsammare. På sista tiden har dock priserna på bränsle och energi börjat öka snabbare igen. Till inflationssänkningen bidrog också att den nominella löneökningstakten och takten i nedskrivningen av valutans avtog. Reallöneökningarna var återigen högre än planerat – 3,6 % – men alla inflationsdrivande effekter av löneökningarna neutraliserades av snabbare produktivitetstillväxt.

Ungerns centralbank ställdes inför nya svårigheter i samband med den ryska krisen. Ökningen av bytesbalansunderskottet och den ogynnsamma utvecklingen av de offentliga finanserna hittills under 1999 har bidragit till att öka riskpremien för tillgångar i forint. De nominella räntesatserna har fortsatt att sjunka, med som anmärkningsvärt undantag den kraftiga stegringen av obligationsräntorna och utlåningsräntorna vid höjdpunkten av förra årets turbulens på de internationella finansmarknaderna. Utlåningen fortsatte att växa under hela 1998, vilket ledde till ett trenderbrott genom att utlåningen ökade i reala termer. Företagsutlåningen är fortfarande den mest dynamiska sektorn, men från och med mitten av 1998 ökar även utlåningen till hushållen.

Ungern använder fortfarande det växelkurssystem med en fortlöpande justering av valutans riktvärde (s.k. crawling peg) som infördes 1995. I januari 1999 ersattes dock D-marken av euron i valutakorgen. När forinten i september 1998 föll till den undre gränsen av sitt smala fluktuationsband minskade centralbanken den månatliga devalveringstakten, gjorde ingripanden på valutamarknaden och höjde slutligen de officiella räntorna. Sedan man på detta sätt framgångsrikt försvarat forinten återvände de officiella räntesatserna till de tidigare nivåerna och nya minskningar av devalveringstakten följde (med 0,1

procentenheter i januari, juli och oktober 1999 – för närvarande är devalveringstakten 0,4 % per månad). I fjol ledde den oväntat stora inflationsnedgången till en depreciering av den reala effektiva växelkursen.

Med ett underskott i den offentliga sektorns finanser för 1998 som uppskattas understiga 5 % av BNP anser de som är ansvariga för finanspolitiken att de uppfyllt sin målsättning. Liksom under de två senaste åren vägs statens oväntat höga inkomster upp av ett större underskott i socialförsäkringssystemet än planerat. För andra gången i rad minskade dock det primära överskottet, och driftunderskottet (offentligt underskott minus inflationsmässiga effekter) blev större. I budgeten för 1999 räknade man med ett underskott i den offentliga sektorn på 4 % av BNP och en marginell ökning av det primära överskottet. I maj omfattade emellertid underskottet i den offentliga sektorn redan över 85 % av det mål som satts för året. Sjukförsäkringssystemet fortsätter att överskrida sin budget, och statsfinanserna har hittills inte heller varit uppmuntrande på grund av lägre momsintäkter än väntat och stora utgifter för stöd till jordbruket.

Regeringen har vidtagit ett antal åtgärder för att försöka hantera de finansiella problem som blev tydliga under första halvåret 1999. I februari beslutade man att frysa tillgången till den särskilda reserven för oförutsedda utgifter på motsvarande 0,4 % av BNP. I juli meddelade regeringen att man skulle lämna både mervärdesskatten och den privata inkomstskatten oförändrade under 2000, och att reglerna för återbetalning av moms skulle skärpas. För att försöka kompensera för ökade kostnader på grund av förändringar i sjukförsäkringen meddelade man också att en ny skatt på vissa slags försäkringar skulle införas.

Viktiga ekonomiska trender							
Ungern		1995	1996	1997	1998	1999 senaste	
Real BNP-tillväxt	Procent	1,5	1,3	4,6	5,1	3,8	jan-mars
Inflationstakt							
- årligt genomsnitt	Procent	28,3	23,5	18,3	14,3	14,9	jan-maj
- december till december	procent	28,4	19,7	18,5	10,4	8,9	maj
Arbetslöshet vid årets slut							
- ILO:s definition	Procent	10,2	9,9	8,7	7,8	:	
Den offentliga sektorns finansiella sparande	Procent av BNP	-6,6	-3,2	-5,4	:	:	
Bytesbalanssaldo	Procent av BNP	-5,5	-3,7	-2,1	-4,8	:	
	miljoner ecu/euro	-1837	-1319	-840	-2059	-759	jan-maj

Utlandsskuld ²								
- kvot	skuld/export	Procent	186	144	97	104	:	
		procent			74	72	:	
- bruttoutlandsskuld		miljarder	24,5	21,7	20,9	23,9	:	
		ecu/euro			18,7	18,4	:	
		miljarder						
		ecu/euro						
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar								
- enligt	EBRD	Procent av BNP	10,0	4,4	3,6	3,1	:	
- betalningsbalansstatistik		miljoner	3408	1585	1464	1293	:	415
		ecu/euro						

Källa: Nationella källor, OECD:s External Debt Statistics, IMF:s Government Finance Statistics, EBRD.

Strukturreformer

Några få stora företag väntar fortfarande på att privatiseras, och staten har vissa minoritetsaktieinnehav. I slutet av 1998 hade den privatiseringsansvariga myndigheten andelar i cirka 388 företag, varav 150 var föremål för konkursförfaranden. Två tredjedelar av privatiseringsmyndighetens aktieportfölj utgörs av aktier i företag som även i fortsättningen kommer att vara statligt ägda. Privatiseringsmyndigheten ansvarar nu även för förvaltningen av socialförsäkringsfondernas tidigare tillgångar samt av statens aktieinnehav i banksektorn, som ökade betydligt när Postabank – den näst största affärsbanken i slutet av 1997 – räddades och åter kom i statlig ägo. De totala intäkterna från försäljning av statliga innehav under 1998 uppgick till nära 48 miljoner euro. I maj 1999 såldes en minoritetsandel på 5,7 % i telekommunikationsföretaget MATAV för 300,2 miljoner euro.

I slutet av 1998 ställde finansministeriet cirka 600 miljoner euro (motsvarande cirka 1,5 % av BNP) till förfogande för att rädda Postabank och förbereda banken för omstrukturering och återprivatisering. Den mindre banken Realbank drabbades också av en likviditetskris. Sedan Nationella fonden för insättningsgarantier övertagit banken och skjutit till otillräckligt med kapital ansöktes det om likvidation av banken i början av 1999. Vidare gick sex mindre mäklarfirmor i konkurs när aktieindexraset efter den ryska krisen avslöjade svagheter i deras verksamhet. I fråga om utveckling av finanssektorn kan man nämna att allomfattande banktjänster ("universal banking") infördes i början av 1999.

² Uppgifterna i första raden kommer från nationella källor. Uppgifterna i andra raden har utarbetats av BIS, IMF, OECD och Världsbanken i samarbete och bör vara mer tillförlitliga eftersom de har bredare täckning, inte har dubbelräknats och är mer aktuella.

Budgetlagen från 1999 innehåller ett antal förbättringar som är värda att nämnas. Så har till exempel uppbörd av skatt nu kombinerats med inbetalning av sociala avgifter, och fyra av de sex fonder som fortfarande är fristående från budgeten har fogats in i den statliga budgeten. På medellång sikt avser regeringen att ytterligare minska beskattningen av arbetskraft genom att skära ned marginalskattesatserna vid inkomstbeskattningen och ersätta allmänna skatteavdrag med mer specifika avdrag, t.ex. för barn. Som ett första steg har man sänkt nivån på de sociala avgifterna och utvidgat avgiftsunderlaget. På utgiftssidan har man avskaffat behovsprövning för familjebidrag och återinfört skattebefrielse för avgifter till högre utbildning. Den obligatoriska avgiften till den andra pelaren har inte ändrats, fastän det föreskrivs en ökning från 6 % till 7 % i pensionsreformen. Å andra sidan avskaffades indexeringen av pensionerna till föregående års nominella löneökning tidigare än planerat.

Trots allt har den nya regeringen varit långsam att i detalj redogöra för sina planer för strukturreformer. Planerna för en genomgång av hälso- och sjukvårdssektorn och godkännande av en ekonomisk strategi har försenats, vilket i sin tur har försenat kommissionens och Ungerns översyn av den gemensamma bedömningen av prioriteringarna på medellång sikt i den ekonomiska politiken.

På det hela taget har Ungern gjort ytterligare framsteg i strukturmässigt hänseende, särskilt i fråga om finanspolitiska reformer. Reformerna av statligt ägda företag har fortsatt, men privatiseringsprocessen går långsammare, vilket är oundvikligt med tanke på de stora framstegen under tidigare år. Arbetet med att reformera hälso- och sjukvårdssektorn har emellertid inte kommit särskilt långt, och myndigheternas beslut att inte öka bidragen till den andra pelaren äventyrar det nya pensionssystemets stabilitet på lång sikt:

Viktiga indikatorer på den ekonomiska strukturen 1998		
Befolkning (genomsnitt)	Tusental	10114
BNP per capita	Euro (KKS) procent av genomsnittet för EU	9800 49
Jordbrukets andel ³ av - bruttoförelägningsvär det - sysselsättningen	Procent procent	5,9 ⁶ 7,5
Kvoten investeringar/BNP	Procent	22,2 ⁶

3 Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske.

Bruttoutlandsskuld/ BNP	Procent	47,0
Export av varor och tjänster/BNP	Procent	55,0
Ackumulerade utländska direktinvesteringar, enligt EBRD	miljarder euro euro per capita	14,1 1395

Källa: Nationella källor, OECD:s External Debt Statistics, IMF, EBRD

2.3 Bedömning på grundval av Köpenhamnskriterierna

Övergången till fungerande marknadsekonomi

För att en fungerande marknadsekonomi skall anses föreligga krävs enligt Agenda 2000 att såväl priser som handel är liberaliserade och att det finns ett tillämpbart rättsligt system som inbegriper äganderätt. En marknadsekonomi fungerar bättre om det råder makroekonomisk stabilitet och samförstånd om den ekonomiska politiken. En väl utvecklad finansiell sektor och avsaknad av betydande hinder för marknadstillträde och -utträde förbättrar ekonomins effektivitet.

Förra årets regeringsskifte medförde inga större förändringar av de ekonomiska prioriteringarna, vilket bekräftade att det råder ett brett politiskt samförstånd om grunddragen i den ekonomiska politiken. Beslutet om att inte ändra den obligatoriska avgiften till den andra pelaren i det nya pensionssystemet, tvärt emot vad som står i lagen om pensionsreformen, skapar emellertid viss osäkerhet om den nya regeringens inställning till en viktig aspekt av det reformpolitiska arvet. Regeringen har gjort några preliminära utkast till förslag till en djupgående reform av hälso- och sjukvårdssektorn, och har redan genomfört en institutionell reform för att förbättra dialogen mellan arbetsmarknadens parter.

Även om det hittills har varit lätt att erhålla extern finansiering måste bytesbalansunderskottet bringas ned på en sådan nivå att kvoten mellan utlandsskuld och BNP inte ökar. På den punkten har finanspolitiken inte gett lika mycket stöd som tidigare, och ansträngningarna att konsolidera de offentliga finanserna bör drivas vidare. Den ännu stora statsskulden fortsätter visserligen att minska, men minskningen av det primära överskottet var en bidragande orsak till att utrikesbalansen försämrades under 1998. Samordningen mellan de politiskt ansvariga i Ungern är god, vilket märktes i deras välavvägda reaktion på förra höstens finansiella turbulens.

Marknadsmekanismerna fungerar i de flesta sektorerna av den ungerska ekonomin, och stöds av den allmänna ekonomiska stabiliteten. Prissättningen är i de allra flesta fall fri, vilket framgår av att de reglerade priserna står för endast 16,5 % av konsumentprisindex.

I slutet av 1998 svarade den privata sektorn för cirka 80 % av BNP och privatiseringen är nästan fullbordad. Endast kraftdistributionsföretaget MVM och Postabank återstår att privatisera. Regeringens beslut att behålla andelar i ett antal företag i diverse olika sektorer står dock i stark kontrast till de senaste årens framsteg.

Fastighetsmarknaderna befinner sig i utveckling: en stor del av den mark som utnyttjas av större enskilda jordbruk och företag arrenderas ut, eller köps i vissa fall. Arrendekontrakten löper på allt längre tid och blir alltmer utförliga, vilket förbättrar jordbrukens besittningsskydd och på så sätt uppmuntrar till investeringar. Stödet till jordbruket är huvudsakligen i form av prisstöd, räntesubventioner och exportbidrag.

Nyföretagandet blomstrar i Ungern, och det totala antalet nya företag ökade med 11 % under 1998. Konkursförfarandena är också fortsatt relativt effektiva. Mellan 1992 och september 1998 ingavs nära femtio tusen likvidationsansökningar, och domstolarnas eftersläpning har krympt till mindre än 20 % av samtliga fall som lämnats in under årens lopp.

Avtalsefterlevnaden fungerar väl i Ungern och i stort upplever investerarna företagsklimatet som positivt. Regelverket för den till stor del privatiserade försörjningssektorn (el, gas, vatten osv.) är välutvecklat, även om det fortfarande behövs viss finjustering av regelverket och mer praktisk erfarenhet för ett bättre genomförande.

Finanssektorn fortsätter att utvecklas, men dess funktion som intermediär kan förbättras avsevärt med tanke på verksamhetens omfattning. Konkurrenterna bankerna emellan är stark, och skillnaden mellan ut- och inlåningsräntan minskade till 3,8 % 1998. Driftskostnaderna är fortfarande höga och det finns stora variationer i lönsamheten, så en ytterligare konsolidering av banksektorn är sannolik. Andelen osäkra tillgångar föll till 7 % 1998, medan den genomsnittliga riskviktade kapitaltäckningsgraden var 13 % för stora och 17 % för medelstora banker. Utlåningen till hushåll och företag ökar, men små och medelstora företag, kommuner och husköpare har fortfarande svårt att få tillgång till tjänster från lokala banker. Liknande villkor gäller för den del av finanssektorn som inte omfattar bankerna. Försäkringssektorn växer snabbt från en låg utgångsnivå, och de institutionella investerarna förväntas bli allt viktigare i och med att det nya pensionssystemet tar form. Värdepappersfondernas och pensionsfondernas nuvarande tillgångar uppgår sammanlagt till cirka 4 % av BNP. Det samlade börsvärdet motsvarar 12 % av BNP, och dess tillväxt drivs av privatiseringsprocessen snarare än av nya aktieemissioner.

Med tanke på finanssektorns snabba utveckling behöver övervakningen förstärkas och eventuella luckor i lagstiftningen för de företag som är verksamma inom olika sektioner av finansmarknaderna täppas till. Myndigheterna bör vara särskilt noga med att se till att det finns tillräcklig och oberoende tillsyn av nya pensionsfonder och att ändringar av de ursprungliga planerna för pensionsreformen inte undergräver spararnas och pensionsfondernas förtroende för de nya institutionella reglerna.

Ungern är en fungerande marknadsekonomi och marknadsekonomin rättsliga och institutionella ramar har konsoliderats ytterligare. Det finns dock fortfarande behov av att finjustera det finansiella regelverket och se till att det efterlevs. De kontinuerliga reformansträngningarna i en stabil makroekonomisk miljö har gjort mycket för att den ungerska marknadsekonomin skall fungera bättre. För att behålla de gynnsamma förutsättningarna bör regeringen förtydliga sina planer för reformer inom hälso- och

sjukvården och av socialförsäkringssystemet och göra vad som krävs för att konsolidera de offentliga finanserna på medellång sikt.

Förmåga att hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen

Enligt Agenda 2000 beror Ungerns förmåga att uppfylla detta kriterium på om det finns en fungerande marknadsekonomi och en stabil makroekonomisk ram som gör det möjligt för de ekonomiska aktörerna att fatta beslut i en förutsägbar omgivning. Det krävs även en tillräcklig mängd humankapital och fysiskt kapital, bland annat infrastruktur. De statligt ägda företagen behöver omstruktureras och alla företag behöver investera för att förbättra sin effektivitet. Ju större tillgång företagen har till extern finansiering och ju bättre de är på att omstruktureras och förnya sin verksamhet, desto större kommer deras anpassningsförmåga att vara. Ett land kommer generellt sett att ha bättre förmåga att uppfylla de skyldigheter som ett medlemskap medför ju mer ekonomiskt integrerat det är med unionen innan landet blir medlem. Den ekonomiska integrationen kan mätas både med hjälp av den volym och den typ av produkter som handeln med EU:s medlemsstater omfattar.

Under den senaste tioårsperioden har den ungerska ekonomins konkurrenskraft förbättrats radikalt efter omfattande omstruktureringar av företag, stora nyinvesteringar och stora inflöden av utländska direktinvesteringar. En av de främsta anledningarna till detta är att man tidigt inrättade en fungerande marknadsekonomi. Sedan 1995 års stabiliseringspolitiska åtgärdsprogram har även de makroekonomiska förutsättningarna varit goda.

Investeringarna har ökat stadigt, och uppgick förra året till 23,5 % av BNP. Ungern har under respektingivande lång tid lyckats bra med att dra till sig utländska direktinvesteringar, som i sin tur leder till överföring av teknik och know-how. Under perioden 1989-1998 uppgick inflödet av utländska direktinvesteringar till Ungern till 14,1 miljarder euro. Eftersom det emellertid finns ett ökande behov av avkastning på den allt större stocken av utländska direktinvesteringar, bör en större del av de inhemska besparingarna läggas på de investeringar som behövs för att snabbare komma ifatt EU:s medlemsstater.

Ungern har till stor del upprättat den institutionella infrastrukturen och inlett de reformer som krävs för att kunna dra full nytta av privata initiativ inom olika verksamheter, bl.a. försörjningsföretagens tjänster, pensioner, samt forskning och utveckling. Landet har fortfarande många svåra problem att brottas med, bland annat reformen av hälso- och sjukvårdssektorn. Kombinationen av svaga institutionella ramar och ofördelaktiga demografiska trender kommer att förvärra folkhälsosituationen. Om inga reformer sker på detta område kan det få finansiella följder som skulle komma att utgöra ett allvarligt hot mot stabiliteten i de offentliga finanserna på lång sikt och sänka produktiviteten.

Tack vare det relativt liberala handelssystemet och landets komparativa fördelar i fråga om humankapitalintensiv produktion är Ungerns exportörer redan tillräckligt konkurrenskraftiga i förhållande till EU:s producenter. Över 70 % av landets export går till EU:s marknader, som i sin tur står för över 60 % av Ungerns import. Mycket av denna handel är av intraindustriell karaktär och förekommer särskilt inom tillverkningsindustrin, men också i allt högre grad inom maskinindustrin. Tendensen underblåses av en fortsatt depreciering i reala termer av den effektiva växelkursen mätt i

enhetsarbetskostnad. Kontinuerliga investeringar och avancerad omstrukturering, ofta med hjälp av utländskt kapital och teknik, har omorienterat handeln mot exportvaror med större förädlingsvärde. De multinationella företagen för successivt in en allt större del av den ungerska ekonomin i det globala produktions- och distributionsnätet genom att etablera dotterbolag, förvärva kontrollposter i ungerska företag och utveckla lokala leverantörskedjor.

Det lokala utbildningssystemet måste förbättras ytterligare och de höga indirekta lönekostnaderna måste sänkas ännu mer (framför allt genom att man genomför reformen av hälso- och sjukvårdssystemet) för att arbetsmarknaden även fortsättningsvis skall fungera väl.

I kombination med en funktionsduglig strategi för små och medelstora företag skulle detta också främja utvecklingen av små och medelstora företag.

Antalet små och medelstora företag växer snabbt. Dessa företag står nu för 45 % av Ungerns BNP och sysselsätter 70 % av arbetskraften. De flesta finns i tjänstesektorn eller bygg- och anläggningssektorn, och ägnar sig endast i begränsad omfattning åt utrikeshandel. Emellertid har mikroföretag och småföretag särskilda problem som delvis är kopplade till administration (komplicerade regler) och skatter, som är mycket högre för dem än för de stora företagen. Den medelfristiga strategi som antogs i december 1998 skall försöka lösa dessa problem genom att regelverket förbättras och de små och medelstora företagen ges bättre tillgång till finansiering.

Över hälften av jordbruksmarken i Ungern brukas nu av enskilda företag, men kooperativ och bolag spelar fortfarande en viktig roll. En ny typ av bidrag för arbetskraft inom jordbruket infördes 1998 för att stimulera sysselsättningen inom jordbruket.

Ungern bör med framgång på medellång sikt kunna hantera konkurrensen och marknadskrafterna inom unionen, under förutsättning att de rådande förhållandena som befrämjar ökade investeringar och omstrukturering bibehålls. Landet har goda meriter i fråga om effektiv makroekonomisk politik, vilket möjliggjort stora inflöden av utländska direktinvesteringar som i sin tur har hjälpt fram en modernisering av ekonomin och resulterande handelsintegration i EU. Ungerns goda rykte får inte äventyras. Brådskande åtgärder behövs för att reformera hälso- och sjukvårdssektorn och konsolidera de offentliga finanserna. Detta kommer också att främja vidare utveckling och konkurrenskraft i företagssektorn.

2.4 Allmän bedömning

Ungern är en fungerande marknadsekonomi och de rättsliga och institutionella ramar som ligger till grund för denna har stärkts ytterligare. Landet bör på medellång sikt kunna hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen, under förutsättning att ytterligare framsteg görs i fråga om strukturreformer.

Den makroekonomiska stabiliteten har bibehållits, inflationen har sjunkit och den ekonomiska tillväxten fortsatt. Om bytesbalansunderskottet tillåts fortsätta att öka riskerar det emellertid att utgöra ett hot mot de senaste årens makroekonomiska vinningar. Framsteg har gjorts på ett flertal strukturella områden, särskilt beträffande budgetreformer, pensionsreformer och privatiseringar, men vissa nyligen fattade beslut i fråga om pensionssystemet ger anledning att ifrågasätta regeringens strategi när det gäller pensionsreformerna.

Underskottet i de offentliga finanserna måste åtgärdas. Prioritet bör ges åt reformering av hälso- och sjukvårdssektorn, som fortfarande är en stor utgiftspost i de offentliga finanserna. För att uppnå hållbar stabilitet i bytesbalansen är det viktigt att man lyckas uppfylla de finanspolitiska målen för 1999 och 2000.

3. Förmåga att påta sig de skyldigheter som ett medlemskap medför

Syftet med detta avsnitt av rapporten är att uppdatera kommissionens återkommande rapport från 1998 såvitt gäller Ungerns förmåga att påta sig de skyldigheter som ett medlemskap medför - dvs. att tillämpa den rättsliga och institutionella ram, vanligen kallad gemenskapens regelverk, med vars hjälp Europeiska unionen förverkligar sina mål.

I 1998 års återkommande rapport om Ungerns framsteg på vägen mot anslutning gjorde kommissionen följande bedömning:

"Ungern fortsätter att gripa sig an tillnärmningen av gemenskapens regelverk på ett balanserat sätt. Takten i införlivandet har fortsatt att vara jämn, och införlivandet har i regel åtföljts av lämpliga institutionella och finansiella åtgärder för att underlätta genomförandet. Inom några sektorer, såsom miljö, har tempot i införlivandet sjunkit, men samtidigt har en förstärkning av genomförandestrukturerna ägnats ökad uppmärksamhet. Detta tyder på att målsättningen om faktisk tillämpning, snarare än enbart införlivande, eftersträvas på ett meningsfullt sätt. Det fullständiga antagandet av lagstiftningen om den inre marknaden ges fortsatt prioritet. Ungern har visat beslutsamhet när det gäller att angripa det komplexa området rättsliga och inrikes frågor, genom att införa en strategi och besluta om åtgärder, vilket redan börjar visa resultat.

Medan Ungern har tagit itu med de prioriteringar på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning såvitt gäller ekonomiska reformer, förstärkning av organen för veterinära och fytosanitära kontroller och för finansiell kontroll samt rättsliga och inrikes frågor, har inte tillräcklig uppmärksamhet ägnats åt en förstärkning av strukturerna för regional utveckling och de prioriteringar med anknytning till den inre marknaden som gäller anpassning av lagstiftningen om upphovsrätt och offentlig upphandling samt kontroll av att lagstiftningen om statlig stöd efterlevs."

Nedanstående redovisning är upplagd på samma sätt som i 1998 års rapport. Rapporten koncentreras på de framsteg som gjorts sedan oktober 1998. Under varje rubrik redogörs för beslut om lagstiftning och för framsteg när det gäller att genomföra lagstiftningen och att kontrollera dess efterlevnad.

3.1 En gränslös inre marknad

Unionens inre marknad definieras i artikel 14 i fördraget som ett område utan inre gränser där fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital säkerställs. Den inre marknaden, som är av central betydelse för gemenskapens integrationsprocess, har som grund en öppen marknadsekonomi där konkurrens och ekonomisk och social sammanhållning måste spela centrala roller.

För ett faktiskt genomförande och förverkligande av de fyra friheterna krävs inte bara att viktiga principer såsom icke-diskriminering och ömsesidigt erkännande av nationella föreskrifter iakttas, utan också en faktisk tillämpning av gemensamma bestämmelser, såsom de bestämmelser som är avsedda att trygga säkerhet, miljöskydd och konsumentskydd, och faktiska möjligheter att överklaga beslut. Samma principer gäller för vissa gemensamma bestämmelser som är viktiga när det gäller att utforma den

allmänna ram inom vilken ekonomierna verkar, t.ex. bestämmelserna om offentlig upphandling, immateriella rättigheter och dataskydd.

Grundprinciperna i EU:s regler om *offentlig upphandling* har redan tidigare införts i Ungern, och lagstiftningen tillämpas på ett sätt som medger insyn och öppenhet. Marknaden för offentlig upphandling står i princip öppen för europeiska företag. Fortfarande tillämpas emellertid regler om lokalt företräde. I september 1999 ändrades den ungerska lagen om offentlig upphandling på så sätt att projekt som samfinansieras av EU undantas från klausulen om nationellt företräde. Antalet offentliggjorda anbudsinfordringar fortsatte att öka i förhållande till det föregående året, från 4 338 år 1997 till 4 481 år 1998 (den värdemässiga ökningen var 25 %), medan antalet fall av slutna upphandling minskade. Kvarstående skiljaktigheter i förhållande till gemenskapens regelverk gäller tröskelvärdena, frånvaron av möjlighet att välja mellan öppet och selektivt förfarande, tidsfristerna för att lämna in anbud, definitionen av offentliga bygg- och anläggningsarbeten samt tillämpningen av klausulen om nationellt företräde. Vad beträffar förfaranden för kontroll av lagstiftningens efterlevnad och prövningsförfaranden krävs det en ytterligare anpassning av bestämmelserna om inledande av förfaranden och av de regler som gäller för försörjningssektorn. Rådet för offentlig upphandling har tagit initiativ till utbildning på området. Efterlevnaden av reglerna om offentlig upphandling behöver dock förstärkas.

Ramlagstiftningen i fråga om *immateriella rättigheter* överensstämmer till stor del med gemenskapens regelverk. I september 1999 gjordes ytterligare framsteg i och med antagandet av ändringslagstiftning genom vilken det bland annat infördes bestämmelser om skydd för datorprogram, uthyrnings- och utlåningsrättigheter, vissa upphovsrätten närstående rättigheter, inklusive rättigheter avseende satellitsändning och vidareändring via kabel, samt rättsligt skydd för databaser (med undantag för databaser *sui generis*). Lagen innehåller vissa övergångsbestämmelser. I november 1998 deponerade Ungern sina ratifikationsinstrument avseende de två nya WIPO-konventionerna om immateriella rättigheter. Ungern har promulgerat WTO-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPs-avtalet) och den internationella konventionen från 1961 om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram och radioföretag (Romkonventionen från 1961). En fortsatt, snar anpassning av lagstiftningen är emellertid fortfarande nödvändig när det gäller artikel 10 i direktivet om harmonisering av skyddstiden för upphovsrätt och vissa närstående rättigheter. Genom att gränskontrollerna skärpts och de relevanta bestämmelserna i strafflagen ändrats har ytterligare framsteg gjorts när det gäller att kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna om immateriella rättigheter och industriellt rättsskydd. För att en mera effektiv efterlevnad av lagstiftningen skall säkerställas krävs det dock särskilda utbildningsprogram. Ungern måste också göra ytterligare ansträngningar på patentområdet, särskilt beträffande skyddet för farmaceutiska produkter, så att man når full överensstämmelse med den skyddsnivå som gäller i EU.

Såsom förutses i Europaavtalet har Ungern ansökt om att få tillträda konventionen om meddelande av europeiska patent (Münchenkonventionen) och har beviljats medlemskap från och med juli 2002. Ungern ratificerade Internationella varumärkesöverenskommelsen i november 1998.

Lagstiftningen inom området *bolagsrätt* har redan i stor utsträckning anpassats. Ytterligare ett viktigt framsteg har nåtts i och med att utlänningar nu kan etablera sig som enskilda företagare i Ungern (se vidare avsnittet om fri rörlighet för personer). De skiljaktigheter som kvarstår i förhållande till gemenskapens regelverk är få och rör främst

räckvidden för bestämmelsen om "bolags ogiltighet" samt bestämmelserna om grupper av företag och om krav på offentliggörande i samband med företagskoncentrationer.

I fråga om *redovisnings- och revisionslagstiftning* hade Ungern redan tidigare nått en hög grad av överensstämmelse. Några ytterligare framsteg har inte gjorts.

Inom området *skydd för personuppgifter* är anpassningsnivån redan hög. Genom en lag som antogs i juni 1999 infördes vissa tekniska ändringar. Exempelvis infördes begreppet "databehandlare" vid sidan av begreppet registeransvarig. På tullområdet har bestämmelserna om brottsundersökningar harmoniserats ytterligare genom en ändring av de bestämmelser i den ungerska tullagen som rör databehandling och dataskydd inom den ungerska tull- och finanskontrollmyndigheten. Viss ytterligare anpassning av lagstiftningen är fortfarande nödvändig.

De fyra friheterna

I sitt yttrande från 1997 över Ungerns ansökan om medlemskap anförde kommissionen att landet redan hade gjort goda framsteg när det gällde att garantera de "fyra friheterna". I den återkommande rapporten för 1998 uppmärksammades framför allt behovet av fortsatta framsteg inom områdena standardisering och liberalisering inom tjänstesektorn.

Fri rörlighet för varor

När det gäller standardisering hade europeiska standarder införlivats i relativt begränsad omfattning med den ungerska lagstiftningen. Vissa ytterligare framsteg har gjorts i arbetet med att anta europeiska standarder, och en anpassningsnivå på omkring 45 % har uppnåtts. Ungern måste emellertid påskynda arbetet så att landet når den införlivandenivå på 80 % som krävs för fullt medlemskap i de europeiska standardiseringsorganen CEN och Cenelec. Under 1999 har närmare föreskrifter om utnämning av organ för bedömning av överensstämmelse antagits genom vilka de allmänna bestämmelserna på detta område genomförs.

Ungern hade redan tidigare infört de allmänna principerna för den nya metoden och den globala metoden. Arbetet har nu koncentrerats på den praktiska tillämpningen av lagstiftningen om dessa principer. Vad gäller de sektorer som omfattas av direktiven enligt den nya metoden kan betydande framsteg noteras när det gäller införlivandet av direktiven om leksaker, maskiner, hissar, tryckkärl, icke-automatiska vågar och anordningar för förbränning av gasformiga bränslen. Bestämmelser om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen har antagits under 1999. Ytterligare harmoniseringsansträngningar har gjorts i fråga om livsmedel (livsmedelstillsatser och livsmedelshygien), elektromagnetisk kompatibilitet, färdigförpackningar, fritidsbåtar och byggprodukter. Genom en lag om humanläkemedel har den ungerska lagstiftningen anpassats ytterligare i fråga om distribution av läkemedel. Det krävs fortfarande vissa insatser inom områdena motorfordon, farmaceutiska produkter, kosmetika, legal metrologi, trä samt kristallglas.

Ytterligare ansträngningar är nödvändiga för att införliva direktivet om allmän produktsäkerhet och för att upprätta de nödvändiga strukturerna för kontroll av lagstiftningens efterlevnad (se även avsnittet om konsumentskydd).

Fri rörlighet för kapital

Ungern har redan gjort betydande framsteg när det gäller att liberalisera kapitalrörelserna. Kapitalmarknadstransaktioner på medellång och lång sikt har liberaliserats med undantag av finansiella krediter till utlandet samt vissa transaktioner som utförs av företag för kollektiva investeringar. Ungersk och utländsk valuta får utföras. Valutabankers etablerade i Ungern har numera oinskränkt rätt att utföra transaktioner på konton tillhörande utlänningar. Efter dessa betydande framsteg under den förra rapportperioden har det inträtt en paus i liberaliseringsarbetet.

Ungern fick under 1998 vidkännas kännbara spridningseffekter på kort sikt på kapital- och finansmarknaderna. Utflödet av portföljinvesteringar uppgick till mer än 1,1 miljarder euro under månaderna augusti och september 1998 och sammanföll med kraftigt fallande aktiekurser och stigande obligationsräntor. Parallellt utsattes den ungerska fornten för tryck. Utifrån denna erfarenhet bedömde de ungerska myndigheterna att de måste ha kvar viss kontroll över de kortsiktiga kapitalrörelserna och beslöt att ompröva sina dittillsvarande planer på att före utgången av år 2000 avskaffa kvarvarande restriktioner för kortsiktiga kapitalrörelser. Någon ny tidsplan har inte angivits utöver löftet att alla restriktioner för kortsiktiga kapitalrörelser skall vara avskaffade senast när anslutningen sker.

De viktigaste kvarstående restriktionerna gäller förvärv av fast egendom, försäkringsbolags och pensionsfonders portföljinvesteringar i utlandet samt kortsiktiga kapitalrörelser för att skydda fornten om den utsätts för tryck från utlandet.

Fri rörlighet för tjänster

När det gäller finansiella tjänster har Ungern redan i betydande mån anpassat sin lagstiftning. Inom *banksektorn* har det skett en fortsatt anpassning till banksamordningsdirektiven och till direktiven om kapitaltäckningskrav och om bankredovisning. Sedan januari 1999 har det blivit möjligt att bedriva allomfattande bankrörelse. Samtidigt infördes ett system för bruttoavveckling i realtid, som bör underlätta en integrering av det ungerska betalningssystemet för överföring av stora belopp med medlemsstaternas system. Vissa framsteg har också gjorts när det gäller anpassningen inom området elektroniska betalningssystem. Ytterligare ansträngningar behöver särskilt göras för att införliva direktiven om nettning, kapitalkrav och gruppbaserad tillsyn, liksom det direktiv som gäller stärkning av tillsynen inom sektorn för finansiella tjänster (det s.k. post-BCCI-direktivet). Tillsynen över bankväsendet utövas av statens finans- och kapitalmarknadsinspektion, som under det gångna året genomfört 161 kontroller. I 15 fall ålades de finansiella instituten att tillfälligt upphöra med sin verksamhet och i två fall nekades tillstånd att emittera värdepapper (se vidare avsnitt 4 om den offentliga förvaltningens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk). Inom försäkringssektorn kvarstår restriktioner för investeringar i utlandet och det föreligger också vissa skyldigheter att investera i statliga skuldebrev. Livförsäkringsbolag måste exempelvis investera 30 % av sina reserver i statliga skuldebrev, och företag som tillhandahåller annan försäkring än livförsäkring måste hålla 40 % av sina reserver i form av kassa eller statliga skuldebrev. Försäkringsbolagen har fått ökad frihet att själva fastställa storleken på sina försäkringspremier för motorfordon, och bestämmelserna om tillhandahållande av försäkringstjänster har anpassats ytterligare till gemenskapens regelverk. Tillsynen över försäkringsbolagen har effektiviserats.

På *värdepappersområdet* har Ungern redan åstadkommit en betydande anpassning. När det gäller direktivet om företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) behöver fondförvaltarens uppgifter och sammansättningen av den förvaltade fondens portfölj fastställas närmare.

Även om den ungerska lagen om penningtvätt till stor del överensstämmer med gemenskapens regelverk krävs det fortfarande vissa ändringar för att anpassningen skall bli fullständig, särskilt en avveckling av kvarvarande anonyma konton.

Fri rörlighet för personer

Inom området etableringsfrihet hade Ungern redan tidigare gjort stora framsteg. I februari 1999 trädde en lag om egenföretagare i kraft, vilket är ett viktigt steg framåt. EU-medborgare kan nu etablera sig som egenföretagare och bedriva verksamhet på samma villkor som ungerska medborgare. Nationalitetskraven för utlänningar som önskar etablera sig som egenföretagare har avskaffats, särskilt för yrkesgrupperna läkare, apotekare och veterinärer. Vissa begränsningar på området kvarstår emellertid, särskilt för advokater.

Vad beträffar ömsesidigt erkännande av yrkesbehörighet och examensbevis överensstämmer den ungerska lagstiftningen i stort med gemenskapens regelverk. Vissa framsteg har gjorts i fråga om högre utbildning på jordbruksområdet. Anpassningen behöver gå vidare när det gäller åtskillnaden mellan erkännande av akademiska kvalifikationer och yrkesmässiga kvalifikationer. De nödvändiga yrkesförbunden finns inom flertalet yrkesområden, men en viss förstärkning är fortfarande nödvändig.

Den ungerska lagstiftningen om studenters och arbetstagares rätt att röra sig fritt har endast delvis anpassats.

Konkurrens

Den ungerska lagstiftningen om åtgärder mot *konkurrensbegränsande samverkan* har i stor utsträckning anpassats till gemenskapens regelverk. Ytterligare tre gruppundantag för avtal inom områdena forskning och utveckling, specialisering samt tekniköverföring har nyligen antagits.

Den ungerska konkurrensmyndigheten har nått goda resultat när det gäller att kontrollera lagstiftningens efterlevnad. Överträdelse av lagen konstaterades i 39 fall (varav 30 gällde konsumentbedrägeri, ett gällde en kartellbildning och fem gällde missbruk av dominerande ställning; se vidare avsnitt 4 om den offentliga förvaltningens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk). Även om konkurrensmyndigheten hittills framför allt ingripit för att avgöra konkurrensärenden av mindre omfattning, har den också framgångsrikt förhindrat illojal konkurrens i fall där stora ungerska företag har varit inblandade (t.ex. beslutet att förbjuda samgåendet mellan det största ungerska telekomföretaget MATAV och ett mindre företag i sektorn).

Ungern har också gjort framsteg inom området *statligt stöd*. Genom den nya lagstiftning som antogs i maj 1999 har övervakningsmyndigheten för statligt stöd fått sitt ansvarsområde tydligt fastställt. Man har också strävat efter att öka öppenheten och insynen i de statliga stödordningarna, vilket bland annat framgår av de årsrapporter om

statliga stöd som myndigheterna överlämnade till kommissionen 1998. Rapporterna följer nära de metoder som tillämpas för kommissionens översikter över statliga stöd och uppfyller öppenheitskriteriet. Några statliga stödordningar har anpassats till gemenskapsreglerna, men det krävs ytterligare anpassningar för att full förenlighet skall föreligga.

Ytterligare ansträngningar krävs också för att säkerställa att reglerna om statligt stöd faktiskt tillämpas. Ungern bör också vidta nödvändiga åtgärder för att fortsätta införlivandet av gemenskapens regler om statsstöd. Den rättsliga grunden för granskning av stöd som beviljas inom känsliga sektorer bör särskilt uppmärksammas. Förteckningen över befintliga stöd bör bli mer heltäckande och också innefatta uppgifter om alla indirekta stödåtgärder, t.ex. skattemässiga stöd.

Företag med särskilda eller exklusiva rättigheter finns i Ungern på telekommunikationsområdet och inom områdena posttjänster, energi, transport (järnvägstransport, vägtransport) och vattenförvaltning, vidare för driften av Budapest Ferihegy Airport och hamnen i Csepel, för offentlig vattenförsörjning, för riksvägnätet och motorvägar samt för förvaltning av offentliga floder, sjöar och vattenanläggningar. De kriterier som gäller i gemenskapen i fråga om särskilda eller exklusiva rättigheter iakttas i stor utsträckning, men några framsteg på området har inte gjorts sedan den förra återkommande rapporten.

Slutsats

Framsteg har gjorts inom områdena bolagsrätt och standardisering. Ungern måste fortsätta sina ansträngningar på standardiseringsområdet så att landet kan bli fullvärdig medlem av de europeiska standardiseringsorganen. De prioriteringar på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning har uppfyllts. När det gäller kontrollen av att reglerna om immateriella rättigheter efterlevs är ytterligare ansträngningar nödvändiga, särskilt beträffande skyddet av upphovsrätt och patentskydd. Den prioritering på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning när det gäller detta område har endast delvis uppfyllts.

När det gäller de fyra friheterna har Ungern redan i betydande utsträckning anpassat sin lagstiftning till gemenskapens regelverk. Ytterligare ansträngningar är nödvändiga, särskilt för att införliva och genomföra direktivet om allmän produktsäkerhet.

Framsteg har gjorts när det gäller anpassningen till gemenskapens regler om statligt stöd. Årsrapporterna om statliga stöd uppfyller öppenheitskravet. Ungern behöver dock slutföra arbetet med att införliva EU:s regler om statsstöd. Den rättsliga grunden för granskning av stöd till känsliga sektorer och anpassning av de statliga monopolen bör ägnas särskild uppmärksamhet. Ungern har på ett tillfredsställande sätt åtgärdat den prioritering på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning.

3.2 Ny teknik och framtidsfrågor

Informationssamhället

Ungern deltar aktivt i informationssamhället. Andelen ungerska hem där det finns en dator har ökat kraftigt under det senaste året, och allt fler använder Internet.

Programmet "intelligenta städer och regioner" från 1997 håller på att genomföras. Syftet med programmet är att uppgradera informationsstrukturen i större städer och regioner. Det ungerska nationella rådet för kommunikation och informationsteknik organiserar det nationella forumet för informationssamhället.

Utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor

Den ungerska politiken på området har redan i stor utsträckning anpassats till EU:s linje.

Inga större förändringar har gjorts i fråga om lagstiftning eller institutioner sedan oktober 1998. Ungern gör ansträngningar för att genomföra direktivet om undervisning av barn till migrerande arbetstagare, främst genom att ge dessa barn ökade möjligheter att få undervisning på sitt modersmål och om sin egen kultur. Lärare som arbetar i skolor med många invandrade elever får specialutbildning. Principen om ickediskriminering, särskilt på grundval av nationalitet, måste tillämpas genomgående på områdena utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor.

De ungerska kraven på utbildningsnivå för olika yrken och yrkeskvalifikationer överensstämmer i stort sett med gemenskapens regelverk. Ungern deltar med framgång i gemenskapsprogrammen Sokrates, Leonardo da Vinci och Ungdom för Europa sedan september 1999. Yrkesutbildningen i Ungern har undan för undan anpassats till mål och praxis inom EU.

Under 1998-99 fick 3150 studerande Erasmusstipendier för att studera i EU-länder och 2256 unga ungrare deltog i programmet Ungdom för Europa. Under 1998 deltog 435 ungrare i utbyten inom ramen för Leonardo-programmet (yrkesutbildning).

Forskning och teknisk utveckling

Gemenskapens nuvarande regelverk behöver inte införlivas med den nationella lagstiftningen. Regeringen har ökat sitt ekonomiska stöd betydligt, från 0,6 % av BNP 1998 till 1 % 1999.

Ungerns associering till Femte ramprogrammet (1999-2002) och Euratoms ramprogram trädde i kraft i augusti 1999. För att bidra till en välfungerande associering har flera strukturer nyligen upprättats i Ungern. Den verkliga genomförandekapaciteten kommer att testas under associeringen till Femte ramprogrammet. Ungern har också beslutat att öppna sin forskning på motsvarande områden för företag, forskare och universitet från EU:s medlemsstater.

Telekommunikation

Viktiga framsteg har redan gjorts inom den ungerska telesektorn, både när det gäller nät och tjänster. Flera av de tillsynsinstrument som krävs för anpassningen till gemenskapens regelverk har antagits.

Telesektorn har vuxit stadigt. Antalet förbindelser för fast telefoni ökade under 1998 från fem till 34 per 100 invånare, medan antalet mobiltelefonförbindelser ökade från fyra till tio per 100 invånare. Nätets digitaliseringsgrad ökade med 12 % till 81,5 %. Ungerns regering har antagit ett beslut i vilket fastställs de grundläggande principer för infrastruktur och tjänster för information och kommunikation som skall gälla till 2005.

Den ungerska marknaden har avreglerats ytterligare. Ungern tillåter nu ett kommersiellt tillhandahållande av taltelefoni till slutna användargrupper, och kabelteveoperatörer har fått rätt att tillhandahålla internettjänster. Dessutom har två tillstånd för Internettelefoni utfärdats till ett privat företag. I ett regeringsbeslut från maj 1999 fastställs att samtliga fria mobiloperatörer skall tilldelas frekvenser för både GSM 900 och DCS 1800. Detta ger dem lika möjligheter att konkurrera på mobiltelemarknaden. Privatiseringen av den tidigare monopoloperatören, MATAV, har slutförts.

I juni 1999 antogs ny lagstiftning i vilken taltelefonioperatörer förbjuds att ha exklusiva rättigheter att etablera eller förvärva kabeltevenät inom sitt koncessionsområde. Syftet är att främja en stark konkurrens när marknaden för taltelefoni öppnas.

Trots att det ännu inte antagits någon ny telelag har sekundärlagstiftningen redan genomförts.

De bestämmelser i gemenskapens regelverk som rör dataskydd på teleområdet har genomförts för GSM-mobilnät. Omfördelningen av avgifter fortgår i snabb takt, bland annat har avgifterna för samtrafik och förhyrda förbindelser sänkts kraftigt. Abonnemangsavgiften för privata abonnenter och företag samt avgifterna för lokalsamtal har höjts betydligt. De viktigaste kvarstående frågorna rör anpassningen av bestämmelserna om samhällsomfattande tjänster, nummervivning och utfärdande av tillstånd.

Vissa framsteg har gjorts när det gäller posttjänster. Ett avtal har slutits med UNEX (Unipost External Monitoring System), och en enhet med ansvar för utfärdandet av tillstånd och kontroll av postsektorn har inrättats.

Den audiovisuella sektorn

Den ungerska lagstiftningen är redan i stor utsträckning anpassad till gemenskapens regelverk. Inga större framsteg har gjorts på området sedan den senaste rapporten.

Ungern måste fatta beslut om radio- och TV-företagens status, om sändning av europeiska verk samt även övervakning av satellitsändning.

Slutsats

Ungern har fortsatt att lägga tonvikten vid informationssamhället, utbildning och yrkesutbildning samt forskning och teknisk utveckling, där framsteg har gjorts i och med den fulla associeringen till Femte ramprogrammet. Man har gjort framsteg också vad gäller öppnandet av telekommunikationsmarknaden. Det krävs fortfarande ansträngningar för att fullborda lagstiftningen, särskilt vad gäller licenser. Inom den audiovisuella sektorn krävs också fortsatt anpassning.

3.3 Ekonomiska och fiskala frågor

Den ekonomiska och monetära unionen

Ungern har angivit att landet godtar och helt kommer att uppfylla kraven enligt gemenskapens regelverk om den ekonomiska och monetära unionen såsom de definieras i avdelning VII i EG-fördraget och i övriga relevanta texter. Ungern har även angivit att administrativa strukturer kommer att införas för att genomföra regelverket och kontrollera att det efterlevs.

Ungern har gjort få framsteg i sina förberedelser för att delta i den ekonomiska och monetära unionen. Med avseende på det regelverk som måste genomföras före anslutningen kan centralbanken fortfarande bevilja kortfristiga krediter till statsbudgeten för att lösa tillfälliga likviditetsproblem. Denna kvarvarande möjlighet till direkt finansiering av den offentliga sektorn har emellertid inte använts sedan 1995. Vidare ges de offentliga myndigheterna fortfarande positiv särbehandling hos finansinstitut, särskilt genom att statspapper enligt lag gynnas vid sammansättningen av bostadssparinstitutens portföljer. Centralbankslagen måste fortfarande anpassas till fördraget för att säkerställa de monetära myndigheternas oberoende. Kommissionen är oroad över uttalanden från vissa ungerska politiker på senare tid, i vilka detta oberoende förefaller att ifrågasättas.

Beskattning

Mervärdesskattesystemets och punktskattesystemets grundläggande strukturer har redan införts i Ungern.

Ungern har gjort ytterligare framsteg när det gäller anpassning av lagstiftningen till sjätte momsdirektivet. 1999 antog Ungern en tulltaxa som följer den kombinerade nomenklaturen och skärpte mekanismen för omvänt betalningsansvar för vissa tjänster. Offentliga tjänster på televisions- och radioområdet är nu befriade från mervärdesskatt, med undantag av dem som har ett affärsmässigt syfte. De små och medelstora företagens administrativa börda har minskat genom införandet av årliga momsdeklarationer.

Det finns dock fortfarande flera skillnader mellan den ungerska lagstiftningen om mervärdesskatt och gemenskapens regler, särskilt i fråga om skattesatserna. Anpassningar är särskilt nödvändiga vad gäller skattskyldiga personer, skattepliktiga transaktioner, särskilda ordningar för återbetalning av mervärdesskatt, skattebefrielse och förenklingsförfaranden för att helt anpassa Ungerns lagstiftning till gemenskapens regelverk. Det administrativa samarbetet avseende beskattning mellan Ungern och EU:s

medlemsstater grundar sig för närvarande på bilaterala avtal. Dessa avtal och följaktligen även det ömsesidiga biståndet mellan båda sidorna är ofta begränsade till att undvika dubbelbeskattning. Ungern måste ändra sin lagstiftning om dataskydd för att vid tidpunkten för anslutningen uppfylla kraven i det relevanta regelverket om administrativt samarbete och ömsesidigt bistånd.

Vad gäller punktskatter infördes en ny lagstiftning i januari 1999, enligt vilken system med skatteupplag kan upprättas i Ungern för affärsmässiga ändamål. Systemet med tillfälligt upphävande av punktskatt fastställdes också mer i detalj. Den nuvarande tillämpningen av olika skattesatser för fruktkonjak och övriga spritdrycker strider mot gemenskapsreglerna, i vilka en enhetlig punktskatt för utbytbara produkter föreskrivs. Andra utestående frågor rör den lägsta punktskattesatsen för cigaretter, skattebefrielse i fråga om mineraloljor samt innehav av och handel med punktskattepliktiga varor.

Kapitalskattesatsen för transaktioner behöver anpassas till gemenskapens regler. Ytterligare anpassning krävs när det gäller den beskattning som är tillämplig på företagssammanslagningar och på moderbolag och dotterbolag i olika medlemsstater.

Slutsats

Ungern har gjort ytterligare framsteg i fråga om harmonisering av sin skattelagstiftning med gemenskapens regelverk om beskattning. Upprättandet av ett arbetsprogram för att harmonisera det ungerska mervärdesskattesystemet med gemenskapens regelverk kommer att väsentligt bidra till ytterligare framsteg.

Statistik

Ungern sammanställer och tillhandahåller redan statistik på ett flertal områden i enlighet med EU:s principer. Det statistiska samarbetet med Ungern har ökat kontinuerligt under de senaste åren, både på bilateral nivå med Eurostat och inom ramen för internationella organisationer såsom FN, IMF och OECD.

Ungerns statistikkontor arbetar oberoende och är väl utrustat. Oberoendet hos statistikenheterna inom de organ som tillhör statistikkontoret måste fastställas närmare. Under 1999 har bestämmelser om överföring av uppgifter till utlandet och insynsskydd ytterligare anpassats.

Landet har redan uppnått en hög anpassningsnivå i fråga om prisstatistik, undersökningar av arbetskraft, andra undersökningar på det sociala området och företagsregister. Svagheter finns fortfarande när det gäller social statistik, näringslivs- och industristatistik samt makroekonomisk statistik. Avseende regional statistik har ett första steg mot anpassning tagits genom inrättandet av sju regioner för statistikändamål. Ytterligare insatser behövs i fråga om insamling och tillhandahållande av uppgifter på regional nivå, statistik över den ekonomiska miljön och utrikeshandelsstatistikens täckning i fråga om varor.

Mycket återstår att göra för att uppnå överensstämmelse med gemenskapens regelverk rörande jordbruksstatistik, särskilt i fråga om strukturstatistik och typologi, saft- och vinproduktionsstatistik, mjölk- och slakteristatistik samt agrimonetär statistik. Som ett första steg antog parlamentet i maj 1999 en lag om allmän jordbruksräkning.

3.4 Politiken inom olika sektorer

Industri

Ungerns industripolitik står allt mer i samklang med principerna och målen för EU:s industripolitik. Grunden är fortfarande att ett stabilt och öppet ekonomiskt klimat präglad av konkurrens skall bibehållas. Detta ger gynnsamma och förutsägbara villkor för vinstgivande privat företagsamhet.

Sedan förra året har den industriella omstruktureringen fortsatt. Inflödet av utländska direktinvesteringar har i hög grad bidragit till ytterligare överföring av teknik och ledningsmetoder. Det har också bidragit till en modernisering av produktionsanläggningar och en intensifiering av andra former av samarbete över gränserna. Detta illustreras av att Ungern har fortsatt att locka utländska investerare (se avsnitt om ekonomiska kriterier). Omkring 35 000 företag i Ungern bedriver nu sin verksamhet med hjälp av utländskt kapital i någon grad. Dessa företags produktion utgör ungefär en tredjedel av BNP. De står för 80 % av landets bruttoexport och sysselsätter en fjärdedel av arbetsstyrkan inom den privata sektorn. Handelsstatistiken bekräftar den snabba integreringen med EU.

Omstruktureringen går långsammare i de ungerska företag som inte direkt påverkas av ett inflöde av utländska direktinvesteringar. Ungern måste nu satsa på att utveckla den inhemska företagssektorn. Det stora antalet multinationella företag med tillverkning i Ungern kan utgöra en bas för utvecklingen av lokal underleverantörsindustri, men för närvarande är banden otillräckligt utvecklade.

När det gäller omstruktureringen av stålindustrin har inga ytterligare framsteg av vikt ägt rum under året. Ungerns största stålproducent är fortfarande statsägd. För den fortsatta omstruktureringen är det viktigt att individuella lönsamhetsplaner utarbetas för de olika stålverken. En viktig del av industripolitiken utgörs av kontrollen av statligt stöd (se kapitlet om konkurrens).

Jordbruk

Situationen på jordbruksområdet

Tillväxten inom den ungerska ekonomin fortsatte under 1998 och början av 1999, men jordbruksproduktionen har minskat under dessa två år. Jordbrukets andel av ekonomin är alltså på nedåtgående: jordbruket och skogsbruket står för under 6 % av BNP och sysselsätter mindre än 8 % av den yrkesverksamma befolkningen.

Efter en liten nedgång 1997 återhämtade sig den ungerska exporten av jordbruks- och livsmedelsprodukter under 1998, då den uppgick till ett värde av 1 038 miljoner euro. Detta utgör 7,2 % av Ungerns sammanlagda export till EU. Den absolut viktigaste ungerska exportprodukten är kött och köttberedningar, som exporteras till ett värde av 365 miljoner euro.

Också EU:s export till Ungern av jordbruksprodukter ökade med 2,8 % jämfört med 1997 till ett värde av 546 miljoner euro, vilket motsvarar 3,3 % av den sammanlagda exporten till Ungern. Som en följd av denna utveckling nådde Ungerns positiva handelsbalans för jordbruks- och livsmedelsprodukter med EU 493 miljoner euro, jämfört med 488 miljoner euro 1997.

I mars 1999 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar med de associerade länderna för att uppnå nya ömsesidiga medgivanden inom jordbrukssektorn, vilket kommer att främja en gradvis och välorganiserad liberalisering av den bilaterala handeln.

Jordbrukspolitik

Stödsystemet för jordbruket har under 1999 varit indelat i fyra stödkategorier (stöd för marknadstillträde, livsmedelssäkerhet, omstrukturering och modernisering) och har en budget på sammanlagt 576 miljoner euro för jordbruksstöd och på 46 miljoner euro för regionala utvecklingsåtgärder.

Prisstöd är den viktigaste stödformen i Ungern och baseras på ett system med minimi- och riktpriiser för marknadspriserna. Systemet för marknadsintervention (uppköp till offentliga lager, bearbetning och försäljning ur interventionslager) kombineras med exportbidrag. Under 1998 ledde de låga internationella och inhemska priserna för produkter som stöddes (särskilt spannmål och griskött) till ökade utgifter för marknadsstödet (exporten stöddes genom krediter, främst för mejeriprodukter samt gris- och fjäderfäkött). Direkta exportbidrag användes för att öka utbudet av produkter i enlighet med ett undantag som Världshandelsorganisationen beviljat Ungern från landets ursprungliga åligganden när det gäller exportbidrag. En reform av systemet med exportbidrag har inletts.

Exportlicenser tillämpas för vissa produkter. Direkta hektarstöd för jordbruksmark beviljas jordbrukare i mindre gynnade områden. Betalningarna baseras på användningen av produktionsmedel (räntesubventioner, kapitallån och skatteavdrag för bränslekostnader). En ny ordning med direktbetalningar infördes 1998 för att skapa arbetstillfällen inom jordbruket. Inkomststöd för jordbruksgrödor infördes 1999. Ett system för registrering av producenter infördes som innebär att stöd utbetalas endast efter registrering.

Det finns ingen sammanhängande politik för landsbygdens utveckling i Ungern. Stöd ges genom enskilda åtgärder och ordningar (t.ex. stöd för vissa investeringar i jordbruket, för kvalitetsskydd och markanvändning, för turism på landsbygden, till kooperativ och andra producentorganisationer för inköp och saluföring av vissa produkter). Program och budgetar löper för närvarande per år, men regeringen har förberett en långsiktig strategi som grund för flerårig planering.

Den ungerska regeringen inledde i början av året en kampanj för registrering av markanvändning (och faktiska markanvändare), eftersom markägandet inte avspeglar den verkliga markanvändningen och skiftenas storlek. Hittills har 75 % av den odlade arealen registrerats. En ny lag utgör grunden för en ny jordbruksräkning.

Moderniseringen och omstruktureringen av privatiserade företag inom jordbrukets livsmedelsindustri har fortsatt.

Inom primärproduktionen (kött, fjäderfä, spannmål, frukt och grönsaker) krävs fortfarande fler insatser innan full överensstämmelse uppnås när det gäller livsmedelssäkerhet, hygien och kvalitet.

Inom den *veterinära sektorn* skiljer sig systemet för kontroll av djurhälsa på den inhemska marknaden och av importprodukter från tredje land fortfarande från EU:s. Det befintliga systemet för veterinära kontroller innebär att inspektioner genomförs på bestämmelseorten utan att djuren registerförs. Gränskontrollstationerna uppfyller inte unionens krav.

Systemet för registrering och identifiering av nötkreatur är nästan klart. Det måste utökas till att omfatta svin, får och getter. Den maskinvara som krävs för det veterinära informationssystemet ANIMO finns redan på plats på de 580 stationerna för veterinär kontroll i Ungern.

En betydande andel av bearbetningsföretagen för produkter av animaliskt ursprung uppfyller ännu inte EU:s hygien- och folkhälsokrav. En nationell undersökning av slakterier och företag som hanterar animalieprodukter håller på att genomföras. Ett system baserat på riskanalys och kritiska styrpunkter (HACCP) måste införas på anläggningar för livsmedelsbearbetning.

Ungern håller på att utarbeta beredningsplaner för djursjukdomar, inbegripet en handlingsplan för klassisk svinpest. Nationella referenslaboratorier finns för alla sjukdomar. När det gäller djurskyddslagstiftningen har olika regler för slakt av djur och för husdjurshållning antagits.

På det *fytosanitära området* behöver Ungern ännu inrätta växtskyddsmyndigheter så att gemenskapens karantänregler kan genomföras, växtpass och registreringsystem för skyddade zoner införas och EG-reglerna för saluföring av växtskydds- och gödselmedel tillämpas. Bestämmelserna för användning av bekämpningsmedel och gödselmedel anpassades ytterligare i juni 1999.

När det gäller finansieringsförfarandena har centrumet för intervention inom jordbruket vidareutvecklats och utsetts till framtida utbetalningsställe. Centrumet kommer också att handha stödet inför anslutningen (Sapard) från och med den 1 januari 2000. Avsevärda framsteg har gjorts i utformningen av en plan för landsbygdens utveckling.

När det gäller skogsbruket finns det stöd för beskogning, strukturell omvandling av skogar och plantering. Det finns ingen ordning för skydd av skogar mot brand eller luftföroreningar. Systemet för skogsbruksstatistik behöver utvecklas.

När det gäller *organisationen av marknaderna* för basjordbruksprodukterna finns den grundläggande förvaltningsorganisationen, men den behöver anpassas ytterligare för att uppnå full överensstämmelse med gemenskapens regelverk.

Ungern har gjort vissa framsteg när det gäller harmoniseringen inom sektorn för frukt och grönsaker. Handelsnormer tillämpas på produkter som exporteras från Ungern, men inte på den inhemska marknaden och på importerade produkter. Det finns ingen gemensam grund för producentorganisationer. En rättslig grund för erkännande, inrättande, investeringar i och drift av sådana har dock nyligen antagits. Det finns inget system för produktionsstöd för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker.

Framsteg har gjorts i kvalitetskontrollen inom vinsektorn genom att EU:s normer har erkänts för att man skall kunna avskaffa de komplicerade och kostsamma förfaranden som tidigare använts för importviner från EU. Ett nationellt organ och en kommitté för vinbeteckningar inrättades 1998. Uppgifter om produktionen av kvalitetsviner har samlats in sedan skörden 1998.

En stödordning finns inom nötköttssektorn (kvalitetsstöd för slaktdjur, stöd för avelsdjur och för högkvalitativ sperma). Det finns nu möjlighet att inrätta system för interventionsuppköp. Även inom grisköttssektorn beviljas stöd, och interventionsköp av levande djur tillämpas i kombination med exportbidrag. Inom mjölksektorn finns kvoter för mjölk som levereras till mejerier eller säljs direkt till konsument. Dessa kan överföras oberoende från marken. Systemet medger intervention och beviljande av exportbidrag. Stöd för mjölk av hög kvalitet och för skolprogram beviljas.

Slutsats

Under det senaste året har Ungern gjort vissa framsteg i förberedelserna för att genomföra den gemensamma jordbrukspolitiken på medellång sikt. Trots ett gott utgångsläge har harmoniseringen av lagstiftningen gått långsamt.

Ytterligare ansträngningar krävs också för att genomföra en sammanhängande bas för åtgärder inom landsbygdsutvecklingen.

Fiske

På grund av Ungerns geografiska läge har fisket en mycket begränsad betydelse för landet. Det grundläggande rättsliga ramverket finns redan. De statliga stöden för fiskodlare har under 1999 reglerats i enlighet med riktlinjerna för granskning av statliga stöd inom fiske- och vattenbrukssektorn. Även fiskerättigheterna för vatten som ägs av lokala myndigheter har reglerats. Ytterligare ansträngningar krävs för att inrätta de institutioner som är nödvändiga för kontroll av ursprung och arter vid import samt för att fördela det ekonomiska stödet från gemenskapen. Dessutom måste institutioner inrättas för kontroll av genomförandet av gemensamma handelsnormer, insamling och överföring av data om systemet med referenspriser och tillämpning av villkoren för godkännande av producentorganisationer.

Energi

Energipolitik

Ungern har redan antagit de viktigaste principerna för den inre energimarknaden, och landet har fortsatt att vidta åtgärder för ytterligare anpassning.

Den långsiktiga energistrategi som antogs i juli 1999 ger ramen för ytterligare anpassning till gemenskapens regelverk, särskilt när det gäller öppnandet av den nationella el- och gasmarknaden för konkurrens, tredje parts tillträde till nät, inrättandet av en fristående operatör för överföringssystemen och omstrukturering av sektorn för fasta bränslen. Enligt den nya strategin skall också det ungerska energikontoret ges en starkare ställning, så att en effektiv tillsynsmekanism skapas i enlighet med gemenskapens regelverk.

Avgiftsstrukturen för gas och el har anpassats. Elpriserna har höjts ytterligare och närmar sig kostnadstäckningsnivån. Återstående snedvridningar av prisbilden bör undanröjas, i synnerhet vad gäller hushållen. Gaspriserna har sänkts för att anpassas till den internationella prisnivån.

Oljelagren räcker nu till mer än de minst 90 dagars genomsnittlig inhemsk förbrukning som krävs, men säkerhetslagstiftningen och reglerna om lagring av importerade råolja- och petroleumprodukter måste anpassas ytterligare till gemenskapens regelverk. Detta gäller särskilt reglerna för beräkning av lagernivån och uppbyggnad av beredskapslager för samtliga kategorier oljeprodukter.

Produktionen och distributionen av råolja och oljeprodukter har avreglerats, men det krävs ytterligare anpassning till gemenskapens regelverk för att avskaffa särbehandlingen av statskontrollerade företag.

Energianvändningen är fortfarande ineffektiv och ytterligare insatser krävs för anpassning till gemenskapens regelverk om energieffektivitet. I september 1999 antog regeringen ett nytt program för effektiv energianvändning på motsvarande 6,2 miljoner euro.

Ungern har promulgerat Europeiska energistadgefördraget och Energistadgeprotokollet om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter.

Ungern deltar i Joule-Thermie-programmet och gick i juli 1999 med i Save II-programmet.

Kärnenergi

Europeiska rådet betonade vid sitt möte i Köln vikten av en hög kärnsäkerhetsnivå i Central- och Östeuropa och framhöll detta som en mycket viktig fråga vid utvidgningen av unionen. Europeiska rådet uppmanade kommissionen att göra en noggrann genomgång av frågan i nästa återkommande rapport om kandidatländernas framsteg. Föreliggande avsnitt utgör ett svar på denna uppmaning.

Ungern har fyra VVER 440/213-reaktorer i drift vid kärnkraftverket i Paks. Kärnkraften står för närvarande för omkring 40 % av landets elproduktion. Reaktorerna i Paks är av en sovjetisk typ som anses möjlig att uppgradera till internationell säkerhetsnivå. I Agenda 2000 (1997) uppmanade kommissionen kandidatländer med sådana reaktorer i drift att genomföra uppgraderingsprogram inom 7-10 år.

Ungern håller på att genomföra ett uppgraderingsprogram vid kärnkraftverket i Paks. Man tror att anläggningen, när dessa åtgärder för förbättrad säkerhet genomförts, kommer att uppnå en säkerhetsnivå som är väl så hög som i anläggningar i Västeuropa. Ytterligare insatser krävs för att säkerställa en tillförlitlig inneslutning efter allvarliga olyckor. En regelbunden översyn av säkerheten genomförs med liknande metoder som i Västeuropa och detta har redan resulterat i ökad säkerhet.

Sedan lagen om kärnkraft trädde i kraft 1997 har den ungerska kärnkraftsmyndigheten genomfört ett aktivt program för utfärdande av säkerhetsriktlinjer. Det är ordföranden för kärnkraftsmyndigheten som ansvarar för övervakningen, och därmed uppfylls internationella krav om ett fristående tillsynsorgan. I samband med den regelbundna översynen av säkerheten, som påverkar förnyandet av driftstillståndet för kärnkraftverket i Paks, utför kärnkraftsdirektoratet omfattande inspektioner.

De ungerska myndigheternas uppmärksamhet har riktats mot rådets slutsatser från december 1998 om kärnsäkerhet inom ramen för utvidgningen av Europeiska unionen, bland annat EU:s fasta avsikt att under hela anslutningsprocessen noga följa de frågor som behandlas i dessa slutsatser. Därför uppmanas Ungern, de ungerska tillsynsmyndigheterna och operatörerna på kärnenergiområdet att regelbundet tillhandahålla detaljerad information på begäran av kommissionen.

När det gäller kärnsäkerhet undertecknade Ungern i november 1998 ett tilläggsprotokoll till landets avtal med Internationella atomenergiorganet (IAEA) om åtgärder för kärnsäkerhet. Ungern har också ratificerat konventionen om utbränt kärnbränsle.

Slutsats

Vissa framsteg har gjorts under det senaste året, i synnerhet genom antagandet av den nya energistrategin. Ändå gäller fortfarande de viktigaste rekommendationerna i föregående rapport. Särskilda insatser krävs inom följande områden: förberedelser för den inre energimarknaden (el- och gasdirektiven), anpassning av energimonopolen, tillträde till nät, utveckling av det ungerska energikontoret till en effektiv tillsynsmekanism och anpassning av statliga ingrepp i sektorerna för fasta bränslen och uran. Man bör också undanröja snedvridningar av prisbildningen för energi samt effektivisera energianvändningen.

Inga större svårigheter förutses när det gäller uppfyllandet av Euratoms bestämmelser. Man bör fortsätta att på lämpligast sätt ta itu med de frågor som rör normerna för kärnsäkerhet och säkerhetsmyndighetens oberoende och förmåga. Mer långsiktiga lösningar för utbränt kärnbränsle och kärnavfall måste utarbetas.

Transport

Ungern har redan tidigare vidtagit omfattande åtgärder både i fråga om rättslig och institutionell anpassning till regelverket, och landet fortsätter sina ansträngningar att anpassa sig till gemenskapens regelverk på *vägtransportområdet*.

Genom ny lagstiftning om motorvägsavgifter har ett enhetligt avgiftssystem för motorvägar införts. Detta gäller även M3-motorvägen. Vad gäller trafiksäkerheten blev hastighetsbegränsade anordningar obligatoriska i oktober 1999 för ett stort antal fordon som används för internationella transporter. Ny lagstiftning har dessutom antagits vad

gäller utbildning och examinering av samt kvalifikationer för förare av motorfordon. Regeringen har börjat förbereda anslutningen till den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR-överenskommelsen) i januari år 2000. Inga mer betydande framsteg har gjorts vad gäller rätten att yrkesmässigt bedriva gods- och persontransporter på väg, största tillåtna vikter och dimensioner för fordon, fordonsskatter och vägavgifter.

Lagstiftningen om kombinerade transporter har redan till stora delar anpassats till regelverket. Några ytterligare framsteg har inte gjorts.

Vad gäller *järnvägar* har inte någon ny lagstiftning trätt i kraft det senaste året. De ungerska järnvägarnas ekonomiska situation är för närvarande dålig, vilket tycks ha inverkat negativt på tillnärmningen av regelverket för järnvägstransporter, särskilt vad gäller tillträdesrätt och tilldelning av kapacitet. Ansträngningarna att omstrukturera järnvägarna, avveckla skulderna och ta itu med marknadsproblemen bör uppmuntras.

Eftersom sjögående fartyg ingår i Ungerns fartygsflotta har landet skrivit under ett antal internationella konventioner på *sjöfartsområdet*. Därför måste man också införliva regelverket på området. En ny sjöfartslag utgör ramen för harmoniseringen på det här området. Ny lagstiftning om sjösäkerhetskrav införlivar rådets direktiv om minimikrav på utbildning för sjöfolk. Ytterligare ansträngningar är dock nödvändiga vad gäller sjösäkerheten.

Lagstiftningen om *inlandssjöfarten* har bara delvis anpassats. Det grundläggande problemet för den här sektorn är den föråldrade flottan, som gör att de ungerska fartygen inte har några betydande marknadsandelar inom sektorn för transporttjänster.

På området *luffart* utgör luftfartslagen den viktigaste ramen för sektorns harmonisering, som redan har kommit ganska långt. För närvarande fortskrider emellertid harmoniseringen ganska långsamt: Det är nödvändigt att man anstränger sig för att komma in på marknaden. Utfärdandet av tillstånd till flygbolagen är fortfarande knutet till krav på nationellt ägande (51 % av aktierna skall vara ungerskägda). Det finns inga ekonomiska krav fastställda, och även tekniska krav och försäkringsvillkor måste anpassas. Regelverkets bestämmelser om flygplatser (samordningen av slot-tider) och miljö (buller) har fortfarande inte införlivats. Ungern ansökte redan 1995 om medlemskap i gemensamma luftfartsmyndigheterna (Joint Aviation Authorities, JAA) och väntar på resultaten från JAA:s inspektion för att kunna godkännas som fullvärdig medlem. Landet har koncentrerat sig på förhandlingarna om en anslutning till avtalet om ett gemensamt europeiskt luftrum.

I Ungerns politik vad gäller det transeuropeiska transportnätet (Trans-European transport Network, TEN-T) har man redan tagit hänsyn till mål och prioriteringar i gemenskapens riktlinjer och krav för TEN-finansiering. Ungern deltar aktivt i programmet för bedömning av behovet av *transportinfrastruktur* (Transport Infrastructure Need Assessment, TINA), vilket kommer att underlätta utbyggnaden av det transeuropeiska transportnätet till Ungern. Inom ramen för programmet för utbyggnad av vägarna har större motorvägsprojekt i landets södra och östra delar kunnat fortsätta. En del av järnvägsnätet har moderniserats och förbindelsen med Slovenien har strukturerats om.

Slutsats

Ungern har fortsatt att vidta åtgärder både i fråga om rättslig och institutionell anpassning till regelverket. Ytterligare insatser behövs dock. Det är särskilt viktigt att påskynda omstruktureringen av nationella flygbolag och av det största järnvägsbolaget.

Små och medelstora företag

Den nationella politiken för små och medelstora företag överensstämmer i hög grad med gemenskapens politik. Som en del av regeringens ekonomiska strategi på medellång sikt antog den ungerska regeringen i december 1998 en ny strategi för en fyraårsperiod, och anslog samtidigt de erforderliga medlen i budgeten. Följande viktiga mål ingår i strategin: mindre administrativa bördor och lägre lönerelaterade kostnader, större tillgång till banklån och finansiering, bättre tillgång till handelsrelaterad information samt bättre utbildning och vidareutbildning för företagare. Medlen till små och medelstora företag genom olika program uppgår till motsvarande 16-20 miljoner euro 1999. Det finns för närvarande cirka 750 000 små och medelstora företag i Ungern, dvs. 128 företag per 1 000 invånare, vilket är högre än genomsnittet i EU (95). I praktiken kan 99 % av de registrerade företagen i Ungern räknas som små och medelstora företag (med mindre än 250 anställda). Dessa företag står för ungefär hälften av bruttonationalprodukten och sysselsätter ungefär två tredjedelar av arbetskraften. De flesta små och medelstora företag i Ungern är mycket små företag (familjeföretag). De flesta företagen (90 %) är verksamma inom tjänste- och byggsektorn. Ett av de största problemen för de små och medelstora företagen är skattestrukturen för företagssektorn, eftersom den gynnar stora multinationella företag: medan skatterna för multinationella företag i genomsnitt ligger på cirka 8 % (inbegripet skattelättnader) ligger den för små och medelstora företag på runt 17 %.

Ungern deltar sedan 1998 i gemenskapens tredje fleråriga program för små och medelstora företag. Detta innebär att landet kan genomföra program och upprätta nätverk (sju Euro Info Centres har öppnats). Det innebär även mer kontakt mellan branschorganisationer i Ungern och EU och möjligheter till direkta kontakter och samarbete företagen emellan. Detta bör bidra till att företagssektorn ytterligare integreras i Europa.

3.5 Ekonomisk och social sammanhållning

Sysselsättning och sociala frågor

Arbetslösheten i Ungern har minskat ytterligare under de senaste året och låg på 7,4 % i slutet av det första kvartalet 1999. Merparten av de arbetslösa är långtidsarbetslösa och de regionala skillnaderna är fortfarande omfattande. De aktiva arbetsmarknadspolitiska insatserna inriktas på de utsatta grupperna, t.ex. de långtidsarbetslösa och de som går ut skolan. Tillsammans med de ungerska myndigheterna gör kommissionen för närvarande en översyn av sysselsättningspolitiken under 1999.

När det gäller *arbetsrätten* har den ungerska lagstiftningen delvis redan anpassats. Inga framsteg har gjorts under det senaste året och det krävs ytterligare arbete för att de

återstående kraven enligt gemenskapens regelverk skall kunna införlivas, i synnerhet vad gäller kollektiva uppsägningar, lönegarantifonden, utstationering av arbetstagare, säkerhet och hälsa i arbetet för tillfälligt anställda samt europeiska företagsråd.

Den sociala dialogen i Ungern befinner sig i en övergångsfas. Sedan reformen i riktning mot marknadsekonomi inleddes har fackföreningstillhörigheten minskat i Ungern, även om antalet fackföreningar är alltför högt för att den sociala dialogen skall kunna föras på ett effektivt sätt. Företrädare för sex nationella fackförbund och nio nationella arbetsgivarorganisationer, vilka är mycket olika vad gäller medlemsstruktur och ekonomisk respektive politisk styrka, ingår för närvarande i det nationella rådet för arbetsfrågor. I det trepartssammansatta nationella rådet för arbetsfrågor, vilket i början av 1999 ersatte rådet för sammanjämkning av intressen, diskuteras arbetsfrågor, däribland lönefrågor, men inte - i motsats till dess föregångare - budget-, skatte- och socialförsäkringsregler.

Rätten till likabehandling av kvinnor och män är garanterad enligt författningen vilken också utgör den rättsliga grunden för påföljder och lika rättigheter. En ombudsman står som garant för att denna rätt tillämpas och det finns möjlighet att överklaga till författningsdomstolen. Den ungerska lagstiftningen har delvis redan anpassats till gemenskapens regelverk på detta område.

Vad gäller *lika möjligheter* för kvinnor och män behandlade den ungerska arbetsinspektionen under 1998 tre fall av påstådd diskriminering på grund av kön. Detta visar att efterlevnaden av gemenskapens regelverk på detta område börjar kontrolleras och ytterligare framsteg i det avseendet kommer att uppmuntras. Lagen om stöd till familjer trädde i kraft i januari 1999. I enlighet med direktivet om lika behandling fastställs det i lagen att föräldrar med vårdnadsansvar för barn har rätt till familjebidrag oavsett deras ekonomiska förhållanden och utan att det görs någon åtskillnad mellan barnets far och mor. Ungern deltar sedan november 1998 i det fjärde gemenskapsprogrammet för lika möjligheter för kvinnor och män och projekt har inletts under 1999.

Regeringen genomför för närvarande en utvärdering av erfarenheterna hitintills av det på tre pelare vilande pensionssystem som infördes 1998. När det gäller reformeringen av hälso- och sjukvårdssektorn finns det fortfarande inget regeringsbeslut om hur reformeringen av hälso- och sjukförsäkringssystemet skall föras vidare och det börjar bli angeläget att åstadkomma framsteg på detta viktiga område.

Den ungerska lagstiftningen på området för *hälsa och säkerhet* i arbetet är bara delvis anpassad till gemenskapens regelverk. Under det senaste året har endast direktivet om manuell hantering av laster införlivats med den ungerska lagstiftningen. Det återstår mycket arbete för att se till att åtgärder för att införliva den återstående delen av regelverket vidtas, i synnerhet när det gäller arbetsplatser och byggnads- och gruvsektorena.

Mellan 5,5 % och 8,5 % av BNP går för närvarande till hälso- och sjukvården, och behovet av ett starkt offentligt *hälso- och sjukvårdssystem* erkänns. Det krävs ytterligare insatser för att den hälso- och sjukvård som tillhandahålls de utsatta grupperna skall kunna bli effektivare. En ny folkhälsolag ger den rättsliga grunden för ytterligare genomförandebestämmelser och verksamheter. Ungern gör ansträngningar för att kunna erbjuda utsatta grupper en effektivare hälso- och sjukvård. Det bedrivs redan ett omfattande förebyggande arbete genom programmet för skolhälsovård och programmet

för utbildning av hälso- och sjukvårdslärare. Det har vidtagits ett flertal åtgärder för att bekämpa narkotikamissbruket, vilket ökar alltmer. Gemenskapsprogrammen på folkhälsoområdet (kampen mot cancer, förebyggande av narkotikamissbruk, hälsofrämjande, förebyggande av aids) öppnades för Ungern i november 1998 och projekt har inletts under 1999.

Slutsats

Även om framstegen har varit begränsade under det senaste året, har Ungern kommit relativt långt i arbetet med att införliva gemenskapens regelverk vad gäller sysselsättning och sociala frågor med den egna lagstiftningen. Det kommer att krävas särskild uppmärksamhet beträffande genomförandet och kontrollen av efterlevnaden av gemenskapens regelverk vad gäller hälsa och säkerhet i arbetet och inom arbetsrätten.

Regionalpolitik och sammanhållning

Europeiska unionen stödjer en starkare sammanhållning, framför allt genom strukturfonderna. Ungern kommer att behöva genomföra dessa instrument på ett effektivt sätt och samtidigt respektera de principer, mål och förfaranden som kommer att gälla vid tidpunkten för dess anslutning.

Trots att Ungerns förberedelser för införandet av strukturfonderna har kommit en bra bit på väg har inte mycket gjorts när det gäller det konkreta genomförandet av målen för regionalpolitiken.

År 1996 var Ungerns genomsnittliga BNP per capita 47 % av genomsnittet i EU. Regional BNP per capita varierade mellan 70 % av genomsnittet i EU i mellersta Ungern och 33 % av genomsnittet i EU i norra Ungern.

I lagen om regional utveckling och fysisk planering anges mål, uppgifter, institutionell struktur och finansiella instrument för regionalpolitiken som bygger på samarbete mellan länen i de regionala utvecklingsråden.

Under 1998 inrättades sju statistiska planeringsregioner liknande Nuts II. De 7 regionerna kommer att ledas av regionala utvecklingsråd. Eftersom inrättandet av de regionala utvecklingsråden inte är reglerat i bindande lagstiftning, har hittills endast 5 inrättats. De regionala utvecklingsråden ansvarar för utarbetandet av regionala utvecklingsprogram och för utvärderingen av länsutvecklingsplanerna. På regional nivå är Ungern indelat i 20 län som liknar regionerna enligt EU:s metod (NUTS III) och som styrs av direkt valda länsutvecklingsråd. Råden antar de länsutvecklingsprogram i vilka de regionala stödåtgärderna ingår. Regional- och länsråden fungerar ännu inte till fullo.

När det gäller den budgetmässiga och finansiella förmågan behöver Ungern se över sitt system. Det är nödvändigt att klargöra vem som har det övergripande finansiella ansvaret, vilka åtgärder som skall vidtas i samband med oegentligheter samt kontrollorganens oberoende ställning inom ministerierna. Det behöver införas en mekanism för samordning av de finansiella resurserna från de olika budgetposterna. Vissa budgetbestämmelser behöver införas, särskilt i fråga om medfinansiering, inbegripet fleråriga åtaganden.

Adekvata personalresurser och ekonomiska resurser saknas fortfarande och samordningen mellan ministerierna är dålig, vilket leder till förseningar i upprättandet av utvecklingsplaner.

Ungern har endast begränsad erfarenhet av bedömnings- och utvärderingsförfaranden enligt strukturfondsförordningarna.

Slutsats

Ungern har gjort framsteg när det gäller att förbereda sig för införandet av strukturfonderna och har nu infört en rättslig grund och många viktiga förfaranden. Den ineffektiva samordningen mellan ministerierna ledde dock under rapportperioden till att förberedelseprocessen stannade av, särskilt när det gäller utarbetandet av projekt och genomförandet av dessa. Framsteg har gjorts, men någon utvärdering av dessa har ännu inte genomförts.

3.6 Miljö och livskvalitet

Miljö

Ungern antog 1998 ett ambitiöst nationellt miljöskyddsprogram, med bl.a. ett investeringsprogram för perioden 1998-2002. Under 1998 gjordes emellertid små framsteg.

Ungern har inrättat en interministeriell kommitté med deltagande av nyckelpersoner från bl.a. miljö-, jordbruks- och transportministerierna vilken skall arbeta med frågor om hållbar utveckling. Kommittén skall även utarbeta riktlinjer för integrering av miljöfrågor i andra sektorer.

Vad gäller *övergripande lagstiftning* har inga märkbara framsteg gjorts. Det skall dock noteras att den ungerska lagstiftningen till mycket stora delar redan överensstämmer med direktivet om tillgång till miljöinformation. Ytterligare ansträngningar krävs för att den nationella lagstiftningen helt skall överensstämma med direktivet om miljökonsekvensbedömning. I synnerhet måste tillämpningsområdet för de projekt som skall bedömas utvidgas. Detta är särskilt viktigt eftersom bestämmelserna kommer att tillämpas på de projekt som gemenskapen finansierar. Ungern bör särskilt anstränga sig för att införa normer för rapporteringsskyldigheter i sin lagstiftning, för att uppnå överensstämmelse med direktivet om rapporteringsskyldigheter.

Inom *vattensektorn* har inga framsteg gjorts vad gäller anpassning av lagstiftningen till regelverket, som fortfarande till alla delar måste införlivas. Det har dock skett en betydelsefull utveckling när det gäller införlivande av lagstiftning om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (större kapacitet, bättre teknik, bättre avloppsrening och nya mekaniska reningsanläggningar). Tidsplanen och programmet för genomförande av direktivet om rening av avloppsvatten och de tekniska åtgärder som krävs för genomförandet studeras för närvarande. Effekterna av direktivet om dricksvatten utvärderas också.

På området *kontroll av utsläpp från industrin och riskhantering* har föroreningarna från industrier och större förbränningsanläggningar successivt minskat de senaste 20 åren och regelverket på området är nästan helt införlivat. Anpassningen vad gäller samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar kommer att kräva omfattande finansiering, eftersom man behöver modernisera ett tusental befintliga anläggningar.

Genom antagandet om en lag om katastrofer i juni 1999 införlivas regelverket om att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser (Seveso II). Omfattande åtgärder bör vidtas för att genomföra direktivet. Det totala antalet anläggningar i Ungern som omfattas av direktivet uppskattas till cirka 80-100, av vilka 20-40 kan betecknas som anläggningar i det så kallade övre skiktet, vilket innebär att de måste inrätta säkerhetssystem och utarbeta interna planer för räddningsinsatser och säkerhetsrapporter. Investeringskostnaderna för den berörda branschen beräknas uppgå till motsvarande 80 miljoner euro. Ungern var en av de första signatärstaterna till FN/ECE:s konvention om gränsöverskridande effekter av industriolyckor och är också det första kandidatland som har ratificerat konventionen. Samarbeta inom ramen för den här konventionen, i synnerhet regelbundna möten mellan signatärstaterna, bör underlätta arbetet med att införliva och genomföra direktivet. Direktivet om att hindra och minska asbestförorening i miljön måste också införlivas.

Inga särskilda framsteg har gjorts vad gäller *luftkvalitet*, där de viktigaste frågorna fortfarande är införlivande och genomförande av direktivet om luftkvalitet och dess följd direktiv, t.ex. direktivet om ozon, och direktivet om mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg. Den institutionella kapaciteten bör utvidgas, i synnerhet vad gäller övervakning och utbyte av data. Ungern har ännu inte angivit de områden där det finns en hög koncentration av föroreningar. Fullständig överensstämmelse måste också uppnås när det gäller direktivet om flyktiga organiska ämnen. Ungern är part till konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar, vilket kräver att landet vidtar åtgärder för att minska föroreningarna. Ungern är fullvärdig part till konventionen och är i färd med att införliva den.

Ungerns lagstiftning om blyinnehåll i bensin har redan anpassats till regelverket. Det ungerska olje- och gasbolaget har avsatt medel för att kunna uppfylla kraven vad gäller bensin.

Ungern har idag obligatoriska normer som reglerar *buller* från gräsklippare och hushållsapparater, men för utrustning för byggarbetsplatser finns ännu inte några normer. Man startade med kvalitetssäkring och kvalitetskontroll 1998, men det krävs ytterligare framsteg för att lagstiftningen skall anpassas till regelverkets bestämmelser om buller från maskiner och fordon. För att kunna genomföra bullerkontroller måste de befintliga laboratorierna förbättras.

Vad gäller *kemikalier och bioteknik* har det gjorts stora framsteg för att skydda de djur som används inom sektorn. I januari 1999 trädde en ny lag i kraft som ytterligare anpassar Ungerns lagstiftning till direktivet om djurförsök.

Genom den ramlagstiftning om genteknik från 1998 som trädde i kraft 1999 har det fastställts en rättslig ram för harmonisering av lagstiftningen på området *genetiskt modifierade organismer*. Den nya lagen om säkerhet i samband med *kemikalier* öppnar vägen för en anpassning av lagstiftningen till regelverket för kemikalier. Det har inrättats ett institut för säkerhet i samband med kemikalier. Institutet skall verka för att den

antagna lagstiftningen genomförs. Laborariekapaciteten på institutet för miljöstyrning har också utökats.

Trots det faktum att *avfallshanteringspolitiken* prioriteras högt i det centrala aktstycket om den nationella miljöpolitiken, har inga framsteg gjorts det senaste året. Avfallssektorn är den svagaste sektorn i Ungern, eftersom hela regelverket på området återstår att införliva. Antagandet av en lag om avfallshandling bör prioriteras, eftersom man genom denna kan anta följdragstiftning om särskilda avfallstyper, vilket just nu saknas i Ungern. Omfattande åtgärder för att genomföra lagstiftningen har vidtagits, vilket bl.a. innebär att 10 nya regionala deponier har byggts. Det återstår att se om dessa överensstämmer med kraven i det gemenskapsdirektiv som nyligen antagits. Ett system för miljöavgifter har införts för oljeprodukter, och i samband med detta även ett system för att samla in och ta hand om spilloljor samt ett insamlingssystem för förbrukade batterier. Genom insamlingssystemet lämnades 25 % av förpackningarna tillbaka.

På området *strålskydd* har endast begränsade framsteg gjorts och då vad gäller anpassningen av den nationell lagstiftningen till "gränsvärden för radioaktivitet i livsmedel". Det viktigaste regelverket på området har fortfarande inte införlivats. Landet måste hitta en lösning för bortskaffande av avfall från driften av kärnkraftverket i Paks. Ungern har ratificerat konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall.

Vad gäller *klimatförändringar* ratificerade Ungern klimatkonventionen 1995. Landet har också anslutit sig till Kyotoprotokollet med målsättningen att minska utsläppen med 6 %.

Vad gäller naturskydd har en god nivå redan uppnåtts (genom lagen om naturskydd) och stora delar av landet skyddas enligt olika bestämmelser. Inga framsteg har gjorts vad gäller införlivandet av direktivet om livsmiljöer eller fågeldirektivet. Ett förbud mot rävsaxar måste också införas. Ungern är en aktiv part till Washingtonkonventionen om handel med utrotningshotade arter (CITES), som kräver genomförandeåtgärder liknande dem som krävs enligt regelverket. Framstegen på området är begränsade till antagandet av genomförandeåtgärder för regelverket om skyddade djurarter.

Ungerns nationella program för antagande av gemenskapens regelverk innehåller en finansieringsplan där kostnaderna för en 3-årsperiod uppgår till motsvarande 95 miljoner euro.

Kärnsäkerhetsfrågan behandlas i energikapitlet.

Slutsats

Vissa framsteg har gjorts på områdena naturskydd, utsläpp från industrier och större förbränningsanläggningar samt förebyggande av allvarliga olyckor. Det återstår dock mycket att göra, i synnerhet vad gäller avfall och avfallshandling, vatten- och luftkvalitet. Ungern arbetar för att lösa prioriteringarna på kort sikt i partnerskapet för anslutning. Om landet skall kunna uppnå det ambitiösa målet att helt ha införlivat regelverket 2001 är det nödvändigt att skynda på både anpassningen av lagstiftningen och investeringarna i miljöteknik- och infrastruktur. Det är i sammanhanget särskilt viktigt att de budgetmedel som avsatts i det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk används på lämpligt sätt i den årliga budgeten.

Ungern har emellertid vidtagit flera betydelsefulla åtgärder för att genomföra lagstiftningen, och en mycket grundlig och övergripande plan både för införlivande och genomförande (med bl.a. kostnadsanalys och investeringsstrategier) har utarbetats inom ramen för det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk.

Konsumentskydd

Genom att anta ett regelverk på området konsument- och hälsoskydd tog Ungern under 1998 itu med den prioritering på medellång sikt som anges i partnerskapet för anslutning när detta område. Lagen innehåller bestämmelser om produktansvar, men tröskelvärdet för produktansvar är fortfarande mycket lägre i Ungern än i unionen.

Ungern har fortsatt att göra framsteg på området. Lagstiftningen har anpassats ytterligare på områdena oskäligen avtalsvillkor, avtal om nyttjanderätt till fast egendom på tidsdelningsbasis, avtal som förhandlats fram utanför affärslokal samt paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang. Avvikelser kvarstår i lagstiftningen rörande vilseledande reklam, konsumentkrediter och prismärkning. Smärre skillnader finns när det gäller hemförsäljning och distansförsäljning.

Ett system för marknadsövervakning samt de strukturer som krävs för att genomföra produktsäkerhet upprättades i april 1999 men fungerar ännu inte tillfredsställande. De huvudsakliga problemen har att göra med kontrollen för utsläppandet på marknaden, bristen på kunnig personal och bristen på viss teknisk utrustning. Kontrollorganens centrallaboratorier är dock något så när välutrustade och testinstrumenten relativt moderna. För att hela systemet skall fungera smidigt måste Ungern höja både konsumenternas och tillverkarnas medvetenhet om konsumentens rättigheter och tillverkarens ansvar. Fastän Ungern redan har de grundläggande instrumenten för att genomföra marknadsövervakning (rättsliga strukturer, laboratorier, institutioner) måste institutionerna stärkas ytterligare för att nå EU-standard, särskilt genom fortbildning och modernisering av viss utrustning. Ansträngningar måste även göras för att juristkåren skall bli bekant med frågor som rör produktansvar.

Övervakningsorgan är Generalinspektoratet för konsumentfrågor (byrån för konsumentfrågor).

3.7 Rättsliga och inrikes frågor

I 1998 års återkommande rapport konstaterades att Ungern hade förmågan att gå framåt med genomförandet av gemenskapens regelverk, uppfyllde prioriteringarna på kort sikt i partnerskapet för anslutning och hade gjort stora framsteg i fråga om lagstiftning, asyl och gränsförvaltning.

Kommissionen betonade att det var nödvändigt att anta en ny utlänningslag och en visumpolitik som anpassats till EU:s krav. I rapporten rekommenderades bl.a. "ökade personalresurser, med rimliga löner och lämplig utbildning så att ny lagstiftning (särskilt vad gäller asyl och polissamarbete samt bekämpande av narkotika, organiserad brottslighet och korruption) kan genomföras".

Invandring och gränskontroll

När det gäller *invandring* ändrades i mars 1999 lagen från 1993 om utlänningars inresa, uppehälle och invandring. Härigenom infördes möjligheten för utlänningar att etablera sig som egenföretagare, och en allmän ram för utlänningar som arbetar i Ungern inrättades. Genom samma lag kriminaliseras illegal anställning. Ytterligare insatser har gjorts vad beträffar återtagandeavtal. Under 1998 och 1999 har Ungern undertecknat bilaterala återtagandeavtal med Bulgarien och Slovenien. Bilaterala återtagandeavtal med Frankrike, Tyskland och Italien har trätt i kraft. När det gäller inresa har Ungern slutit bilaterala avtal som syftar till att förenkla det ömsesidiga utbytet av säsongsarbetare. I dessa nya avtal ingår en bestämmelse om utfärdande av en standardresehandling.

När det gäller visumpolitiken har Ungern utarbetat ett program för harmonisering av de ungerska visumkraven med gemenskapens regelverk. Det visumkrav för flygplatstransitering som gäller medborgare i vissa länder och som infördes i september 1998 i enlighet med EU:s gemensamma åtgärd om ett system för flygplatstransitering har ännu inte genomförts.

Ungern bör fortsätta att gradvis anpassa lagstiftning och praxis i fråga om visering till vad som gäller inom EU.

Vad beträffar *gränskontroll* har Ungern vidtagit åtgärder för att genomföra gränskontroller i enlighet med EU:s krav. Gränskontrollens och invandringsmyndigheternas effektivitet måste dock förbättras. I detta sammanhang är utbildning av personalen och modernisering av utrustningen av särskild vikt. Det är också viktigt att inrätta en direkt on-line förbindelse mellan invandringsmyndigheter, gränsposteringar och beskickningar.

Asyl

Antalet asylsökande i Ungern har ökat avsevärt sedan det geografiska förbehållet avseende Genèvekonventionen hävdades och sedan krisen i Jugoslavien/Kosovo bröt ut. Av de 8 521 asylansökningar som mottogs under de första åtta månaderna 1999 råder nu en eftersläpning på 4 249 ansökningar om vilka inget beslut ännu fattats.

Ännu krävs stora insatser på detta område (se avsnitt 4 om den offentliga förvaltningens förmåga). Framför allt måste appellationsdomstolens handläggning av avslag på ansökningar om flyktingstatus förbättras, befintliga mottagningsanläggningar moderniseras och nya anläggningar inrättas för att det skall vara möjligt att hantera det ökande antalet asylsökande.

Polis

Ungern har gjort framsteg när det gäller att ytterligare anpassa sin lagstiftning till gemenskapens regelverk. Vad gäller inrättandet av ett oberoende nationellt organ för dataskydd i enlighet med Europols bestämmelser har Ungern under 1999 vidtagit de lagstiftningsåtgärder som krävs för att uppfylla kriterierna rörande skydd och tillhandahållande av uppgifter och föreskrifterna om kommunikation. Ett oberoende nationellt organ för dataskydd har inrättats, liksom ett ombudsmannaämbete för dataskydd.

Vad gäller tullen inrättades 1998 en särskild avdelning för "riskanalys" och 1999 en särskild enhet som skall förbereda införandet av ett styrsystem för att analysera risker. Vad gäller införandet av de tekniska kraven rörande Schengens informationssystem beslöt den ungerska regeringen i juni 1999 att inrätta ett centrum för internationellt polissamarbete som skall inrymma det nationella Interpolkontoret, det framtida nationella Europolkontoret och ett centralt informationskontor.

Vad gäller bekämpningen av den organiserade brottsligheten har de ungerska myndigheterna ökat effektiviteten, bland annat genom utbildning av poliskåren och genom antagandet av nya lagar i mars 1999. Dessa innehåller regler om vittnesskydd, uppgiftslämnare och personer som lämnar och avslöjar kriminella organisationer. Vidare har medlemskap i kriminella organisationer gjorts till ett brott och strängare straffbestämmelser införts. Dessutom trädde ett heltäckande paket åtgärder för den allmänna säkerheten ("antimaffiapaketet") i kraft i september 1999. Genom detta paket utökas polisens utredningsbefogenheter och operationella befogenheter vid fall av misstänkt organiserad brottslighet. Enligt bilaterala avtal som Ungern har ingått med de flesta av sina grannländer kan utländsk ordningsmakt förfölja misstänkta in i Ungern.

Ungern har dock ännu inte ratificerat Europarådets konvention om penningtvätt. Ytterligare förbättringar av materielen och en intensifiering av samarbete mellan polis, tull och gränsvakter är av största vikt. Särskilt bör systemet för utbyte av uppgifter mellan olika tjänstegrenar förbättras. Ungern bör också fortsätta sina ansträngningar för att ingå avtal om samarbete och ömsesidigt bistånd på tullområdet med EU:s medlemsstater och sina grannländer.

Narkotika

Ungern är ett transiteringsland för narkotikasmuggling och blir i allt högre grad också ett mål för denna smuggling, i takt med att narkotikakonsumtionen ökar.

Wienkonventionen från 1988 mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen trädde i kraft i november 1998. I mars 1999 harmoniserades den ungerska strafflagen med gemenskapens regelverk vad gäller sanktionerna mot olaglig narkotikahandling. Ungern avser att samarbeta med EU:s rättsvårdande organ i narkotikarelaterade frågor genom Europol. Vad gäller syntetiska droger förefaller samarbetet med industrin beträffande kontrollen av prekursorer vara tillfredsställande.

Rättsligt samarbete

Vad gäller civilrätten promulgerade Ungern i februari 1999 överenskommelsen i Strasbourg om immunitet m.m. för personer som deltar i rättegång inför den europeiska domstolen om mänskliga rättigheter, som ingicks den 5 mars 1996.

På straffrättens område kan anmärkas att strafflagen ändrades i mars 1999 för att göra kampen mot den organiserade brottsligheten mer effektiv. Bestämmelserna i den gemensamma åtgärden om att göra deltagande i kriminella organisationer till ett brott införlivades med ungersk lag den 1 mars 1999. Definitionen av organiserad brottslighet har ytterligare anpassats till gemenskapens regelverk.

Ungern måste emellertid göra ytterligare ansträngningar för att anpassa sig till 1995 års EU-konvention om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen och protokollen till denna konvention. Det är särskilt viktigt att definiera det straffrättsliga

ansvaret för juridiska personer i enlighet med EU:s normer. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att omsätta den nya lagstiftningen mot organiserad brottslighet i praktiken.

Slutsats

Ungern har gjort vissa framsteg vad gäller rättsliga och inrikes frågor. Betydande framsteg har gjorts avseende polisen och bekämpningen av korruption, medan framstegen rörande invandring, narkotika och rättsväsende varit måttligare. Vad gäller gränskontroll och asyl kan dock inga egentliga framsteg noteras.

Ytterligare ansträngningar fordras på alla ovannämnda områden och särskilt vad gäller gränskontroll, såväl vid gränsposteringarna som i områden utan gränsposteringar (den s.k. gröna gränsen) i enlighet med Schengensamarbetets normer, och vad gäller asyl (genom inrättandet av nya mottagningsanläggningar för asylsökande, mer kvalificerad personal och ytterligare harmonisering med de förfaranden som gäller inom EU).

Ungern bör inom alla delar av området rättsliga och inrikes frågor ägna särskild uppmärksamhet åt att förbättra utrustningen, inbegripet att förbättra systemen för automatisk överföring av information mellan de rättsvårdande organen, gränsposteringarna och landets beskickningar.

3.8 Yttre förbindelser

Handel och internationella ekonomiska förbindelser

Ungern tillämpade tullsatsen på i genomsnitt 12,4 % för samtliga produkter, 33,3 % för jordbruksprodukter, 15 % för fiskeriprodukter och 7,4 % för industrivaror.

I januari 1999 undertecknade Ungern det femte protokollet till allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) rörande finansiella tjänster. I november 1998 undertecknade Ungern ett frihandelsavtal med Estland och Litauen och i juni 1999 ett frihandelsavtal med Lettland. Eftersom de rättigheter och skyldigheter som följer av ett medlemskap medför att alla internationella avtal som inte är förenliga med medlemskap i EU måste sägas upp, måste frihandelsavtalen med medlemsländerna i Efta och Centraleuropeiska frihandelsavtalet (CEFTA) och med Turkiet och Israel sägas upp vid anslutningen.

Frågorna gällande ordningen för skyddsåtgärder och anslutning till Världshandelsorganisationens (WTO) plurilaterala avtal om handel med civila flygplan, om offentlig upphandling och om informationsteknik är fortfarande olösta. Ungern har uttryckt sin vilja att nära samarbeta med EG i den kommande WTO-förhandlingsrundan i syfte att i möjligaste mån anpassa politik och ståndpunkter.

Utvecklingssamarbete

Ungern har ingen särskild biståndspolitik, men 96 % av all import från utvecklingsländer omfattas av handelsförmåner. Allmänna preferensordningar finns för alla produkter. Ungern har ingen särskild budget för utvecklingsländer. Utrikesministeriet förfogar över

ett begränsat anslag på 80 000 euro, som huvudsakligen används för humanitära ändamål. Ungern borde inte ha några svårigheter att tillämpa gemenskapens regelverk på området för utvecklingsamarbete.

Tull

Ungern har påbörjat anpassningen av landets tullagstiftning till gemenskapens regelverk. Sedan 1997 har det dock inte gjorts några stora framsteg i fråga om harmoniseringen av landets tullagstiftning.

Ungern uppdaterar sin tulltaxa varje år i enlighet med EU:s kombinerade nomenklatur. Landets tullsats är i genomsnitt 12,4 % för alla produkter, 33,3 % för jordbruksprodukter, 15 % för fiskeprodukter och 7,4 % för industriprodukter. Man tillämpar inte bindande klassificeringsbesked. En expertgrupp har tillsatts för att utveckla en integrerad tulltaxa.

Ungern deltar i det alleuropeiska systemet för ursprungskumulation, vilket tillämpas sedan januari 1999. Användningen av förenklade förfaranden är fortfarande begränsad. Landet tillämpar för närvarande striktare regler för betalning av tullar och tullbefrielse, vilket man motiverar med behovet av att bekämpa bedrägeri. Ytterligare harmonisering krävs när det gäller bestämmelser om tullförfaranden med ekonomisk verkan. Landets system för förvaltning av tullkvoter, tulltak och tillfälliga upphävanden av tullar är endast delvis harmoniserat med gemenskapens regelverk. Kvoter fördelas enligt "först-till-kvart"-principen.

I landet finns ett stort antal tullfria zoner (omkring 110). Vilket företag som helst kan ansöka om att det inrättas en frizon och vissa frizoner omfattar endast ett företag. Den utbredda användningen av frizoner, samt vissa regler som tillämpas för dem, strider mot gemenskapens regelverk.

Vid tullmyndighetens huvudkontor inrättades i januari 1999 åtta "arbetsgrupper för anslutning" med uppgift att utforma en harmoniserad lagstiftning och arbeta för dess genomförande. Landets tullförvaltning har genomfört ett brett datoriseringsprogram för växtskyddsprodukter och veterinära produkter. Vidare har ett system för riskanalys införts på försök i syfte att effektivisera gränskontrollen. Pilotfasen i ett projekt för elektroniskt datautbyte har inletts. En utbildningsstrategi för tullförvaltningen utarbetades 1998. Uppbörderna av skatter och tullar har fortsatt att effektiviseras. Strikta tullbestämmelser har införts för att förhindra olaglig handel med tobak och alkohol. Vad beträffar gränskontrollstationerna har stora framsteg gjorts vid de viktigaste av dem, vilka närmar sig EU:s nivå. Ytterligare insatser måste dock göras avseende de mindre stationerna, vilka saknar utrustning. I december 1998 öppnades en ny gränskontrollstation vid den internationella flygplatsen i Férihegy, och i Tiszabecs vid gränsen mot Ukraina har en station öppnats igen efter att ha moderniserats i linje med gemenskapens regelverk.

Slutsats

Bristen på framsteg i fråga om tull under det senaste året väcker viss oro. Ytterligare insatser krävs för att reformera landets tullkodex och införa integrerade avgiftsstrukturer, bindande klassificerings- och ursprungsbesked och bestämmelser om frizoner. Framsteg har gjorts i fråga om modernisering av de viktigaste gränskontrollstationerna, men ytterligare insatser krävs för att modernisera små stationer.

Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

Ungern fortsätter att orientera sin utrikes- och säkerhetspolitik i riktning mot Europeiska unionen. Landet deltar aktivt i den multilaterala politiska dialogen inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP), däribland i de ordinarie mötena på politisk chefstjänstemanna- och Europakorrespondentnivå och i arbetsgrupper. Ungern har regelbundet anpassat sina ståndpunkter till Europeiska unionens och har hörsammat alla uppmaningar att ansluta sig till unionens uttalanden, förklaringar och demarscher, även inom ramen för FN och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Sålunda anslöt sig landet till den gemensamma ståndpunkten rörande Kosovo och till flygförbudet och oljeembargot mot Jugoslavien.

I mars 1999 blev Ungern medlem i Nato. I januari 1999 ratificerade landet fördraget om konventionella väpnade styrkor i Europa. Under Kosovokrisen stödde Ungern aktivt Natos ingripande mot Jugoslavien. Ungerska soldater deltog i det humanitära uppdraget i Albanien. Ungern deltar också i KFOR- och SFOR-styrkorna och har i detta sammanhang sänt soldater till Kosovo.

För att Ungern skall kunna delta till fullo i GUSP bör landet vidta ytterligare några strukturella förändringar. Under första hälften av 1999 innehade Ungern det roterande ordförandeskapet i Europarådet.

Ungern vinnlägger sig om att bidra till stabiliteten i regionen genom att upprätthålla goda förbindelser med grannländerna och genom att främja det regionala samarbetet, bland annat genom deltagande i Centraleuropeiska initiativet (CEI), Sydosteuropiska samarbetsinitiativet (SECI) och Royaumont-processen och i den nyligen återupptagna dialogen mellan de fyra Visegrad-länderna (Slovakien, Tjeckien, Polen och Ungern). Förbindelserna med Rumänien och, sedan de allmänna valen i Slovakien i september 1998, med Slovakien har förbättrats avsevärt. Det grundfördrag som undertecknades 1996 med Slovakien har nu börjat tillämpas. Diskussionerna om en lösning av tvisten kring Gabcikovo-dammprojektet går nu vidare på ett tekniskt plan och står inte längre i vägen för en förnyelse av de bilaterala förbindelserna. Ungern deltar i stabilitetspakten för sydöstra Europa. Under första hälften av 1999 innehade Ungern det roterande ordförandeskapet i Europarådet.

3.9 Finansiella frågor

Finansiell kontroll

Ungern har fortsatt att stärka den övergripande ramen för finansiell kontroll genom att närmare fastställa den finansiella revisionens räckvidd samt arbetsfördelningen mellan riksrevisionsbyrån (organet för extern finansiell kontroll), statens kontrollbyrå (organet för intern finansiell kontroll) och finansministeriet. Samlade riktlinjer för intern kontroll har också införts.

Statens kontrollbyrå fungerar som ett från regeringen fristående externt revisionsorgan. Byrån kommer att utföra redovisningskontroll avseende utbetalningsstället på

jordbruksområdet, vilket kommer att ställas under överinseende av ministeriet för jordbruk och regional utveckling.

Statens kontrollbyrås roll har förstärkts genom att dess uppgifter utsträckts till att omfatta följande områden: utvärdering i efterhand av effekterna av regeringens beslut, kontroll av utgifter som finansieras över statsbudgeten samt kontroll av subventioner och av användningen av medel (från internationella givare) hos stödmottagare av alla slag, även på regional och lokal nivå. Ett nytt system för kontroll av olika utländska stödprogram och av samfinansiering i anslutning till dessa infördes i slutet av 1998. Den överenskommelse om administrativt samarbete som ingicks i december 1997 mellan statens kontrollbyrå och kommissionens generaldirektorat för ekonomistyrning har resulterat i ett första gemensamt finanskontrolluppdrag i Budapest.

Statens finansförvaltningsmyndighet (State Treasury) är redovisningsansvarig när det gäller statsbudgeten och sedan 1998 ansvarig också för det utländska biståndet till Ungern. Myndigheten verkställer efter förhandskontroll utbetalningar för den ungerska centralförvaltningens räkning och svarar också för ett landsomfattande system för kontroll av medel för och av vissa statliga stöd till regional utveckling. Det finns ett behov av förbättrad samordning i de fall då anslag från olika delar av budgeten är berörda. Som en följd av en överenskommelse med kommissionen har det inom finansministeriet inrättats en nationell fond och en central finansierings- och upphandlingsenhet.

Slutsats

Ungern har fortsatt att anpassa sina mekanismer för intern finansiell kontroll på central nivå, men fortsatta ansträngningar är nödvändiga när det gäller att ställa kvalificerad personal och teknisk utrustning till förfogande. Inför Ungerns deltagande i de nya finansieringsinstrumenten inför anslutningen bör man lägga särskild vikt vid upprättandet och förstärkningen av interna revisionsenheter på regional och lokal nivå. Ett antal frågor behöver klargöras inom de enskilda ministerierna, bland annat hur det övergripande finansiella ansvaret skall definieras och vilka åtgärder som skall vidtas om det uppdragets oegentligheter samt frågan om oberoende ställning för kontrollorganen inom ministerierna.

3.10 Allmän bedömning

Ungern fortsätter att inom flertalet sektorer göra framsteg i anpassningen till och genomförandet av gemenskapens regelverk. När det gäller den inre marknaden har framstegen fortsatt i fråga om lagstiftning om offentlig upphandling och immateriella rättigheter (med undantag av retroaktivt patentskydd), och arbetet har koncentrerats på att se till att lagstiftningen faktiskt tillämpas. Påtagliga framsteg har gjorts när det gäller att anta lagstiftning om egenföretagare, genom vilken nuvarande begränsningar för EU-medborgare som önskar etablera sig i Ungern undanröjs. Även om arbetet med att införliva EU-standarder och få till stånd en fungerande marknadsövervakning måste gå snabbare, ligger Ungern långt framme när det gäller att genomföra den nya metoden när det gäller standarder och certifiering. Ungern har antagit en lag om statligt stöd, vilken bör underlätta utvecklingen av ett effektivt system för övervakning och kontroll av statligt stöd. Det görs stadiga framsteg på jordbruksområdet och när det gäller veterinära och fytosanitära frågor, men arbetet går långsamt framåt och behöver påskyndas väsentligt för att en tillräcklig anpassningsnivå skall kunna nås på medellång sikt. Anpassningen inom transportsektorn har nått ganska långt, men det råder en viss eftersläpning inom järnvägssektorn såväl när det gäller anpassning av lagstiftningen som den faktiska omstruktureringen av järnvägarna. Ungern har fortsatt att befästa den övergripande ramen för finansiell kontroll genom att fastställa revisionens räckvidd och fördelningen av arbetsuppgifter och ansvarsområden mellan de berörda organen.

Betydande framsteg har gjorts som helhet när det gäller anpassningen på mervärdes- och punktskatteområdena, men de diskriminerande bestämmelserna på punktskatteområdet fortsätter att vålla problem. I fråga om audiovisuella tjänster krävs ytterligare anpassning med avseende på europeiska produktioner och övervakning av satellitsändningar. Bortsett från kampen mot organiserad brottslighet har anpassningen när det gäller rättsliga och inrikes frågor gått långsamt framåt, särskilt med avseende på gränsförvaltning och asyl. Det har gjorts få framsteg när det gäller hälsa och säkerhet i arbetet. Arbetet med att anta lagstiftning på miljöområdet har påtagligt saktat av, och på tullområdet har det inte gjorts några framsteg. Med tanke på det omfattande införlivandearbete som ännu återstår inom dessa sektorer är stora ansträngningar nödvändiga för att säkerställa fortsatta framsteg. Strategiska planer har antagits på miljöområdet och för energisektorn, och det är nu viktigt att de snabbt genomförs. På några områden, t.ex. regional utveckling, finns den rättsliga ramen på plats sedan en tid tillbaka, men på grund av otillräckliga ekonomiska och personella resurser har det gjorts begränsade framsteg i genomförandet.

Ungern har gjort kontinuerliga framsteg i arbetet med att bygga upp den offentliga förvaltningens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk. Vissa steg har tagits i riktning mot en allmän reform av den offentliga förvaltningen. Man har lagt fortsatt vikt vid utarbetandet av särskilda utbildningsprogram avseende europeisk politik och lagstiftning för anställda inom den offentliga förvaltningen och rättsväsendet. Flertalet av de nyckelorgan som är nödvändiga för att den inre marknaden skall kunna genomföras har redan upprättats. Den offentliga förvaltningen behöver emellertid alltjämt förstärkas på specifika områden, bland annat när det gäller kontroll av statligt stöd, marknadsövervakning (genomförande av lagstiftning om produktansvar) samt djur- och växtskydd. Ungern måste anslå tillräckliga budgetmedel och administrativa resurser till regional utveckling och miljö samt förbättra sin förmåga att utnyttja, övervaka och kontrollera det finansiella stödet från EU. Det finns utrymme för att ge myndigheter såsom statens kontrollbyrå och kommunikationsmyndigheten en mera självständig ställning.

Ungern har på ett tillfredsställande sätt åtgärdat flertalet av de prioriteringar på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning, med undantag av förstärkningen av den offentliga förvaltningen när det gäller regional utveckling, omstruktureringen av stålsektorn och anpassningen av lagstiftning på miljöområdet. Ungern har också gjort positiva framsteg när det gäller att genomföra prioriteringarna på medellång sikt.

4. Den offentliga förvaltningens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk

I detta avsnitt uppdateras den information som ges i kommissionens återkommande rapport från 1998. Vid Europeiska rådets möte i Madrid i december 1995 framhölls behovet av att skapa förutsättningar för en gradvis och harmonisk integrering av kandidatländerna, särskilt med hjälp av anpassning av de administrativa strukturerna. I Agenda 2000 underströks att det är viktigt att gemenskapslagstiftningen införlivas effektivt med nationell lagstiftning, men än viktigare att den genomförs korrekt i praktiken genom lämpliga administrativa och rättsliga strukturer. Detta är nödvändigt för att ömsesidigt förtroende, som är en förutsättning för ett framtida medlemskap, skall kunna skapas. Den offentliga förvaltningens förmåga har blivit en central fråga i förhandlingsprocessen.

Även i samband med årets rapport har kommissionen samarbetat med kandidatländerna för att kunna lämna en översikt över de organ som skall se till att lagstiftningen tillämpas på centrala områden av gemenskapens regelverk. När så är möjligt lämnas uppgifter om det ministerium eller den organisation som ansvarar för en bestämd del av gemenskapens regelverk. Bland annat anges deras rättsliga befogenheter, antalet anställda och budgetens omfattning. Liksom i medlemsstaterna måste varje myndighet besluta om hur knappa personalresurser och finansiella resurser skall fördelas och se till att den har tillräcklig förmåga att genomföra gemenskapens regelverk. Det finns inget "idealiskt" antal anställda, och enbart siffror säger inget om förmågan att genomföra regelverket på ett effektivt sätt. I de fall då det finns uppgifter om antalet anställda och om hur detta antal förändrats lämnas dock dessa uppgifter. Självfallet är det otillräckligt om det inom områden med omfattande kontroll- och genomförandeppgifter bara finns en eller ett par anställda. I sådana fall kan ett lågt antal anställda vara ett tecken på att myndighetens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk behöver ges högre prioritet.

Många av de organ som skall se till att lagstiftningen tillämpas och som nämns i rapporten har inrättats först nyligen. De har börjat fatta beslut på områden som omfattas av gemenskapens regelverk, men i många fall är det ännu för tidigt att bedöma beslutens kvalitet och deras förenlighet med gemenskapens regelverk, eller också saknas de närmare uppgifter som behövs för en sådan bedömning. På vissa områden är det emellertid möjligt att lämna uppgifter som visar att gemenskapens regelverk nu håller på att bli en levande, integrerad del av det inhemska beslutsfattandet. Under nästa år kommer kommissionen att fortsätta arbetet att tillsammans med de enskilda kandidatländerna bygga upp en databas med upplysningar om den offentliga förvaltningens förmåga och om kontrollen av lagstiftningens efterlevnad. Med hjälp av denna databas kommer unionen att kunna bedöma kandidatländernas förmåga att i praktiken tillämpa gemenskapens regelverk.

I 1998 års rapport gjorde kommissionen följande bedömning:

"Ungern har fortsatt att göra framsteg när det gäller att bygga upp sin administrativa förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk. Landet har därigenom tagit itu med en av de prioriteringar på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning. Den särskilda betydelse som man inom hela den offentliga förvaltningen och domstolsväsendet tillmäter utbildning i europeiska frågor är en positiv utveckling och återspeglar allvaret i

Ungerns förberedelser för medlemskap. På vissa centrala områden, såsom standardisering, övervakning av statligt stöd och regional utveckling finns det emellertid brister i den administrativa förmågan, och en samlad insats kommer att behövas för att förstärka institutionerna på dessa områden."

4.1 Den offentliga förvaltningens organisation

Den ungerska regeringen har fortsatt att ta viktiga steg när det gäller att reformera och förstärka den offentliga förvaltningen. Premiärministerns kansli har sedan juli 1998 fått en väsentligt ökad roll i fråga om övergripande samordning mellan ministerierna. Till dess nya uppgifter hör att utöva tillsyn över privatiseringen och över förvaltningen av statens tillgångar (KVI). Chefen för premiärministerns kansli samordnar regeringsarbetet och förbindelserna med parlamentet. Samtidigt som premiärministerkansliet fått ökade arbetsuppgifter har också personalen utökats med 140 personer. Antalet anställda är nu totalt 441. I augusti 1998 inrättades en ny avdelning med uppgift att stärka samarbetet med frivilligorganisationerna när det gäller narkotikasituationen, sociala problem och Europaintegrationen.

Genomsnittslönen för offentliganställda tjänstemän ökade 1998 med 15 %. Totalt finns det nu 103 296 tjänstemän anställda i offentlig tjänst (varav 53 717 inom statlig förvaltning och 49 579 inom lokal förvaltning), vilket är 1 350 färre än i juli 1998. Medan antalet anställda inom statlig förvaltning har ökat något igen innevarande år (med omkring 1000 personer), har det skett en kraftig personalminskning inom lokal förvaltning (minskning med ca 5 000 anställda 1996-1998). Även om kompetensen och förberedelsenivån hos ungerska offentliganställda tjänstemän är tillfredsställande, inger den relativt höga genomsnittsåldern och de bristande språkkunskaperna viss oro. En omfattande översyn av lönerna inom den offentliga sektorn är förutsedd med syftet att införa prestationslön.

Genom kurser i EU-kunskap ges liksom tidigare riktad utbildning för anställda inom offentlig förvaltning på central och lokal nivå. Särskild utbildning i EU-språk ordnas för ungerska konferenstolkare som översätter från engelska, franska och tyska.

4.2 Den offentliga förvaltningens och rättsväsendets förmåga : Nyckelområden för genomförandet av gemenskapens regelverk

Enhetlig tillämpning av EG:s lagstiftning: Det har gjorts fortsatta framsteg sedan 1998 i arbetet med att förbereda det ungerska rättsväsendet inför anslutningen till EU. Särskild vikt har lagts vid att ordna utbildningsprogram och kurser i EG-rätt för domare.

Det finns totalt 2 350 domartjänster (nästan alla besatta) vid de 156 domstolarna. Under det gångna året har elva nya domare utnämnts och 23 nya biträdestjänster inrättats. Antalet tekniska biträdestjänster vid domstolarna är emellertid endast en tredjedel av genomsnittet i EU:s medlemsstater och utnyttjandet av datateknik i arbetet är ännu begränsat. Enligt det nationella rådet för rättsväsendet skulle det krävas omkring 32 miljoner euro i investeringar för att fram till 2004 utrusta domstolarna i den omfattning som är behövlig.

Domare i Ungern utnämns, och kan avsättas, av republikens president på förslag av det nationella rådet för rättsväsendet. Endast ungerska medborgare kan utnämnas till domare, och de måste uppfylla vissa krav på akademisk utbildning och i fråga om duglighet i psykologiskt hänseende. Kunskaper i EG-rätt krävs ännu inte.

Det finns redan 106 registrerade domare som har specialiserat sig på EG-rätt. Ytterligare 700 domare deltar i ett utbildningsprogram. Dessutom har det nationella rådet för rättsväsendet från fall till fall organiserat flera andra kurser för ungerska domare.

Budgetanslaget till domstolarna uppgick till 122 miljoner euro 1999 mot 87 miljoner euro 1998. Varken 1998 eller 1999 kunde regeringen godta det anslagsäskande som det nationella rådet för rättsväsendet hade avgett. Det äskande som rådet lagt fram 1999 är ungefär sju gånger så högt som regeringens budgetförslag till parlamentet för år 2000.

Det ungerska systemet för rättslig överprövning av förvaltningsbeslut har sedan den 1 januari 1999 väsentligt ändrats. Systemet med överklagande i två instanser har ersatts av en ordning med rättslig överprövning i endast en instans. Det betyder att det inte finns någon möjlighet att som tidigare få en förnyad rättslig prövning av utslagen från länsrätterna eller Budapests kommunala domstol. Besluten kan emellertid anhängiggöras hos Högsta domstolen, vilket har lett till att Högsta domstolen blivit kraftigt överbelastad. Domstolen har för närvarande 3 249 oavgjorda ärenden. Dessutom kommer det varje månad in minst 200 nya ärenden. Högsta domstolens tre avdelningar kan endast avgöra mellan 150 och 160 ärenden per månad. Det har därför blivit nödvändigt att inrätta tre nya avdelningar vid domstolen, vilka inledde sin verksamhet i september 1999. Den genomsnittliga handläggningstiden för ett förfarande i lägre instans är ungefär ett år mot ett och ett halvt år i Högsta domstolen.

Högsta domstolens främsta uppgift är enligt konstitutionen att se till att domstolarna i Ungern tillämpar en enhetlig praxis samt att ge juridisk vägledning åt domstolar i lägre instans. Den negativa ärendebalansen minskar domstolens möjligheter att sköta denna uppgift. Anslagen till domarutbildning bör öka så att domarna kan tillämpa EU:s lagstiftning vid Ungerns anslutning.

Även om det har vidtagits flera åtgärder för att förbättra rättsväsendets sätt att fungera måste ytterligare ansträngningar göras på detta område, särskilt avseende den negativa ärendebalansen hos domstolarna och införandet av datateknik i domstolarnas arbete. Utbildningen av domare i EG-rätt bör fortsätta.

Den inre marknaden: Rådet för *offentlig upphandling* svarar för kontrollen av att reglerna om offentlig upphandling efterlevs. Rådet lyder under parlamentet och skall årligen avge en rapport till detta. Rådet är oberoende i förhållande till regeringen.

Det ankommer på rådet för offentlig upphandling att övervaka att bestämmelserna i lagen efterlevs och särskilt att följa upp verkställandet av ingångna kontrakt. Rådet fastställer kvalifikationskriterier, offentliggör årligen en förteckning över anbudsgivare som uppfyller kriterierna, fastställer antalet ledamöter i förlikningskommittén, utser ordförande och ledamöter i kommittén samt offentliggör en s.k. bulletin om offentlig upphandling.

Förlikningskommittén för frågor om offentlig upphandling fungerar som ett oberoende administrativt granskningsorgan inom rådet. Kommittén kan betraktas som ett organ av domstolsliknande karaktär i enlighet med kraven i det s.k. rättsmedelsdirektivet (med bestämmelser för prövningsförfarandena). Rådet för offentlig upphandling har 21 ledamöter och förlikningskommittén 17 ledamöter.

Mer än 700 överklaganden har hittills ingivits till de domstolar som prövar ärenden om offentlig upphandling. I endast 35 fall har besluten överklagats hos Högsta domstolen. I närmare 90 % av dessa har Högsta domstolen slutligt fastställt avgörandet i lägre instans.

Det ökade antalet offentliga upphandlingsförfaranden och det minskade antalet förhandlade anbudsförfaranden tyder på att Ungerns förmåga att genomföra gemenskapens regelverk på detta område successivt blir allt bättre.

Det ungerska patentverket svarar för kontrollen av att bestämmelserna om *immateriella rättigheter och industriellt rättsskydd* efterlevs. Antalet anställda vid patentverket var i slutet av 1998 praktiskt taget detsamma som 1997 (263). Myndigheten har för 1999 en budget på 8,31 miljoner euro jämfört med 5,4 miljoner euro 1998.

Fem kollektiva förvaltningsorganisationer administrerar upphovsrättigheter och närstående rättigheter. Det rör sig om sammanslutningar som bildats av ett representativt antal rättighetshavare.

Budapests kommunala domstol (Budapest Metropolitan Court) är en specialdomstol med exklusiv behörighet att pröva flertalet mål rörande industriellt rättsskydd. Det finns ytterligare två expertorgan (ett för industriellt rättsskydd och ett för upphovsrätt) som är administrativt knutna till det ungerska patentverket och som på begäran ställer sakkunskap till förfogande för domstolar och andra myndigheter.

Det ungerska patentverket fungerar i allmänhet väl, men det krävs fortsatta förbättringar, särskilt i fråga om personalutbildning och infrastruktur. När det gäller utbildning bör man särskilt uppmärksamma de åklagare och domare som handlägger ärenden om immateriella rättigheter, med hänsyn till att domstolarna hittills ofta inte lyckats utdöma straffpåföljd eller böter.

När det gäller *bolagsrätt* svarar de 19 länsrätterna och registreringsdomstolen i Budapest för registrering av företag och handelsbolag. Antalet obehandlade ärenden har minskat sedan det infördes tvingande regler om frister för registrering. Dessa frister iakttas nu i

allmänhet. Domstolarna vidarebefordrar uppgifterna om företagen till en företagsdatabas som administreras av justitieministeriet. Kontrollen över bolagsbildningen utövas i Ungern av registreringsdomstolarna.

Vad beträffar det nya registreringsförfarande som fastställs i den nya företagslagen bör nämnas att företagsregistret fortfarande inte är helt tillförlitligt och att de informationstekniksystem som tillämpas för registret behöver moderniseras.

Inom området *redovisning och revision* har det ungerska revisorssamfundet, som inrättades 1997, till uppgift att 1) på nationell nivå företräda revisorernas intressen, 2) svara för utbildning av revisorer, 3) svara för tillämpningen av yrkesetiska regler, 4) svara för kvalifikationskrav för revisorer samt 5) bestraffa överträdelse av reglerna.

Det finns för närvarande 6 683 registrerade revisorer i Ungern och 1 537 registrerade revisionsfirmor (som är egna rättssubjekt). Ytterligare 5 146 personer har tillstånd att tillhandahålla revisionstjänster. Några nationella redovisningsnormer finns ännu inte.

Det ungerska revisorsförbundet uppvisar goda resultat i sin verksamhet. Nationella revisionsnormer måste dock alltjämt införas.

Inom området *dataskydd* är en dataombudsman, som väljs av parlamentet och ansvarar endast inför detta, ensam ansvarig för skyddet av personuppgifter och för utlämnande av uppgifter som anses vara av allmänt intresse. Ombudsmannen skall övervaka lagens tillämpning, undersöka klagomål och svara för att det fortlöpande förs ett dataskyddsregister. Han skall varje år avge en rapport till parlamentet om läget beträffande dataskydd. Antalet anställda vid ombudsmannakontoret för dataskydd var i slutet av 1998 totalt 29, något fler än 1997 (25).

Bestämmelserna om dataskydd förefaller tillämpas på ett tillfredsställande sätt.

Det ungerska *standardiseringsorganet* är i rättsligt hänseende helt oberoende av regeringen. Standardiseringsinstitutet är den instans som ansvarar för införandet av europeiska och internationella standarder. Nationella standarder upphävs automatiskt när EU-standarder införs. Frivilliga standarder kan också offentliggöras på ungerska, men på grund av bristande medel sker detta i praktiken inte. Ungern tillämpar därför den s.k. omslagsmetoden, som innebär att texten på själva standarden anges på engelska, medan omslagstexten är avfattad på ungerska. Personalstyrkan vid institutet omfattar 104 medarbetare, vilket innebär en ökning med 10 % i förhållande till 1997 (95).

Ungern är sedan 1992 fullvärdig medlem av Europeiska institutet för telekommunikationsstandarder samt adjungerad medlem av de europeiska standardiseringsorganen CEN och Cenelec och företräds i dessa organ av det ungerska standardiseringsorganet. Ungern har ansökt om att bli fullvärdig medlem, vilket dock blir möjligt först när landet nått en införlivandenivå på 80 %. Formellt och i sak tillämpas dock samtliga de regler som överenkommits inom dessa organ. Enligt standardiseringsinstitutets arbetsordning får det inte införas några nya nationella regler om det pågår ett standardiseringsarbete på europeisk nivå.

Ytterligare ansträngningar måste göras för att påskynda arbetet med att anta återstående EU-standarder och därmed uppnå den införlivandenivå på 80 % som krävs för att bli fullvärdig medlem av de europeiska standardiseringsorganen.

Uppgiften att fungera som nationellt *ackrediteringsorgan* i Ungern har lagts på ett offentligt organ kallat Nationella ackrediteringskommittén. Kommittén har 55 ledamöter, som företräder samtliga berörda parter, däribland ministerier och konsumentorganisationer.

Ackrediteringskommitténs tekniska kapacitet förefaller vara tillräcklig. Ungern deltar i arbetet i internationella ackrediteringssammanslutningar.

Flertalet av de institut som svarar för provning, kontroll och certifiering i Ungern är organiserade som offentliga aktieföretag. Merparten av aktierna i de organ som utnämns som organ för att genomföra EU:s tekniska föreskrifter ägs av staten.

Infrastrukturen vad gäller organ för provning, kontroll och certifiering stärks i och med att Ungern har börjat att ersätta sitt system med kontroll innan produkter släpps ut på marknaden med ett system som i större utsträckning bygger på marknadsövervakning.

Inom området *metrologi* har metrologiska centralbyrån, som lyder under ekonomiministeriet, det juridiska ansvaret för frågor rörande mått och vikt. Byråns chef utses av premiärministern på förslag av ekonomiministern. Byrån har åtta regionala avdelningskontor. Den fungerar också som förvaltningsmyndighet vars beslut kan överklagas hos domstol. Metrologiska centralbyrån är väl bemannad med för närvarande 244 anställda vid huvudkontoret i Budapest (240 år 1997) och 232 anställda vid de åtta regionala avdelningskontoren (229 år 1997). Budgeten för 1999 uppgår till ca 7 miljoner euro (4,28 miljoner 1998).

Metrologiska centralbyrån har en tillräcklig personalstyrka och förefaller uppnå goda resultat i sin verksamhet.

Tillsynen över *bankväsendet* och investeringsföretag utövas av den statliga övervakningsmyndigheten för banksektorn och kapitalmarknaden, som är oberoende i sin verksamhet men står under regeringens överinseende. Övervakningsmyndigheten finansieras med avgifter från finanssektorn. Antalet anställda har ökat från 252 år 1997 till 289 år 1998. Intäkterna är för 1999 budgeterade till 20,78 miljoner euro (10,39 miljoner euro 1998). Chefen för övervakningsmyndigheten utses och, i förekommande fall, avsätts av premiärministern på förslag av centralbankschefen och finansministern. Tillsynen omfattar kreditinstitut och finansieringsföretag, företag som tillhandahåller investeringstjänster, investeringsfonder, fondbörser, företag som handlar på råvarubörserna, råvarubörser, offentliga lager samt specialiserade kreditinstitut. De för närvarande omkring 300 anställda har tre huvudsakliga arbetsuppgifter: medverkan i normgivning och tillsyn, beviljande av verksamhetstillstånd för företag och tillstånd att gå ut med erbjudanden riktade till allmänheten samt kontroller. Övervakningsmyndigheten har befogenhet att utöva kontroller på platsen. Under den period som omfattas av denna rapport genomfördes en fullständig kontroll hos 21 banker, två banker omfattades av riktade kontroller och kontroller gjordes också hos 138 kooperativa kreditinstitut. Om det visar sig att marknadsaktörerna bryter mot reglerna, har övervakningsmyndigheten befogenhet att vidta åtgärder och besluta om påföljder, t.ex. att återkalla tillstånd. Som exempel kan nämnas att tillstånd att bedriva verksamhet som finansinstitut drogs in tills vidare i femton fall och att tillstånd att emittera värdepapper nekades i två fall. Övervakningsmyndigheten får ingå avtal med utländska tillsynsorgan. Sådana avtal har slutits med tillsynsmyndigheter i bl.a. Tyskland, Frankrike, Italien, Österrike och Luxemburg. Uppgifter som myndigheten får del av får

endast användas i samband med tillståndsgivning, tillsyn och utdömande av påföljder. Ungern är medlem av IASCO och Baselkommittén.

Den statliga övervakningsmyndigheten för banksektorn och kapitalmarknaden genomförde under året också fullständiga kontroller hos 29 värdepappershandlare och medlemmar av varubörsen. En riktad kontroll genomfördes hos Budapests fondbörs. På grund av de oegentligheter som uppdagats indrogs tills vidare verksamhetstillståndet för nio börshandlare. Den nationella försäkringsinspektionen står under finansministerns överinseende. Inspektionen är ett oberoende organ med egen budget. Antalet anställda uppgick 1998 till 45 (mot 38 anställda 1997). Inspektionen har för 1999 en intäktsbudget på ca 2,2 miljoner euro. Ytterligare 12 medarbetare är anställda på deltid. Den nationella tillsynsnämnden för privata fonder har fått ökade arbetsuppgifter i och med att antalet personer som väljer ett privat försäkringssparande inom ramen för den andra och den tredje pelaren i pensionssystemet snabbt ökar. Nämnden hade 102 anställda år 1998. Den har för 1999 ett budgetanslag på 2 miljoner euro.

Samordningen mellan de olika tillsynsorganen måste förbättras så att kontrollerna kan bli effektivare.

När det gäller *fri rörlighet för personer* kan nämnas att det ungerska centrumet för utbildningsinformation och erkännande av examensbevis, en enhet inom utbildningsministeriet, ansvarar för erkännande av examensbevis från universitet och högskolor, av utbildningsbevis avseende annan genomgången högre utbildning samt av avslutad forskarutbildning. I juli 1998 bröts studiestödskommittén ut från centrumet. Genom att vidta denna rationaliseringsåtgärd uppfyllde Ungern ett viktigt villkor när det gäller förvaltningsorganisationen för att kunna anslutas till EU. Centrumet för utbildningsinformation och erkännande av examensbevis har under det gångna året fått utökade arbetsuppgifter och har nu 12 anställda, vilket är 50 % mer än motsvarande siffra för föregående år (8). Personalen behöver utökas ytterligare.

Problemet med att medlemskap i yrkesförbunden, vilket för närvarande är obligatoriskt, i flertalet fall förutsätter ungerskt medborgarskap kvarstår. Det är endast arkitekt-, läkar-, apoteks- och veterinärförbunden som inte ställer krav på ungerskt medborgarskap.

Konkurrens : Den ungerska konkurrensbyrån, som inrättades 1999, svarar för kontrollen av att konkurrensreglerna efterlevs. Antalet anställda uppgår för närvarande till 115 (106 år 1997). Myndigheten hade 1999 ett budgetanslag på 2,1 miljoner euro (1,6 miljoner 1998). Konkurrensbyrån har vittgående befogenheter när det gäller att genomföra konkurrensövervakningen, bland annat rätt att beslagta handlingar, förbjuda vissa typer av förfaranden och möjlighet att utdöma böter, bland annat i fall av konsumentbedrägeri. Byråns beslut fattas av konkurrensrådet, som bedriver sitt arbete helt självständigt inom konkurrensbyrån. Rådets beslut fattas av en panel bestående av tre medlemmar, vilka utses av rådets ordförande. De slutliga besluten kan överklagas vid Budapests kommunala domstol. Personalen förefaller ha den kompetens som krävs för att kontrollera konkurrenslagens efterlevnad.

Konkurrensbyrån fattade under 1998 beslut i 180 ärenden. I 39 fall konstaterades att lagen hade överträtts (varav 30 gällde konsumentbedrägeri, ett gällde förekomst av en kartell och 5 gällde missbruk av dominerande ställning). I ett koncentrationsärende fattades ett negativt beslut (MATAV).

Kontrollen av statliga stöd ombesörjs av övervakningsbyrån för statligt stöd inom finansministeriet. Antalet anställda uppgår för närvarande till 6. Anmälningar om planerade stöd har börjat komma in till myndigheten.

Medan konkurrensbyråns verksamhet kan betraktas som tillfredsställande behöver övervakningsbyrån för statligt stöd förstärkas ytterligare så att den kan svara för en fullgod övervakning av statliga stöd.

Telekommunikation: Den nationella kommunikationsmyndigheten är det organ som svarar för licenstilldelning, kontroll, normgivningsverksamhet och förvaltningsuppgifter inom områdena telekommunikation, posttjänster och frekvensfördelning. Den sorterar under transportministeriet. Myndigheten finansieras via statsbudgeten, dess befogenheter omfattar hela landet och den har separata räkenskaper. Chefen för den nationella kommunikationsmyndigheten utnämns av transportministern på förslag av det nationella rådet för kommunikation och informationsteknik. Chefen för myndigheten rapporterar direkt till ministern och har ett särskilt ansvar för normgivningsfrågor, informationsteknik och frekvensfördelning.

Den nationella kommunikationsmyndigheten är uppdelad i nio direktorat, fem inspektioner samt ett chefskansli. Direktoratet svarar för alla arbetsuppgifter på central nivå som rör normgivning och resursförvaltning. De fem regionala inspektionerna svarar för tillståndsgivning och kontroll. Chefskansliet handlägger överklaganden av beslut av de regionala inspektionerna.

Den nationella kommunikationsmyndigheten har omkring 516 anställda, varav 269 vid de centrala direktoratet (samma antal som 1997) och 247 vid de regionala inspektionerna (en väsentlig minskning jämfört med de 341 som var anställda 1997). Mer än hälften av de anställda har högre yrkesutbildning (närmare 90 % har ingenjörsexamen). I jämförelse med liknande organ i EU förefaller personalstyrkan vara något hög, men det bör observeras att siffrorna också inkluderar personer som arbetar vid den nationella kommunikationsmyndighetens olika laboratorier.

Vid kommunikationsmyndigheten inrättades i maj 1999 en avdelning för postfrågor som i fortsättningen kommer att ansvara för tillståndsgivning och tillsyn inom postsektorn.

Övervakning för att kvalitetskontrollera inrikes postförsändelser har införts. Ungern har också tagit itu med frågan om gränsöverskridande/internationell övervakning genom att underteckna ett avtal med UNEX (Unipost external monitoring system) så att landet får möjlighet att delta i kontroll och kvalitetsmätning beträffande försändelser till utlandet med användande av de metoder som fastställts av UNEX. De 200 största postkontoren förses för närvarande med on-line terminaler.

På telekommunikationsområdet måste det göras ytterligare insatser för att befästa oberoendet för de myndigheter som svarar för normgivning och tillsyn, eftersom inflytandet från de offentliga organens sida fortfarande är märkbart på vissa områden. För att kunna bemöta konkurrensen på EU:s inre marknad måste Ungern ta itu med de finansiella aspekterna av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster samt ytterligare utveckla sin infrastruktur inom postväsendet. De institutionella arrangemangen inom postsektorn bör också innefatta en rättsligt och organisatoriskt oberoende myndighet för normgivnings- och tillsynsuppgifter.

Audiovisuella tjänster: Det nationella radio- och televisionsrådet (ORTT) har inrättats enligt lagen om radio- och TV-tjänster. Rådets sju ledamöter utses på fyra år genom majoritetsval i parlamentet. De har ett kontor med 103 offentliganställda tjänstemän till sitt förfogande. Rådets främsta uppgift är att verka för skyddet av yttrandefrihet, förhindra informationsmonopol, skydda radio- och TV-utsändares oberoende samt övervaka att principerna om pressfrihet följs och avrapportera resultatet av sin uppföljning till parlamentet.

Rådet har lagstadgade befogenheter att bedöma sändningsrättigheter och anbud för satellitkanaler, att svara för tillsynsuppgifter, vartill också hör att meddela sändningstillstånd för kommersiell radio och TV och att under vissa omständigheter utdöma böter och återkalla tillstånd, att svara för verksamheten i besvärskommittén (som har till uppgift att bedöma klagomål om att kravet på balanserad informationsgivning inte har iakttagits) och att svara för programövervakning och analystjänster. Rådet skall vidare yttra sig över lagförslag rörande frekvensfördelning samt fastställa sändningsavgifter. Rådet företog mellan 500 och 550 åtgärder under 1998.

Det stora antalet åtgärder synes bekräfta att det nationella radio och televisionsrådet uppnår goda arbetsresultat.

Beskattning: Finansministeriet svarar för tillsynen av skatteförvaltningen. Vid utgången av 1998 hade de 24 länsdirektoraten totalt 9 170 anställda, vilket innebär en väsentlig ökning i förhållande till 1997 (8 308). I januari 1999 inrättades inom skatteförvaltningen ett direktorat för brottsundersökningar med 240 anställda. Direktoratet har befogenhet att göra undersökningar i fall av skatteflykt, konkursbedrägeri, bristfälliga redovisningsrutiner, orättmätigt utnyttjande av ekonomiska fördelar samt dokumentförfalskning. Framsteg kan konstateras vad gäller antalet kontroller direkt på plats inom detaljhandel och kontroller från fall till fall av ansökningar om momsåterbetalning. Inrättandet av direktoratet för brottsundersökningar har också bidragit till att skatteuppbörden förbättrats.

Skatteförvaltningen har under det gångna året förbättrat sin kontrollkapacitet.

Jordbruk: Avdelningen för miljöanpassad jordbruksförvaltning och växtskydd vid ministeriet för jordbruk och regional utveckling har 17 anställda och är indelad i två huvudenheter. Dess enhet för växtskydd handlägger främst frågor om registrering av växtskyddsmedel och gödselmedel, växtskyddsföreskrifter samt kvalitetskontroll avseende insatsvaror och säkerhetskontroll när det gäller produktionen. Enheten för miljöanpassad jordbruksförvaltning arbetar framför allt med lagstiftningsfrågor och förvaltningsfrågor rörande markbevarande, miljöaspekter på jordbruksproduktion, vattenförvaltning, avfallshantering samt naturbevarande.

Inspektionen för växthälsa och markbevarande lyder under ministeriet för jordbruk och regional utveckling. Det finns för närvarande 20 kontrollstationer för växthälsa och markbevarande (en i varje län och en i Budapest) med totalt 938 anställda. Dessutom finns det 10 speciallaboratorier.

Det nationella institutet för kvalitetsgradering av vin, slutligen, är en gemensam organisation för flera ministerier. Det har till uppgift att prova och kvalitetsgradera allt vin och alla vinprodukter som framställs i Ungern. Institutet har 61 anställda, en väsentlig ökning i förhållande till 1997 års siffra (49).

Avdelningen för djurhälso- och livsmedelskontroll inom ministeriet för jordbruk och regional utveckling har totalt 2 707 anställda och omfattar 20 kontrollstationer. Avdelningen leds av en chefsveterinär och svarar för central förvaltning och kontroll avseende djurhälsa i Ungern. Den svarar för administrativa frågor som rör licenser för veterinärmedicinska läkemedel och biologiska preparat, import och transitering av levande djur och av produkter av animaliskt ursprung eller växtursprung vilka kan vara bärare av sjukdomsframkallande ämnen samt för frågor om djurs välbefinnande under transport. Den handlägger också frågor om kontroll av livsmedelshygien och livsmedelskvalitet.

Det finns 24 veterinärbyråer vid gränsövergångarna. Veterinärbyråerna driver sammanlagt 30 gränsstationer för veterinära kontroller, de flesta bemannade dygnet runt, som kontrollerar import, transitering och export av djur och djurprodukter.

Centralinstitutet för veterinär diagnostik är det centrala samordningslaboratoriet för diagnos av djursjukdomar och tillhandahåller också specialiststöd och kvalitetskontrolltjänster åt andra diagnoslaboratorier. Institutet hade vid utgången av 1998 78 anställda (75 år 1997). Vart och ett av de fem fältlaboratorierna för veterinär diagnostik täcker ett område omfattande 2-3 län.

Institutet för kontroll av veterinära biologiska produkter, läkemedel och fodermedel fungerar som centralt rådgivande organ och laboratorium för kvalitetskontroll av veterinärmedicinska läkemedel och av biologiska produkter avsedda för försäljning och användning, oavsett om de tillverkats i landet eller importerats. Institutet har endast diagnostiska uppgifter. Antalet anställda har varit oförändrat under de två senaste åren (75 personer både 1998 och 1997).

Institutet för livsmedelsundersökningar fungerar som centrallaboratorium med uppgift att understödja det arbete rörande livsmedelssäkerhet som bedrivs inom ministeriet för jordbruk och regional utveckling och dess fältorganisation. Institutet är direkt underställt avdelningen för djurhälso- och livsmedelskontroll och chefsveterinären. Personalstyrkan har varit praktiskt taget oförändrad under de två senaste åren (97 anställda 1997 och 98 anställda 1998).

Byrån för jordbruksmarknadsordningen svarar för principerna för marknadsregleringarna på jordbruksområdet, medan centrumet för interventioner på jordbruksområdet svarar för verkställighetsuppgifterna. Till byråns uppgifter hör att svara för policyfrågor och regleringsåtgärder bland annat i fråga om utsläppande på marknaden, exportpolitik, uppköpsordning, inhemsk handel och internationell handel. Den handlägger också frågor om djur- och växtprodukter. Byrån har 42 anställda. Centrumet för interventioner på jordbruksområdet har till uppgift att administrera utbetalningar av statliga exportbidrag, att utöva finansiell kontroll och att se till att medel används på det sätt som är avsett. Det har tillgång till en databas med uppgifter om den ungerska utrikeshandeln på jordbruksområdet och kan genom denna spåra fall av olovligt utnyttjande av medel. Centrumet för interventioner på jordbruksområdet registrerar och godkänner ansökningar om exportbidrag. Det finansieras liksom tidigare via ministeriet och har utsetts till utbetalningsorgan för gemenskapsstödet för föranslutningsåtgärder för jordbruket och landsbygdens utveckling (Sapard). Även om centrumet är oberoende i förhållande till ministeriet är de två nära förbundna med varandra och centrumet utövar ett inflytande på regleringarna på jordbruksmarknaden. Centrumet har 60 anställda och består av fyra avdelningar, vilka handlägger frågor rörande marknad, kontroll, räkenskaper respektive

organisation. Antalet anställda har ökat väsentligt i förhållande till 1997 (26). (Institutets budget uppgår 1999 till 2,2 miljoner euro).

Det ungerska institutet för kvalitetskontroll inom jordbruket ansvarar för all kvalitetskontroll avseende utsäden, för utfärdande av licenser och för kvalitetskontroll vad gäller avelsdjur och sperma. Institutets centrala fodermedelslaboratorium svarar för diagnos av oorganiska beståndsdelar i fodermedel.

Ungern har gjort framsteg när det gäller att upprätta administrativa strukturer för veterinära och fytosanitära kontroller. Ytterligare ansträngningar behöver göras för att anpassa kontrollstandarderna till de standarder som gäller enligt gemenskapens regelverk.

Fiskeri : Enheten för fiskeri, viltvård och utnyttjande av vattenresurser inom ministeriet för jordbruk och regional utveckling svarar för fiskerifrågor. Enheten är med sina 2 anställda, inbegripet chefen för avdelningen, klart underbemannad. Det finns en viltvårds- och fiskeriinspektion inom varje län (19 enheter totalt) med vardera en anställd fiskeriinspektör som svarar för tillsyn och åtgärder när det gäller fiskeodling och olovligt fiske och därmed sammanhängande frågor.

Det behövs en personalförstärkning vid enheten för fiskeri, viltvård och utnyttjande av vattenresurser.

Energi: Avdelningen för energifrågor inom ekonomiministeriet svarar för energipolitiska frågor och har 28 anställda. Statens energibyrå är en fristående förvaltningsmyndighet med beslutsbefogenheter på nationell nivå. Den står under regeringens kontroll och ekonomiministeriets överinseende. Energiförbrukningens verksamhet är organisatoriskt uppdelad i avdelningar för konsumentskydd och prisfrågor, energiförsörjning, intern finansförvaltning samt rättsliga frågor och förvaltning. Driftskostnaderna täcks av avgifter som tas ut via energipriset. Antalet anställda uppgår till 85 (mot 64 år 1997). Energiförbrukningens huvuduppgift är att svara för reglering och tillsyn av verksamheten inom gas- och elföretag med ett naturligt monopol samt för tillvaratagande av konsumentintresset. Regleringsverksamheten omfattar huvudsakligen tillstånd, verksamhetsföreskrifter, ägarfrågor, priser, nätfrågor samt den allmänna föreskriftsramen för företagen. (Energiförbrukning har för 1999 en budget på 3 miljoner euro 1999 jämfört med 2,2 miljoner euro 1998).

Byrån kan utdöma böter, ändra eller återkalla tillstånd samt godkänna att en licenshavare avhänder sig verksamhet, inkorporerar verksamhet eller går samman med annan. Byrån kan också godkänna avyttring av en väsentlig ägarandel eller minskning av kapitalet.

Ungern måste upprätta en lämplig och effektiv regleringsmekanism så som krävs enligt gas- och eldirektiven. Den fortsatta utveckling av statens energibyrå som är förutsedd i regeringens nya långsiktiga strategi är i detta avseende av betydelse.

Transport: Ministeriet för transport, telekommunikation och vattenförvaltning är den behöriga administrativa myndigheten på transportområdet. Dessutom svarar myndigheten för civil *luftfart*, med 86 anställda 1998 (mot 52 1997), för lufttransportfrågor. Sjöfartsdirektören vid generalinspektionen för transport svarar för sjötransportfrågor. Ministeriet för transport, telekommunikation och vattenförvaltning genomför för närvarande en personalminskningsplan som medfört att 40 tjänster försvunnit sedan juli

1997. Antalet anställda är nu 302. En ytterligare personalminskning på 3 % är planerad under 1999.

Transportinspektionen har totalt 1 706 anställda (1 679 år 1997), fördelade på 20 geografiska enheter (19 län plus Budapest). En central inspektionsbyrå är placerad i huvudstaden. Varje lokal enhet svarar för såväl väg- som järnvägstransportfrågor. Driftskostnaderna finansieras med avgifter som tas ut på tjänster och förfaranden. Transportinspektionen utför också kontroller på plats och kontrollerar då tillstånd, handlingar och fordonsparkens tillstånd (ca 500 000 kontroller genomförs per år exklusive kontroller avseende eventuell övervikt och kontroller på platsen). Kontrollen av att gällande viktsgränser inte överskrids utförs av kontrollanter vid gränsstationerna. De genomför mellan 28 000 och 30 000 kontroller år.

Ungern måste stärka de förvaltningsorgan som svarar för fördelningen av järnvägskapacitet och för tillsynen över järnvägsföretagens verksamhet. Den högsta chefen för järnvägsfrågor, järnvägsöverdirektören, har för närvarande inte tillräckligt med personal för att kunna utföra denna uppgift.

Sex länsinspektioner svarar för frågor rörande *inlandssjöfart*. Omkring 20 000 förrättningar (tillståndsgivning, undersökningar, tillsyn) utförs varje år av deras 30 medarbetare. Sjöfartsenheten vid transportinspektionen har 30 anställda som handlägger frågor om sjöfart, hamnar och kustsjöfart. Ingen av de anställda har särskilt avdelats för kontrolluppgifter. De anställda utför fartygsinspektion vid sidan av sina normala arbetsuppgifter. Myndigheten skulle kunna förbättra sin effektivitet om den fick fler anställda och utökad utrustning.

Antalet kontrollstationer längs Donau behöver ökas. Fartygsinspektioner utförs endast till exempel när farliga ämnen, som måste anmälas och övervakas under varans passage på ungerska vattenvägar, transporteras på Donau.

Ministeriet bör se till att personalneddragningarna inte påverkar tidtabellen för införlivandet och genomförandet av gemenskapens regelverk.

Sysselsättning och sociala frågor : I januari 1999 lades det formella ansvaret för sysselsättningspolitiken (särskilt frågor rörande den aktiva arbetsmarknadspolitiken) och för den sociala dialogen på ekonomiministeriet. Ansvaret för att genomföra sysselsättningspolitiken, t.ex. att driva de sysselsättningscentra som svarar för arbetsförmedling, omskolning och omplacering ligger kvar hos ministeriet för sociala frågor. Detta ministerium svarar också för utveckling och genomförande av socialpolitiken och har utsetts till att leda förberedelserna inför det framtida deltagandet i Europeiska socialfonden. Enligt den nya förordningen om Europeiska socialfonden kommer fonden att till betydande del fungera som verkställighetsorgan på europeisk nivå för den europeiska sysselsättningsstrategin, och därför kommer de två ministerierna att behöva ha ett nära samarbete sinsemellan. När det gäller yrkesutbildning har också utbildningsministeriet en viktig roll att spela.

Relationerna mellan parterna på arbetsmarknaden regleras av den nationella arbetsmarknads- och yrkesinspektionen, som fungerar som ett oberoende organ under överinseende av ministeriet för sociala frågor och familjefrågor.

Ansvaret för tillnärmningen av lagstiftning inom området *hälsa och säkerhet* i arbetet är uppdelat på ministeriet för sociala frågor och familjefrågor, hälso- och

sjukvårdsministeriet, ekonomiministeriet och statens gruvmyndighet. Den nationella arbets- och yrkesinspektionen, som sorterar under ministeriet för sociala frågor och familjefrågor, har också ett tillnärmningsansvar avseende ett mindre antal EG-åtgärder.

Den nationella arbets- och yrkesinspektionen svarar för arbetarskyddsfrågor och har sammanlagt 600 anställda (inklusive biträdespersonal). Av dessa arbetar ett 80-tal på huvudkontoret (64 år 1997), medan omkring 400 tjänstgör som inspektörer. 200 av dessa inspektörer kontrollerar arbetsrättens efterlevnad, medan resterande 200 kontrollerar hälso- och säkerhetsaspekter. Inspektionen för företagshälsovård är organisatoriskt knuten till den nationella myndigheten för offentlig hälso- och sjukvård och svarar för personalhälsovård och för förebyggande av yrkesrelaterade sjukdomar. Antalet anställda uppgår till 6 881. Budgetanslaget uppgick 1999 till ca 1,28 miljoner euro (1,2 miljoner euro 1998).

Den nationella allmänna hälso- och sjukvårdsinspektionen är en del av hälso- och sjukvårdsministeriet och har till uppgift att främja folkhälsan och förebygga sjukdomar. Inspektionen sorterar under den centrala nationella myndigheten för offentlig hälso- och sjukvård vars chef, hälso- och sjukvårdsdirektören, rapporterar direkt till hälso- och sjukvårdsministern och biträds av fyra biträdande direktörer.

Inspektionen omfattar totalt 149 underenheter i länen och de större städerna plus den centrala enheten i Budapest. Antalet anställda uppgår till ca 6 731 (2 168 i städerna, 3 085 i länen och 1 478 hos den centrala nationella myndigheten för offentlig hälso- och sjukvård och andra nationella institut; antalet anställda har därmed sjunkit från 7 905 år 1992 och 7 124 år 1995). På grund av skillnader i rättslig ram och i arbetssätt utför inspektionen sina kontroller separat från den nationella yrkesinspektionen.

Samarbetet mellan den nationella allmänna hälso- och sjukvårdsinspektionen och den nationella arbets- och yrkesinspektionen behöver förstärkas. Det måste också göras framsteg i arbetet med att upprätta de organisationer som skall genomföra lagstiftningen om hälsa och säkerhet i arbetet.

Regionalpolitik och sammanhållning: Lagen (1996) om regional utveckling och fysisk planering i Ungern utgör den rättsliga grunden för den regionala utvecklingspolitiken. Enligt lagen skall landet indelas i sju utvecklingsregioner. Regionala utvecklingsråd skall upprättas (eller i förekommande fall återupprättas) i enlighet med den nya lagen och platsen för deras säte skall fastställas (vilket ännu inte skett). De regionala utvecklingsråden skall vidare upprätta egna organ som skall svara för genomförandet av program för regional utvecklingsplanering. Verksamheten ges också en solid finansiell grund genom stadgandet i den nya lagen att verkställighetsorganens driftskostnader skall finansieras över statsbudgeten. Regeringen kommer enligt en lag att bemyndigas att anta regler för upprättandet av en rättslig ram som skall ligga till grund för organisation och uppläggning av programövervakningen.

Lagen innehåller visserligen bestämmelser om att nya organ skall upprättas, men det har inte ställts tillräckliga finansiella resurser till förfogande för att det tilltänkta systemet skall kunna fungera ordentligt. Organisationsstrukturen inom området regional utveckling är fortfarande svagt uppbyggd och utvecklingsråden har inte tillräckligt många fast anställda. Målsättningen är att de regionala utvecklingsråden i slutet av 1999 skall ha 8-10 personer anställda. Detta kommer dock att resultera i en relativt begränsad administrativ kapacitet.

Miljö: Miljöministeriet har det huvudsakliga samordningsansvaret på miljöområdet, men ansvaret för miljöfrågorna är fördelat på flera ministerier och myndigheter. Ministeriet för transport, telekommunikation och vattenförvaltning har sålunda ansvaret för frågor som rör avfallshantering. Inrikesministeriet svarar för frågor som gäller kommunal hantering av hushållsavfall. Hälsa- och sjukvårdsministeriet svarar för frågor rörande luft- och vattenkvalitet (dricks- och badvatten). Ansvaret för markfrågor ligger hos jordbruksministeriet, som också svarar för skogs- och viltvårdsförvaltning. Det nationella atomenergiorganet (som sorterar under ekonomiministeriet) svarar för kärnsäkerhetsfrågor. Den nationella strålskyddsmyndigheten och den nationella kärnsäkerhetsmyndigheten (under hälsa- och sjukvårdsministeriet) svarar för strålskyddsfrågor.

Miljöministeriet svarar för utformningen av politiska riktlinjer och för lagstiftning, medan ansvaret för genomförandet och för kontrollen av lagstiftningens efterlevnad ligger hos de regionala miljöskyddsinspektionerna. Endast tre jurister arbetar inom miljöministeriet med införlivandet av gemenskapens miljölagstiftning.

Det finns 12 regionala miljöskyddsinspektioner med totalt 1 137 anställda (1 134 år 1997) samt 12 naturvårdsdirektorat, vilka alla samordnas av den centrala miljöskyddsinspektionen som i sin tur sorterar under miljöministeriet. Det finns 19 hälsovårdsorgan som svarar för folkhälsofrågor och lyder under hälsa- och sjukvårdsministeriet. Under ministeriet för transport, telekommunikation och vattenförvaltning finns vidare 12 organ för förvaltning av vattentillgångar vilka ansvarar för kvalitetsfrågor och handlägger frågor rörande olyckor och olyckstillbud på miljöområdet. Antalet anställda vid det centrala direktoratet för förvaltning av vattentillgångar har minskat något, från 115 år 1997 till 110 år 1998. Under det ovan nämnda ministeriet sorterar också trafik- och transportmyndigheten, som svarar för frågor rörande trafikföroreningar och buller.

Det finns samordningsproblem mellan alla dessa ministerier och ansvarsfördelningen behöver ses över. Den administrativa förmågan på miljöområdet är förhållandevis god men behöver ändå stärkas.

Hälsa- och sjukvårdsministeriet är behörig myndighet för *strålskyddsfrågor*. Det finns dessutom åtta strålskyddscentrum som ansvarar för tillsyn och tillståndsgivning i de enskilda länen. Efter ikraftträdandet av lagen om kärnkraft har den ungerska atomenergimyndigheten, som är en central förvaltningsmyndighet under regeringens överinseende, fått det samlade och fulla ansvaret för kärnsäkerhetsfrågor. Myndigheten har en budget på 4,9 miljoner euro 1999 (mot 3,8 miljoner euro 1998). Chefen för myndigheten och dennes ställföreträdare utses av premiärministern. Det ungerska Joliot-Curie-institutet för strålningsbiologisk och strålningshygienisk forskning (OSSKI) för ett nationellt register över personer som är strålningsexponerade i sitt arbete (det rör sig om 15 000 personer, varav 6 000 inom kärnenergiindustrin). När det gäller den fortlöpande övervakningen har Ungern upprättat ett nationellt kontroll- och övervakningssystem för att förhindra och följa upp olyckstillbud på kärnkraftsområdet, men för tillsynen från miljösäkerhetssynpunkt under normala betingelser (bedömning av den strålning som allmänheten är utsatt för) krävs, liksom tidigare, att det fastställs en rättslig grund. Ett nittiotal kontrollenheter är verksamma dygnet runt. Prover på vatten och mark tas med jämna mellanrum genom hälsa- och sjukvårdsministeriets och jordbruksministeriets försorg. Luftprover tas dagligen eller veckovis, dricksvatten provas var fjortonde dag och

andra prover tas månatligen. Det finns inga platser som förorenats av radioaktiva utsläpp. Under 1998 lades Ungerns enda urangruva ned.

Enligt det ungerska programmet för antagande av gemenskapens regelverk borde antalet anställda hos inspektionerna och ministerierna ökas med 1 613 personer för att regelverket skall kunna genomföras till fullo. Miljöministeriet behöver förstärkas med ytterligare ca 52 personer, särskilt jurister, så att anpassningen av lagstiftningen kan slutföras till den tidpunkt som Ungern uppsatt som mål. Ett fullgott genomförande av bestämmelserna är väsentligt.

Konsumentskydd: I april 1999 omvandlades byrån för konsumentskydd till den s.k. generalinspektionen för konsumentskydd. Inspektionen svarar för marknadsövervakning beträffande alla konsumentprodukter med undantag av farmaceutiska produkter, hälsoanknutna produkter och kemikalier. Inspektionen är medlem av internationella nätverket för marknadsövervakning och International Consumers Association.

Det finns 20 regionala länsinspektioner (för vart och ett av de 19 länen plus en för Budapest). Generalinspektionen för konsumentskydd har en egen anslagsrubrik i ekonomiministeriets budget, medan länsinspektionerna sorterar under de regionala offentliga förvaltningskontoren. Länsinspektionerna uppbär vissa intäkter genom böter som erläggs av distributörer och tillverkare, men dessa intäkter får endast användas för publikationer och utbildning. Generalinspektionen hade 163 anställda 1998, väsentligt fler än 1997 (144). De 20 regionala enheterna har omkring 11 anställda var. Samarbetet mellan generalinspektionen för konsumentskydd och de regionala inspektionerna bör förbättras.

I avvaktan på ett fullständigt deltagande i EU:s Rapex-system (system för snabbt utbyte av information) medverkar generalinspektionen för konsumentskydd i arbetet med att upprätta ett Rapex-system mellan länderna i Central- och Östeuropa som skall tillämpas övergångsvis. Generalinspektionen förbereder också upprättandet av ett centralt informationssystem för marknadsövervakning, vilket kommer att innehålla uppgifter om bristfälliga och farliga produkter.

Det finns lagstiftning om produktansvar, vilken dock ännu inte tillämpas ordentligt.

Problemen på detta område avser främst förekomsten av systemet med kontroll innan produkter släpps ut på marknaden, bristen på kompetent personal och avsaknaden av viss teknisk utrustning. Inspektionens enheternas centrallaboratorier är emellertid ganska väl utrustade och den provningsutrustning de använder är relativt modern. För att systemet skall kunna fungera väl totalt sett måste Ungern emellertid alltjämt öka konsumenternas - och tillverkarnas - medvetenhet om konsumenternas rättigheter och tillverkarnas skyldigheter. Ansträngningar måste också göras för att öka juristkårens kunskaper i rättsliga frågor rörande produktansvarighet.

Rättsliga och inrikes frågor: I februari 1999 inrättades det internationella centrumet för samordning av brottsbekämpning (kontaktpunkt för kontroll av den nationella lagstiftningens efterlevnad). Ett samordningsorgan och ett nätverk av förbindelsemän har upprättats mellan de rättsvårdande organen och de nationella säkerhetsorganen för att förbättra informationsutbytet och samordna verksamheten på nationell nivå. En ny högsta polischef utnämndes i juli 1998. Direktoratet för bekämpning av organiserad brottslighet, en enhet vid den nationella polisorganisationens huvudkontor, har förstärkts och har nu totalt 256 anställda, varav 200 tjänstemän. Ett tjugotal organisatoriska enheter är

verksamma på regional nivå. Ungerska förbindelsemän har ackrediterats till Moskva, Kiev och Wiesbaden.

Migrations- och flyktingbyrån är det viktigaste statliga organet för flyktingfrågor och frågor rörande asylförfaranden. Antalet anställda vid myndigheten är oförändrat. 1998 fanns 60 anställda, varav 27 tjänstemän som prövar asylansökningar. Även om Ungern i allmänhet tillämpar asylregler som överensstämmer med Genèvekonventionens bestämmelser finns fortfarande luckor när det gäller genomförandet. Ett stort antal asylsökande och illegala invandrare hålls i förvar av gränsbevakningen. Trots redan otillräcklig anslagstilldelning skars migrations- och flyktingmyndighetens budget ned i nominella termer 1999 med ca 120 000 euro. (Budgetanslaget för 1999 uppgår till 3,9 miljoner euro mot 4,1 miljoner euro 1998). Det innebär att det inte finns tillräckliga medel för att finansiera nödvändig personal, utbildning och ytterligare infrastruktur, t.ex. en utbyggnad av flyktingmottagningarna.

Migrations- och flyktingbyrån är liksom tidigare underbemannad och situationen för asylsökande och flyktingar är fortsatt problematisk.

Under 1999 övertog det nyligen inrättade ungdoms- och sportministeriet det ansvar för att utveckla en nationell strategi för bekämpning av narkotika som tidigare legat hos samordningskommittén för narkotikafrågor. Inom ministeriet har ansvaret för narkotikafrågorna lagts på en biträdande statssekreterare med 7 medarbetare. En strategi för narkotikabekämpning har sedan 1994 funnits inom den ungerska rikspolisorganisationen. Dess avdelning för att bekämpa narkotikarelaterad brottslighet har 36 anställda sammanlagt vid huvudkontoret och de 5 regionala kontoren.

Framsteg har gjorts när det gäller gränsförvaltning och korruptionsbekämpning. Kapaciteten att handlägga asyl- och migrationsfrågor behöver ytterligare förbättras, liksom anläggningarna för flyktingmottagning. Antalet anställda vid avdelningen för att bekämpa narkotikarelaterad brottslighet bedöms som otillräckligt i förhållande till arbetsbelastningen.

Tull : Gränsbevakningen, som 1997 organiserades som ett rättsvårdande organ, har fått befogenhet att genomföra undersökningar avseende fem brottskategorier, inbegripet organiserad brottslighet (mänskohandel och dokumentförfalskning). Det finns sammanlagt 29 undersökningsenheter vid ett tiotal regionala gränsvaktsdirektorat.

Parlamentet har godkänt en personalbudget omfattande ca 14 000 tjänster på handläggarnivå. Personalen består för närvarande av 3 000 passkontrollanter, 3 000 patrullerande tjänstemän, 1 500 "border hunting staff" (gränsövervakare), 500 poliser som handlägger utlänningsärenden och 450 särskilda befattningshavare för brottsbekämpning. (Budgeten för 1999 uppgår till 95,6 miljoner euro mot 70,6 miljoner euro 1998). 2 270 tjänster är obesatta på grund av bristande medel. Gränsbevakningen räknar med att ytterligare omkring 1 500 personer måste anställas inför anslutningen till EU.

Den ungerska byrån för tull- och finanskontroll svarar från och med 1998 för uppbörden av indirekta skatter inbegripet punktskatter. Myndigheten nådde 1998, med 14 % fler upptäckta fall, utomordentliga resultat när det gällde att uppdaga ekonomiska oegentligheter. Trots de ökade behoven har personalen inom tull- och skattemyndigheten ökat endast måttligt och uppgick i slutet av 1998 till 7 866 anställda (en ökning med 270 i förhållande till 1997).

Tullklarering i elektronisk form (med tillämpning exempelvis av streckkodssystemet) måste införas allmänt så att tulltjänstemännens arbete kan effektiviseras. Effektiviteten i kontrollerna skulle kunna ökas ytterligare om man tillämpade förbättrade riskanalysmetoder.

Finansiell kontroll : Riksrevisionsbyrån fungerar som högsta revisions- och kontrollmyndighet i Ungern. Den har till uppgift att utföra budgetkontroll avseende myndigheter på central och lokal förvaltningsnivå, sociala trygghetsfonder och alla övriga fonder som finansieras av de ungerska skattebetalarna. Byrån skall samordna utvecklingsarbetet avseende extern revision och skall också se till att ungersk revisionssed överensstämmer med EU:s krav. Riksrevisionsbyrån rapporterar direkt till parlamentet. Den har för 1999 en budget på ca 10,4 miljoner euro mot 7 miljoner euro 1998.

Statens kontrollbyrå inrättades 1994 och har till uppgift att kontrollera centrala organ som svarar för utgifter finansierade över statsbudgeten. Dessutom kontrollerar kontrollbyrå användningen av internationella biståndsmedel till Ungern. Den skall samordna strävandena att upprätta ett system för finansiell kontroll i landet, även upprättandet av ett fungerande tillsynssystem omfattande både central och lokal nivå. Statens kontrollbyrå rapporterar direkt till regeringen. Med endast 66 anställda, varav 48 är sysselsatta med granskningsarbete, är byrån klart underbemannad. Den har för 1999 ett budgetanslag på 1,4 miljoner euro (1 miljon euro 1998).

Enheterna för revision och finansiell kontroll inom de enskilda samordnande ministerierna är verksamhetsmässigt skilda från utgiftsbeslutande verksamheter. Samtliga centrala kontrollenheter förlitar sig på de interna revisions- eller kontrollorganisationerna inom de inrättningar eller organ som hör till deras respektive budgetkapitel. Det har emellertid ännu inte upprättats interna revisionsenheter hos samtliga organ, och om det finns sådana enheter har de i genomsnitt bara en anställd. De centrala revisionsenheterna har rätt att lägga ut revisionsuppdrag på revisionsfirmor inom den privata sektorn. Även om detta i själva verket sker i endast ett fåtal fall, kan det inte ses som en lösning på lång sikt. Dessa enheter rapporterar direkt till högsta ledningen inom statens kontrollbyrå och till ministeriet.

Den statliga finansförvaltningsmyndigheten har 860 anställda, varav hälften vid huvudkontoret i Budapest, övriga vid 20 filialkontor runt om i landet. Myndigheten har redovisningsansvaret för statens finanser. Dess avsikt är att kunna svara för allt fler budgetfunktioner, inbegripet kontrolluppgifter. De system som för närvarande tillämpas för förvaltning av statens finanser utgör en blandning av informationsteknikbaserade och manuella förfaranden, men det finns planer på att införa ett integrerat on-line system framöver. Finansförvaltningsmyndigheten utför för närvarande förhandskontroll i mycket begränsad omfattning. De kontroller som myndighetens filialkontor genomför är endast av formell art (kontroll av att undertecknandet skett av behörig person, kontroll av det finns ett positivt saldo på det nominella underkontot och ett positivt saldo på anslagskontot).

Den finansiella kontrollen överensstämmer delvis med sedvanlig praxis i EU:s medlemsstater. Finansförvaltningsmyndigheten behöver prioritera en förstärkning av sina kontrollfunktioner. Statens kontrollbyrås och övriga interna revisionsorgans oberoende och kapacitet behöver förbättras.

C. Slutsatser

Ungern uppfyller de politiska kriterier som fastställdes i Köpenhamn. Två områden behöver fortfarande uppmärksammas. Det första är romernas situation, ett område där regeringen nu har börjat genomföra sitt handlingsprogram för romerna på medellång sikt och måste ställa tillräckliga budgetmedel till förfogande. Det andra är bekämpningen av korruption, ett område där den senaste tidens ansträngningar behöver förstärkas.

Ungern är en fungerande marknadsekonomi och de rättsliga och institutionella ramar som ligger till grund för denna har stärkts ytterligare. Landet bör på medellång sikt kunna hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen, under förutsättning att ytterligare framsteg görs i fråga om strukturreformer.

Den makroekonomiska stabiliteten har bibehållits, inflationen har sjunkit och den ekonomiska tillväxten fortsatt. Om bytesbalansunderskottet tillåts fortsätta att öka riskerar det emellertid att utgöra ett hot mot de senaste årens makroekonomiska vinningar. Framsteg har gjorts på ett flertal strukturella områden, särskilt beträffande budgetreformer, pensionsreformer och privatiseringar, men vissa nyligen fattade beslut i fråga om pensionssystemet ger anledning att ifrågasätta regeringens strategi när det gäller pensionsreformerna.

Underskottet i de offentliga finanserna måste åtgärdas. Prioritet bör ges åt reformering av hälso- och sjukvårdssektorn, som fortfarande är en stor utgiftspost i de offentliga finanserna. För att uppnå hållbar stabilitet i bytesbalansen är det viktigt att man lyckas uppfylla de finanspolitiska målen för 1999 och 2000.

Ungern fortsätter att inom flertalet sektorer göra framsteg i anpassningen till och genomförandet av gemenskapens regelverk. När det gäller den inre marknaden har framstegen fortsatt i fråga om lagstiftning om offentlig upphandling och immateriella rättigheter (med undantag av retroaktivt patentskydd), och arbetet har koncentrerats på att se till att lagstiftningen faktiskt tillämpas. Påtagliga framsteg har gjorts när det gäller att anta lagstiftning om egenföretagare, genom vilken nuvarande begränsningar för EU-medborgare som önskar etablera sig i Ungern undanröjs. Även om arbetet med att införliva EU-standarder och få till stånd en fungerande marknadsövervakning måste gå snabbare, ligger Ungern långt framme när det gäller att genomföra den nya metoden när det gäller standarder och certifiering. Ungern har antagit en lag om statligt stöd, vilken bör underlätta utvecklingen av ett effektivt system för övervakning och kontroll av statligt stöd. Det görs stadiga framsteg på jordbruksområdet och när det gäller veterinära och fytosanitära frågor, men arbetet går långsamt framåt och behöver påskyndas väsentligt för att en tillräcklig anpassningsnivå skall kunna nås på medellång sikt. Anpassningen inom transportsektorn har nått ganska långt, men det råder en viss eftersläpning inom järnvägssektorn såväl när det gäller anpassning av lagstiftningen som den faktiska omstruktureringen av järnvägarna. Ungern har fortsatt att befästa den övergripande ramen för finansiell kontroll genom att fastställa revisionens räckvidd och fördelningen av arbetsuppgifter och ansvarsområden mellan de berörda organen.

Betydande framsteg har gjorts som helhet när det gäller anpassningen på mervärdes- och punktskatteområdena, men de diskriminerande bestämmelserna på punktskatteområdet fortsätter att vålla problem. I fråga om audiovisuella tjänster krävs ytterligare anpassning med avseende på europeiska produktioner och övervakning av satellitsändningar. Bortsett

från kampen mot organiserad brottslighet har anpassningen när det gäller rättsliga och inrikes frågor gått långsamt framåt, särskilt med avseende på gränsförvaltning och asyl. Det har gjorts få framsteg när det gäller hälsa och säkerhet i arbetet. Arbetet med att anta lagstiftning på miljöområdet har påtagligt saktat av, och på tullområdet har det inte gjorts några framsteg. Med tanke på det omfattande införlivandearbete som ännu återstår inom dessa sektorer är stora ansträngningar nödvändiga för att säkerställa fortsatta framsteg. Strategiska planer har antagits på miljöområdet och för energisektorn, och det är nu viktigt att de snabbt genomförs. På några områden, t.ex. regional utveckling, finns den rättsliga ramen på plats sedan en tid tillbaka, men på grund av otillräckliga ekonomiska och personella resurser har det gjorts begränsade framsteg i genomförandet.

Ungern har gjort kontinuerliga framsteg i arbetet med att bygga upp den offentliga förvaltningens förmåga att tillämpa gemenskapens regelverk. Vissa steg har tagits i riktning mot en allmän reform av den offentliga förvaltningen. Man har lagt fortsatt vikt vid utarbetandet av särskilda utbildningsprogram avseende europeisk politik och lagstiftning för anställda inom den offentliga förvaltningen och rättsväsendet. Flertalet av de nyckelorgan som är nödvändiga för att den inre marknaden skall kunna genomföras har redan upprättats. Den offentliga förvaltningen behöver emellertid alltjämt förstärkas på specifika områden, bland annat när det gäller kontroll av statligt stöd, marknadsövervakning (genomförande av lagstiftning om produktansvar) samt djur- och växtskydd. Ungern måste anslå tillräckliga budgetmedel och administrativa resurser till regional utveckling och miljö samt förbättra sin förmåga att utnyttja, övervaka och kontrollera det finansiella stödet från EU. Det finns utrymme för att ge myndigheter såsom statens kontrollbyrå och kommunikationsmyndigheten en mera självständig ställning.

Ungern har på ett tillfredsställande sätt åtgärdat flertalet av de prioriteringar på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning, med undantag av förstärkningen av den offentliga förvaltningen när det gäller regional utveckling, omstruktureringen av stålsektorn och anpassningen av lagstiftning på miljöområdet. Ungern har också gjort positiva framsteg när det gäller att genomföra prioriteringarna på medellång sikt.

D. Partnerskap för anslutning och nationellt program för antagande av gemenskapens regelverk: Övergripande bedömning av genomförandet

Syftet med partnerskapet för anslutning är att inom en och samma ram fastställa

- de prioriterade områden inom vilka ytterligare insatser bör göras och vilka anges i kommissionens yttrande,
- de finansiella medel som finns att tillgå för att hjälpa kandidatländerna att genomföra dessa prioriteringar, och
- de villkor som gäller för stödet.

Varje kandidatland har uppmanats anta ett nationellt program för antagande av gemenskapens regelverk. I detta anges hur landet kommer att gå till väga för att genomföra partnerskapet, tidsplanen för att uppnå prioriteringarna samt konsekvenserna när det gäller mänskliga och ekonomiska resurser. Både partnerskapen för anslutning och de nationella programmen för antagande av gemenskapens regelverk kommer att ses över med jämna mellanrum i syfte att se vilka framsteg som gjorts och för att nya prioriteringar skall kunna fastställas.

1. Partnerskap för anslutning: Bedömning av prioriteringarna på kort och medellång sikt

Prioriteringar på kort sikt

Nedan följer en redogörelse för prioriteringarna på kort sikt i partnerskapet för anslutning⁴ och en bedömning av framstegen när det gäller att uppfylla dem.

Ekonomiska reformer: *Översyn och uppdatering av prioriteringarna för landets ekonomiska politik på medellång sikt inom ramen för Europaavtalet. Påskyndande av strukturella reformer (särskilt beträffande hälsosystemet).*

Bedömning: Ungern antog 1999 en ekonomisk strategi på medellång sikt, innefattande också sektorsstrategier, som syftar till att förbättra förutsättningarna för tillväxt och konkurrenskraft. En reform av pensionssystemet har slutförts som ett led i strukturereformerna, men någon övergripande reform av hälso- och sjukvårdssystemet har ännu inte inletts. Privatiseringsprocessen har så gott som slutförts. Det stora budgetunderskottet för socialförsäkringsfonderna gör att en omfattande reform är angelägen. Det finns ett fortsatt behov av omstrukturering av

⁴ Rådets förordning (EG) nr 622/98, EGT L 85, 20.3.1998.

vissa industrier, såsom stålindustrin, och strukturreformerna kräver fortsatt uppmärksamhet. Sammantaget har denna prioritering uppfyllts.

- **Förstärkning av den institutionella och administrativa kapaciteten:** *Särskilt inom områdena veterinära och fytosanitära kontroller (särskilt vad gäller resurserna vid de yttre gränserna), miljö, tullpolitik, intern finansiell kontroll och regional utveckling.*

Bedömning: Vad gäller veterinära och fytosanitära kontroller har det gjorts framsteg endast beträffande datoriseringen. På miljöområdet har Ungern omorganiserat de regionala miljöskyddsinspektionerna, planer för institutionell uppbyggnad har utarbetats, bland annat ett detaljerat program för samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC-program), ett nytt institut för kemikaliesäkerhet inrättats och en informationsdatabas avseende avloppsvatten och markföroreningar har upprättats. Det ungerska tullverkets datasystem har förbättrats och dess personal har utbildats på området. När det gäller intern finansiell kontroll har Ungern vidtagit åtgärder för att förstärka kontroll och övervakning. För att administrera stödet från EU har det inrättats en nationell fond och en central finansierings- och upphandlingsenhet. Det krävs fortsatta insatser för att upprätta regionala kontrollenheter, förstärka kontrollenheterna inom fackministerierna och klargöra arbetsfördelningen mellan ministerierna, de beslutande församlingarna på lokal nivå, den statliga kontrollbyrån och finansministeriet i fråga om finansiell förhandskontroll och övervakning. När det gäller regional utveckling har Ungern inte i tillräcklig utsträckning åtgärdat den prioritering på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning. Personalresurserna och de ekonomiska resurserna hos de organ som ansvarar för programplanering och kontroll är fortfarande inte tillräckliga. Ytterligare ansträngningar måste göras för att skapa utrymme i budgeten för en förstärkning av de lokala förvaltningsmyndigheterna så att det blir möjligt att genomföra en politisk och budgetmässig decentralisering. Denna prioritering har därför endast delvis förverkligats.

- **Den inre marknaden:** *Detta omfattar bland annat certifiering och standardisering (ytterligare anpassning av lagstiftningen och ingående av ett europeiskt avtal om bedömning av överensstämmelse), statligt stöd (antagande av ramlagstiftning, fastställande av roll och befogenheter för en övervakningsmyndighet, kontroll av efterlevnad), och ökad öppenhet genom bättre förteckningar över statligt stöd. Skydd av immateriella rättigheter och ytterligare anpassning av bolagsrätten. Fullständig anpassning av lagstiftningen om offentlig upphandling så att den helt täcker försörjningssektorn (el, gas, vatten etc.).*

Bedömning: Ungern har vidtagit ytterligare åtgärder för att uppfylla de prioriteringar på kort sikt som anges i partnerskapet för anslutning, framför allt i fråga om bolagsrätt och standardisering. Beträffande kontrollen av att lagstiftningen om immateriella rättigheter efterlevs har det gjorts framsteg i fråga om skyddet av upphovsrätt, men det krävs fortsatta ansträngningar, särskilt i fråga om farmaceutiska produkter, så att det införs ett retroaktivt patentskydd och så att nuvarande praxis att tillåta företag som tillverkar generiska produkter att bedriva utvecklingsarbete innan ett patent löper ut ändras. Ungern har också gjort framsteg på statsstödsområdet genom att stärka övervakningsmyndigheten för statligt stöd och genom att införa regler om förhandskontroll samt förbättra årsrapporterna om statliga stöd. Dessa

uppfyller nu det grundläggande kravet på öppenhet. Inom området offentlig upphandling har man genom att undanta projekt som samfinansieras med EU-medel från klausulen om nationellt företräde tagit ytterligare ett steg för att anpassa den ungerska lagstiftningen. Reglerna för hur bestämmelsernas efterlevnad skall kontrolleras och för överklagande måste anpassas ytterligare. Särskilt gäller detta försörjningssektorn. Denna prioritering har sålunda delvis uppfyllts.

- **Rättsliga och inrikes frågor:** *Genomförande av flyktinglagstiftning som är förenlig med 1951 års Genèvekonvention, utveckling av effektiv gränskontroll.*

Bedömning: Ungern åtgärdade denna prioritering 1998 genom att häva det geografiska förbehåll som gjordes när landet tillträdde Genèvekonventionen. Åtgärder har också vidtagits för att förbättra gränsförvaltningen. Gränsbevakningen har omvandlats till en civil styrka, och vissa förberedelser har gjorts för att utarbeta ett landsomfattande och modernt system för gränsförvaltning som överensstämmer med EU:s normer.

- **Miljö:** *Fortsatt införlivande av ramlagstiftning, upprättande och påbörjande av genomförandet av detaljerade tillnärningsprogram och genomförandestrategier rörande enskilda rättsakter. Planering och inledande av genomförandet av dessa program och strategier.*

Bedömning: Medan anpassningsarbetet inom områdena naturskydd, utsläpp från industrianläggningar och stora förbränningsanläggningar samt kontroll av större olyckor går tillfredsställande framåt, görs det endast långsamma framsteg när det gäller avfall och avfallshantering samt vatten- och luftkvalitet. Denna prioritering har därför endast delvis uppfyllts.

Ungern har generellt sett gjort goda framsteg när det gäller att åtgärda prioriteringarna på kort sikt. Det som återstår att ta itu med gäller framför allt den offentliga förvaltningens kapacitet inom området regional utveckling, omstruktureringen inom stålsektorn och behovet av ytterligare anpassning till gemenskapens regelverk på miljöområdet.

Prioriteringar på medellång sikt

Utöver dessa framsteg när det gäller prioriteringarna på kort sikt har Ungern också vidtagit åtgärder för att uppfylla de prioriteringar på medellång sikt som anges i partnerskapet för anslutning enligt följande.

- **Politiska kriterier:** *Ytterligare insatser för att förbättra integreringen av romerna.*

Bedömning: Regeringen har fortsatt sina ansträngningar att förbättra romernas situation genom att anta ett reviderat handlingsprogram på medellång sikt för romerna. Programmet har sin tyngdpunkt på utbildning och sysselsättning och omfattar också åtgärder på det sociala området samt i fråga om hälso- och sjukvård och bostäder. Trots de åtgärder som vidtagits är romernas situation fortfarande svår, och därför kräver genomförandet fullt ut av det nya programmet på regional och lokal nivå fortsatt uppmärksamhet.

- **Ekonomiska reformer:** *Fortsatt konsolidering av förutsättningarna för en stark ökning av investeringarna genom ett fortsatt genomförande av sund makroekonomisk politik och främjandet av strukturella reformer*

Bedömning: Sedan målet för 1998 avseende underskottet i den offentliga sektorns finanser nåtts har Ungern fortsatt att strama åt finanspolitiken, öka öppenheten i budgeten genom att avskaffa de många separata statliga fonderna och göra en särskild reservering för den händelse BNP-tillväxten skulle sakta av eller utrikesbalansen skulle försämrats mer än vad som förutsetts. Den nya ekonomiska strategin ger en ram för förbättrade förutsättningar för tillväxt och konkurrenskraft.

- **Ekonomisk politik:** *Regelbunden översyn av den gemensamma bedömningen inom ramen för Europaavtalen av prioriteringarna i den ekonomiska politiken, med fokus på uppfyllande av Köpenhamnskriterierna för medlemskap i unionen och gemenskapens regelverk rörande ekonomisk och monetär politik (samordning av den ekonomiska politiken, framläggande av konvergensprogram, undvikande av alltför stora underskott). Ungern förväntas inte införa euron omedelbart vid anslutningen, men förväntas dock föra en politik som syftar till faktisk konvergens i enlighet med unionens mål beträffande ekonomisk och social sammanhållning och till nominell konvergens som är förenlig med slutmålet, införandet av euron.*

Bedömning: Ungern har redan avslutat en första gemensam bedömning avseende 1997 och håller nu på att genomföra den andra gemensamma bedömningen. Ungern har också fortsatt att göra framsteg i sina förberedelser inför anslutningen till den ekonomiska och monetära unionen. Underskottet i den offentliga sektorns finanser har ytterligare minskats och inflationstakten har sjunkit. Den ungerska centralbanken för en växelkurspolitik som skall leda till att forintens helt binds till euron senast den 1 januari 2000.

- **Förstärkning av den institutionella och administrativa kapaciteten:** *Utveckling av en instans för bedrägeribekämpning och av en statlig revisionsmyndighet, förbättring av rättssystemets funktion samt utbildning i gemenskapsrätt och dess tillämpning för tjänstemän i rättsväsendet. Förstärkning av institutioner med ansvar för rättsliga och inrikes frågor (så att de får tillräcklig och välutbildad personal, särskilt poliser, gränsvakter samt personal i ministerier och domstolar), reformer av tull- och skatteförvaltningarna för att se till att de är redo att tillämpa regelverket, samt förstärkning av de myndigheter som har ansvaret för livsmedelskontroll liksom av kärnsäkerhetsmyndigheten.*

Bedömning: Policyramen för den finansiella kontrollen har blivit fastare genom att räckvidden för finansiell revision fastställts i större detalj, liksom uppgiftsfördelningen mellan de olika organen för finansiell kontroll. Vidare har det införts en integrerad policy för intern kontroll. Vad gäller rättsväsendet har det ordnats särskilda utbildningsprogram och kurser i gemenskapsrätt för domare. Även inom området rättsliga och inrikes frågor kan framsteg noteras, särskilt i fråga om den institutionella uppbyggnaden för kampen mot organiserad brottslighet och korruption. Gränsbevakningen har fått utökade befogenheter att göra undersökningar, bland annat när det gäller organiserad brottslighet.

- **Den inre marknaden:** *Detta omfattar bland annat ytterligare utveckling av organ för standardisering och bedömning av överensstämmelse samt upprättande och användning av ett system för marknadsövervakning, anpassning av den*

tekniska lagstiftningen rörande industriprodukter, ytterligare anpassning av konkurrenslagstiftningen, särskilt beträffande statligt stöd, förstärkning av de myndigheter som övervakar konkurrensen och det statliga stödet, anpassning vad gäller avregleringen av kapitalmarknaden, finansiella tjänster, politik på det audiovisuella området och konsumentskydd, främjande av företagsutveckling, inbegripet små och medelstora företag, anpassning i förhållande till gemenskapens regelverk rörande telekommunikation, konsumentskydd och den inre marknaden för energi.

Bedömning: Ungern har fortsatt att göra framsteg när det gäller bedömning av överensstämmelse, liksom i fråga om marknadsövervakning och antagande av EN-standards och teknisk lagstiftning för industriprodukter. På statsstödsområdet har det införts ny lagstiftning med tydliga regler för övervakningsmyndigheten för statligt stöd. Öppenheten när det gäller de statliga stödordningarna har också förbättrats. Konkurrensbyråns arbetssätt det gäller att kontrollera lagstiftningens efterlevnad kan anses som tillfredsställande, medan övervakningsmyndigheten för statligt stöd behöver förstärkas så att den kan utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Vad gäller liberalisering av kapitalrörelser, konsumentskydd, telekommunikation och energi gjordes betydande framsteg redan 1998, vilka fortsatt under 1999. Man har fortsatt att stödja små och medelstora företag genom att anta en ny strategi och även anslå ekonomiska resurser för denna strategi.

- **Rättsliga och inrikes frågor:** *Detta omfattar bland annat genomförande av invandringspolitiken och asylförfaranden, bekämpning av organiserad brottslighet (särskilt penningtvätt, narkotikahandling och människosmuggling) och korruption, klargörande av reglerna för mottagande av invandrare, anpassning till unionens politik i fråga om visering samt slutförande av anpassningen till internationella konventioner, särskilt med sikte på Schengenregelverket.*

Bedömning: Ungern har fortsatt strävandena att förbättra sin kapacitet inom området rättsliga och inrikes frågor och har bland annat antagit ny lagstiftning om åtgärder mot organiserad brottslighet och korruption och om invandringstillstånd. Det institutionella reformarbetet har fortsatt och de olika rättsvärdande organen har kunnat modernisera sin utrustning.

- **Jordbruk:** *Detta omfattar bland annat anpassning i förhållande till gemenskapens regelverk på jordbruksområdet (inbegripet fytosanitära och veterinärmedicinska frågor, särskilt vad gäller kontrollen vid yttre gränser), anpassning till miljöaspekter inom jordbruk och den biologiska mångfalden. Utveckling av kapaciteten att genomföra och genomdriva den gemensamma jordbrukspolitiken, särskilt de grundläggande förvaltningsmekanismerna och administrativa strukturerna för övervakning av marknaderna för jordbruksprodukter och genomförande av strukturåtgärder och åtgärder för utveckling av landsbygden, antagande och genomförande av veterinärmedicinska och fytosanitära krav, förbättring av vissa anläggningar för beredning av livsmedel och av anläggningar för provtagning och diagnosticering samt omstrukturering av jordbrukets livsmedelsindustri.*

Bedömning: Endast begränsade framsteg har gjorts under det gångna året i arbetet med att förbereda ett stegvist genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken.

- **Transport:** *Ytterligare insatser för anpassning till gemenskapens regelverk, särskilt beträffande järnvägs- och vägtransport (tekniska kontroller) och för att tillhandahålla nödvändiga investeringar i transportinfrastruktur, inte minst för utvidgning av de transeuropeiska näten.*

Bedömning: Ungern har fortsatt att utveckla sin infrastruktur. Delar av järnvägsnätet har rustats upp och de stora motorvägsprojekten i landets södra och östra delar har fortsatt. Vissa framsteg har gjorts i arbetet med att anpassa lagstiftningen till gemenskapens regelverk inom väg- och järnvägssektorena.

- **Sysselsättning och sociala frågor:** *Utveckling av lämpliga arbetsmarknadsstrukturer och gemensam översyn av sysselsättningspolitiken som förberedelse för deltagande i samordningen inom unionen, anpassning av arbetslagstiftningen och av lagstiftningen rörande hälsa och säkerhet i arbetet och utveckling av strukturerna för att säkerställa efterlevnaden, särskilt ett tidigt antagande av ramdirektivet om hälsa och säkerhet i arbetet, säkerställa efterlevnaden av lika möjligheter för kvinnor och män, ytterligare utveckling av en aktiv och oberoende dialog mellan arbetsmarknadens parter, ytterligare utveckling av det sociala skyddet och vidtagande av åtgärder för att få folkhälsostandarderna i linje med unionens normer.*

Bedömning: Den gemensamma översynen av sysselsättningspolitiken som ett led i förberedelserna för att delta i samordningen inom EU håller nu på att genomföras. Ungern har kommit ganska långt när det gäller att införliva gemenskapens regelverk beträffande sysselsättning och sociala frågor. På det arbetsrättsliga området har lagstiftningen redan till stor del anpassats. I början av 1999 inrättades det ett nytt organ för social dialog, rådet för nationella arbetsfrågor. Rådet skall fungera som trepartssammansatt forum där arbetsmarknadsparterna kan samråda och förhandla om olika arbetsmarknadsfrågor, bland annat lönefrågor. Det sociala skyddssystemet är ganska väl utvecklat. På folkhälsoområdet har det gjorts framsteg genom att man antagit en ny lag som skall ligga till grund för en rad genomförandeåtgärder.

- **Miljö:** *Detta omfattar bland annat utveckling av strukturer och kapacitet för övervakning och genomförandekontroll, fortgående planering och genomförande av tillnärningsprogram rörande enskilda rättsakter. Särskild vikt bör läggas vid hantering av avloppsvatten, avfallshantering, luftföroreningar, integrerad föroreningskontroll och riskhantering inom industrin. Miljöskyddskraven och vikten av en hållbar utveckling måste integreras i fastställandet och genomförandet av nationell sektoriell politik.*

Bedömning: Trots det ganska ambitiösa programmet för att harmonisera lagstiftningen har få framsteg gjorts under 1999. Om Ungern vill förverkliga sitt ambitiösa mål att slutföra införlivandet före utgången av 2001, är det absolut nödvändigt att man påskyndar både det rättsliga anpassningsarbetet och investeringarna i miljöteknik och infrastruktur på miljöområdet. Det är i detta sammanhang särskilt viktigt att de ekonomiska ramar som fastställs i det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk får fullt genomslag i den årliga budgeten.

- **Regionalpolitik och sammanhållning:** *Ytterligare förstärkning av budgetförfarandena, de finansiella instrumenten samt övervaknings- och*

kontrollmekanismerna i syfte att delta i unionens strukturprogram efter anslutningen.

Bedömning: Ungern har fortsatt att stärka de interna finansiella mekanismerna på central nivå.

2. Bedömning av det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk

En reviderad version av det ungerska nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk antogs av den ungerska regeringen den 29 juni 1999. Det nationella programmet är en del av den strategi för att "komma i kapp Europa" som regeringen antog i juni 1999. I denna strategi slås den ekonomiska ramen för det nationella programmet fast. De planeringsdokument som krävs för stödet inför anslutningen kommer att färdigställas under hösten och utgöra en del av det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk.

I enlighet med den ungerska regeringens strategiska mål att före den 31 december 2001 slutföra arbetet med att förbereda landet för medlemskap i EU förutses i det nationella programmet att anpassningen skall vara fullständig vid denna tidpunkt, med undantag för vissa områden. Det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk omfattar sålunda perioden 1999-2001.

Den reviderade versionen av det nationella programmet har ungefär samma uppläggning som kommissionens yttrande liksom dess första återkommande rapport om Ungern. Varje kapitel inleds med en kort beskrivning av läget inom sektorn i fråga och av vad som åstadkommit under 1998.

Det nationella programmet överensstämmer i allmänhet med de prioriteringar som anges i partnerskapet för anslutning. Åtgärderna för att uppfylla prioriteringarna i partnerskapet anges med nödvändighet kortfattat och täcker alla aspekter, såsom harmonisering av lagstiftning, institutionell uppbyggnad och budgetkonsekvenser. De delar av partnerskapet som inte har någon anknytning till gemenskapens regelverk, till exempel omstruktureringen av hälso- och sjukvårdssystemet (som nämns under rubriken ekonomiska kriterier), har inte tagits med i det nationella programmet, vilket bara täcker frågor med anknytning till gemenskapens regelverk. Avsikten är att i stället täcka in dessa delar i de dokument som skall utarbetas inför den gemensamma bedömning av Ungerns prioriteringar på medellång sikt i den ekonomiska politiken som skall genomföras av det ungerska finansministeriet och kommissionen gemensamt. Med tanke på Ungerns arbetshypotes att landet blir medlem av EU senast 2002 skiljer man i det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk inte mellan prioriteringar på kort sikt och prioriteringar på medellång sikt.

Det nationella programmet omfattar alla kapitel i gemenskapens regelverk. Det är framför allt inriktat på de bindande delarna av regelverket, men täcker också harmonisering inom icke-bindande delar. Den information som ges i avsnitten om den gemensamma handelsordningen och dataskydd är inte tillräckligt utförlig. Informationen avseende bank- och försäkringssektorerna och värdepapperssektorn är alltför allmänt hållen. Det görs genomgående en klar koppling mellan EU-lagstiftningen i fråga och de föreslagna

ungerska åtgärderna. De upplysningar som lämnas i de olika underavsnitten förefaller vara fullständiga.

I allmänhet redovisas det en tidsplan för ett systematiskt genomförande av programmet. De viktigare planerade stegen för att tillnärma lagstiftningen har uppdelats i delmål som skall förverkligas 1999, 2000 respektive 2001. Som nämndes i det föregående sträcker sig det nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk inte längre än till och med 2001, eftersom avsikten är att man, med undantag för vissa områden, skall ha uppnått fullständig harmonisering med gemenskapens regelverk senast den 31 december 2001. Tidsplanen för arbetet när det gäller EMU, standardisering, bedömning av överensstämmelse och energi framgår emellertid inte helt klart. Vissa måldatum, exempelvis inom området rättsliga och inrikes frågor, förefaller alltför optimistiska med tanke på de betydande ekonomiska konsekvenserna av anpassningen inom denna sektor.

Frågor som gäller den institutionella uppbyggnaden behandlas i allmänhet på ett tillfredsställande sätt i respektive kapitel. Det sista kapitlet i det nationella programmet har rubriken "Den offentliga förvaltningens förmåga" och sammanfattar de åtgärder för institutionell uppbyggnad som beskrivs mera i detalj i de olika kapitlen. Informationen är mestadels mycket detaljerad. Anslagsbehov, personalbehov, utbildningsaspekter och behovet av teknisk utrustning redovisas. I avsnittet om marknadsövervakning framgår det inte helt klart hur systemet kommer att genomföras på regional och lokal nivå.

För varje delområde redovisas vilka budgetkonsekvenser åtgärderna kommer att få. Genomgående särskiljs tydligt anslag från statsbudgeten och förväntat stöd från Phare liksom förväntade bidrag från internationella finansiella institut.

Det ungerska nationella programmet för antagande av gemenskapens regelverk är ett viktigt instrument i anslutningspolitiken och täcker de viktigaste frågorna i processen. Programmet slår fast vilken budget som krävs och är en integrerad del av budgetbeslutsprocessen.

MÄNNISKORÄTTSKONVENTIONER SOM RATIFICERATS AV KANDIDATLÄNDERNA,

JUNI 1999

<i>Anslutna till följande konventioner och protokoll</i>	BG	CY	CZ	EE	HU	LV	LI T	MT	PL	RO	SK	SV	T
Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Protokoll 1 (ägarerätt m.m.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Protokoll 4 (rörelsefrihet m.m.)	O	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	O
Protokoll 6 (dödsstraffet)	O	O	X	X	X	X	X	X	O	X	X	X	O
Protokoll 7 (förbud mot nytt åtal i avgjord rättssak)	O	O	X	X	X	X	X	O	O	X	X	X	O
Europeiska konventionen till förhindrande av tortyr m.m.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Europeiska sociala stadgan	O	X	O	O	X	O	O	X	X	O	X	O	X
Reviderade europeiska sociala stadgan	O	O	O	O	O	O	O	O	O	X	O	X	O
Tilläggsprotokoll till Europeiska sociala stadgan (system för kollektiva klagomål)	O	X	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Ramkonventionen om skydd av nationella minoriteter	X	X	X	X	X	O	O	X	O	X	X	X	O

Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	O
Fakultativt protokoll till konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (enskildas rätt att göra framställningar)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	O
Andra fakultativa protokollet till konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (avskaffande av dödsstraffet)	X	O	O	O	X	O	O	X	O	X	O	X	O
Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	O
Konventionen mot tortyr	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	O
Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Konventionen om barnets rättigheter	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X = Konventionen har ratificerats

O = Konventionen har INTE ratificerats

BG = Bulgarien; CY = Cypern; CZ = Tjeckien; EE = Estland; HU = Ungern; LV = Lettland; LIT = Litauen; MT = Malta; PL = Polen; RO = Rumänien; SK = Slovakien; SV = Slovenien; T = Turkiet

Bilaga

STATISTISKA UPPGIFTER

STATISTISKA UPPGIFTER

	1994	1995	1996	1997	1998
1.1.1.1. Basdata	1 000-tal				
Medelfolkmängd	10 261	10 229	10 193	10 155	10 114
	I km ²				
Total areal	93 030	93 030	93 030	93 030	93 030
Nationalräkenskaper	I miljarder ungerska forint				
BNP till löpande priser	4 364,8	5 614,0	6 893,9	8 540,7	10 210,7
	I miljarder euro				
BNP till löpande priser	34,9	34,1	35,6	40,4	42,4
	I euro				
BNP per capita⁵ till löpande priser	3 400	3 300	3 500	4 000	4 200
	Förändring i % från föregående år				
BNP till fasta priser (nationell valuta)	2,9	1,5	1,3	4,6	5,1
	I köpkraftspariteter				
BNP per capita¹ till löpande priser	7 800	8 100	8 600	9 200	9 800
Produktionsstruktur	I % av förädlingsvärdet, brutto ⁶				
- Jordbruket	6,7	6,7	6,6	5,9	:
- Industrin (exkl. bygg- och anläggningssektorn)	25,3	26,3	26,3	28,1	:
- Bygg- och anläggningssektorn	5,1	4,6	4,3	4,6	:

⁵ Värdena har beräknats med hjälp av befolkningssiffror ur nationalräkenskaperna. Dessa kan avvika från dem som används för befolkningsstatistik.

⁶ Inkl. indirekt mätta finansiella tjänster.

- Tjänstesektorn ⁷	62,9	62,3	62,8	61,4	:
Utgifternas sammansättning					
	I % av BNP				
- Konsumtion	84,2	77,3	74,3	72,6	:
- därav hushållen och ideella organisationer	58,0	53,8	52,2	50,6	:
- därav den offentliga sektorn	26,2	23,6	22,0	21,9	:
- Fasta bruttoinvesteringar	20,1	20,0	21,4	22,2	:
- Lagerförändringar ⁸	2,2	3,9	5,4	5,7	:
- Export av varor och tjänster	28,9	36,9	38,9	45,5	:
- Import av varor och tjänster	35,4	38,2	39,9	46,0	:
Inflation					
	Förändring i % från föregående år				
Konsumentpris	19,2	28,3	23,5	18,3	14,3
Betalningsbalans					
	I miljoner euro				
- Bytesbalans	-3 696	-1 837	-1 319	-840	-2 059
- Handelsbalans	-3 388	-1 828	-2 088	-1 525	-1 904
<i>Export av varor</i>	6 974	9 911	11 215	17 386	18 505
<i>Import av varor</i>	10 362	11 739	13 302	18 911	20 409
- Tjänster, netto	145	531	1 186	1 051	610
- Inkomster, netto	-1 282	-1 366	-1 139	-1 264	-1 675
- Löpande transfereringar, netto	829	826	721	897	910
<i>Däruv: den offentliga sektorns transfereringar</i>	12	10	-12	-4	-41

⁷ I posten "tjänstesektorn" finns statistiska mätfel.

⁸ Värdena omfattar lagerinvesteringar, anskaffning minus avyttring av tillgångar samt det statistiska mätfel som gäller BNP i förhållande till dess utgiftskomponenter.

	1994	1995	1996	1997	1998
1.1.1.2. Offentliga finanser	I % av BNP				
Den offentliga sektorns under- eller överskott	-9,2	-6,6	-3,2	-5,4	:
Finansiella indikatorer	I % av BNP				
Landets totala utlandsskuld, brutto	69,0	65,5	60,8	46,3	43,3
Monetära aggregat	I miljarder euro				
- M1	7,1	5,7	6,0	6,8	7,0
- M2	14,5	12,8	13,8	15,6	:
- Totala krediter	30,9	26,0	24,6	25,3	25,3
Genomsnittlig kort ränta	% per år				
- Utläningsränta	27,2	32,4	28,2	23,0	20,1
- Inlåningsränta	20,3	24,8	20,6	17,6	15,4
Eurokursen	(1 euro =... ungerska forinter)				
- Genomsnitt under perioden	125,0	164,5	193,7	211,7	240,6
- Vid periodens slut	136,7	183,3	206,9	224,7	252,4
	1990=100				
- Faktiskt valutakursindex	64,6	50,2	42,9	38,6	32,0
Reserver	I miljoner euro				
- Reserver (inkl. guld)	5 571	9 203	7 847	7 703	8 106
- Reserver (exkl. guld)	5 536	9 170	7 817	7 676	8 081
Utrikeshandel	I miljoner euro				
Import	12 235,2	11 824,1	14 289,4	18 724,2	22 929,5
Export	8 996,1	9 837,1	12 367,8	16 842,4	20 520,2
Saldo	-3 239,1	-1 987,0	-1 921,6	-1 881,8	-2 409,3
	Motsvarande period föregående år = 100				

Bytesrelation		102,3	101,3	97,7	101,2	101,7
		I % av totalsumman				
Import från EU-15 (EU-12 för 1994)		45,3	61,5	62,3	62,8	64,1
Export till EU-15 (EU-12 för 1994)		51	62,8	69,7	71,2	72,9
Demografiska uppgifter		Per 1 000 invånare				
Naturlig folkökning		-3,0	-3,3	-3,7	-3,8	-4,3
Invandringsöverskott		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		Per 1 000 levande födda				
Spädbarnsdödlighet		11,5	10,7	10,9	9,9	9,7
		Vid födseln				
Återstående medellivslängd	Män	64,8	65,3	66,1	66,4	:
	Kvinnor	74,2	74,5	74,7	75,1	:

	1994	1995	1996	1997	1998
Arbetsmarknaden (enligt ILO)	1 % av arbetskraften				
Relativt arbetskraftstal	54,0	52,4	51,8	51,2	51,7
Total arbetslöshet	10,7	10,2	9,9	8,7	7,8
Ungdomsarbetslöshet (personer under 25 år)	19,4	18,7	18,0	15,9	13,5
Arbetslöshet bland personer som är 25 år och äldre	9,2	8,7	8,5	7,5	6,7
Genomsnittlig sysselsättning per näringsgren efter NACE (AKU)	1 % av totalsumman				
- Jord- och skogsbruket	8,7	8,0	8,3	7,9	7,5
- Industrin (exkl. bygg- och anläggningssektorn)	27,6	26,7	26,7	27,1	28,0
- Bygg- och anläggningssektorn	5,4	5,9	6,0	6,0	6,2
- Tjänstesektorn	58,3	59,4	59,1	59,0	58,3
Infrastruktur	1 km per 1 000 km²				
Järnvägsnät	83	83	83	83	83
	Km				
Motorvägar	293	335	365	381	448
Industri och jordbruk	Föregående år = 100				
Industriproduktionsindex	109,6	104,6	103,4	111,1	112,6
Jordbruksproduktionsindex, brutto	103,2	102,6	106,3	96,2	99
Levnadsstandard	Per 1 000 invånare				
Antal bilar	212	220	223	227	220
Telefonabonnemang	173	208	261	303	335

Antal Internetanslutningar

	:		:		:		:	8,2 ⁹
--	---	--	---	--	---	--	---	------------------

*** Preliminär uppgift**

: Ej tillgänglig uppgift

⁹ **Källa: FN (Förenta nationerna).**

Metodkommentarer

Nationalräkenskaperna

BNP (bruttonationalprodukt) per capita i PPS: För de reviderade uppgifterna används uppgifter om PPP från *International Comparison Project*.

Inflation

2. KONSUMENTPRISER: EU:S MEDLEMSSTATER HAR UTARBETAT ETT NYTT KONSUMENTPRISINDEX (KPI) FÖR ATT UPPFYLLA KRAVEN I EU-FÖRDRAGET. DETTA INDEX VAR EN AV FÖRBEREDELSENA INFÖR DEN GEMENSAMMA VALUTAN. SYFTET VAR ATT SAMMANSTÄLLA KPI SOM ÄR JÄMFÖRBARA MELLAN MEDLEMSSTATENA. HUVUDUPPDRAGET VAR ATT HARMONISERA METODERNA OCH INDEXENS TÄCKNING. RESULTATET ÄR DET HARMONISERADE KONSUMENTPRISINDEX (HIKP).

Ett liknande arbete har inletts tillsammans med kandidatländerna. Med tanke på utvidgningen är det lika viktigt att dessa länders ekonomiska utfall kan bedömas på basis av jämförbara index. Länderna har redan gjort framsteg när det gäller att anpassa sig till de nya reglerna. Det kommer dock att ta tid innan verkliga HIKP kommer att finnas för kandidatländerna, och det skall framhållas att värdena i tabellen bygger på nationella KPI, som naturligtvis inte är jämförbara.

Finansiella indikatorer

Källor:

Där det varit möjligt har Eurostats frågeformulär om valuta- och finansstatistik använts som källa. Kandidatländerna har ombetts att regelbundet uppdatera tabellerna i frågeformuläret. Statistiken omfattar officiella valutareserver, monetära aggregat, räntor och valutakurser. Om dessa uppgifter inte funnits tillgängliga, har IMF:s publikation *International Financial Statistics* använts som källa. Europeiska kommissionen är källan till uppgifter om valutakurser mot euron, där dessa anges.

När det gäller bruttoutlandsskulden har OECD:s publikation om statistik över utlandsskulder använts som källa till uppgifterna för 1994–96. Uppgifterna för 1997–98 är resultatet av ett närmare samarbete mellan BIS, IMF, OECD och Världsbanken och har publicerats av dessa organisationer gemensamt. Uppgiften gäller hela ekonomins skuld, och omfattar både kort- och långfristiga skulder. Enligt praxis omräknas hela den utestående skulden från USA-dollar till euro till gällande kurs vid årets slut, medan BNP räknas om till euro med hjälp av valutakursens årsgenomsnitt.

När det gäller den offentliga sektorns över- eller underskott kan kandidatländerna för närvarande inte lämna tillförlitliga uppgifter på basis av nationalräkenskaperna. Mot bakgrund av bristen på tillförlitliga uppgifter har en approximation av den offentliga

sektorns under- eller överskott härletts ur IMF:s *Government Finance Statistics Yearbook* (för en förklaring till metoderna, se nedan).

Metod

För reserverna har man använt data över stocken vid årets slut. Reserverna definieras som summan av centralbankens innehav av guld, utländsk valuta och andra (brutto)fordringar på utländska medborgare. Guldet värderas till gällande marknadspris vid årets slut.

Den offentliga sektorns över- eller underskott är en approximation av nationalräkenskapernas definition och har härletts ur uppgifter från IMF:s metoder för statistik över de offentliga finanserna. Man får fram den offentliga sektorns över- eller underskott genom att lägga samman statens konsoliderade över- eller underskott (vanligtvis inkl. vissa utombudgetära reserver) och de lokala myndigheternas över- eller underskott. Totalsumman justeras med avseende på nettoutlåning eller nettouplåning för vissa specifika politiska ändamål, som är en finansieringspost i nationalräkenskaperna. Uppgifterna om de offentliga finanserna är kontantuppgifter.

För de monetära aggregaten har man använt data över stocken vid årets slut. M1 består vanligtvis av mynt och sedlar i omlopp samt checkkonton. M2 omfattar vanligen M1 plus sparkonton plus andra kortfristiga bankkulder. Alla krediter innebär i allmänhet inhemska krediter till den offentliga sektorn (med avdrag för inlåning, inkl. icke-finansiella offentligt ägda företags inlåning) plus den privata icke-finansiella sektorn plus andra icke-monetära finansiella institutioner. Det bör noteras att problemet med att mäta den utländska valuta som är i omlopp i vissa kandidatländer kan påverka uppgifternas tillförlitlighet.

Räntor: årsgenomsnitt. Utlåningsräntan motsvarar vanligtvis den genomsnittsränta som debiteras för lån som beviljats av de rapporterade bankerna. Inlåningsräntan gäller i allmänhet genomsnittsräntan på icke-tidsbunden samt tidsbunden inlåning.

Valutakurs: Om den officiellt rapporterade eurokursen är tillgänglig, används denna. Det faktiska valutakursindexet är vägt efter viktiga handelspartner och med 1990 som basår.

Utrikeshandel

Import och export (löpande priser): Uppgifterna bygger på specialhandelssystemet. Enligt detta omfattar utrikeshandeln de varor som passerar landets tullgräns. Uppgifter om handeln omfattar inte direkt återexport, tjänstehandel och handel med licenser, know-how och patent. Från och med 1997 omfattar handelsstatistiken inte handel mellan tullfria industriområden och utländska marknader. Sedan 1997 ingår inte heller s.k. operativ leasing och reparationer i utrikeshandelns omsättning. 1996 års uppgifter räknades om enligt de ändrade metoderna 1997. Uppgifter fram till och med 1996 har publicerats i sin ursprungsform och är därför inte jämförbara med uppgifterna från 1996 och 1997. I värdet av utrikeshandelns omsättning ingår varornas marknadsvärde och extra kostnader (transport, försäkring, osv.).

Handelsklassificeringar: Fram till slutet av 1996 redovisades varuhandeln parallellt enligt två olika slags klassifikationer: den ungerska utrikeshandelsklassificeringen och

nomenklaturen Systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering. Tulldokumentationen är den statistiska källan till utrikeshandelns omsättning. Sedan 1996 samlas uppgifterna in enligt Kombinerade nomenklaturen. Tidigare uppgifter har uppdaterats på basis av den senare behandlingen.

Importen redovisas cif och efter datum för tullklarering. Exporten redovisas fob och efter det datum då varorna passerar landsgränsen.

Bytesrelation: Beräkning av "enhetsvärdesindex" görs för att mäta prisförändringar i utrikeshandeln, med undantag av heterogena varugrupper, där en urvalsmetod tillämpas vid prisobservationen. Sedan första kvartalet 1996 har det kvartalsvisa volymindexet ändrats på grund av modifieringar i beräkningen av enhetsvärdesindexen och på grund av att Fishers index tillämpas stället för Paasches index.

Import från och export till EU-15: Uppgifter som lämnats av Ungern.

Demografiska uppgifter

Invandringsöverskott: Det obearbetade värdet av nettoinvandringen (omräknat av Eurostat) för år X är följande: folkmängd (X+1) – folkmängd (X) – döda (X) + födda (X). Antagandet här är att den eventuella förändring i folkmängd som inte kan tillskrivas födselar eller dödsfall kan tillskrivas in- eller utvandring. I denna indikator ingår därför även administrativa justeringar (och prognosfel, om den totala folkmängden bygger på skattningar och antal födselar och dödsfall på registeruppgifter). I detta fall är värdena mer jämförbara. Ett för lågt rapporterat värde (mörkertal) eller en fördröjning i rapporteringen är orsaken till den största delen av skillnaden mellan det obearbetade värdet på in- och utvandring som landet lämnar och den som Eurostat beräknar.

Arbetskraften

Relativt arbetskraftstal (enligt ILO): enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU) motsvarar det relativa arbetskraftstalet arbetskraften uttryckt som den procentandel av befolkningen som är i arbetsför ålder (15 år och äldre), där följande avses:

- Arbetskraften: sysselsatta och arbetslösa (enligt ILO:s definition, se nedan).
- Sysselsatta: alla personer, 15 år eller äldre, som under referensperioden förvärvsarbetade minst en timme som anställda, egenföretagare eller medlemmar av ett kooperativ eller som arbetande familjemedlemmar. Personer som arbetar i försvaret anses ingå i gruppen sysselsatta.
- Arbetslösa: alla personer, 15 år eller äldre, som uppfyller följande tre krav i ILO:s definition på en arbetslös person:
 - (i) Personen har inget förvärvsarbete,
 - (ii) söker aktivt efter ett arbete och
 - (iii) kan ta ett arbete inom fjorton dagar.

I AKU undersöks endast personer i åldern 15–74 år.

Arbetslöshet (enligt ILO:s metod): Procentandel av arbetskraften som är arbetslös.

Dessa värden har härletts ur AKU (arbetskraftsundersökningar), där ILO:s definitioner och rekommendationer följts.

Genomsnittlig sysselsättning per näringsgren efter NACE (AKU): Denna indikator har härletts ur AKU (arbetskraftsundersökningar), där ILO:s definitioner och rekommendationer följts.

Infrastruktur

Järnvägsnät: All järnväg inom ett givet område. Detta omfattar inte vägsträckor eller vattensträckor, även om rullande materiel skulle transporteras via sådana vägar, t.ex. på lastbilssläp eller i tågfarjor. Linjer som endast används för turister under turistsäsongen omfattas inte, och inte heller järnvägar som endast byggts för gruvändamål, skogs-, andra industri- eller jordbruksverksamheter och som inte är öppna för allmän trafik. Uppgifterna avser den färdigställda banlängden.

Motorvägar: Vägar som är särskilt utformade och byggda för motorfordonstrafik och som inte betjänar fastigheter som gränsar till dem och som uppfyller följande:

(a) De har, förutom vid särskilda platser eller tillfälligt, skilda körvägbanor, en för trafiken i vardera riktningen, vilka är separerade från varandra antingen med en mittremsa som inte är avsedd för trafik eller, undantagsvis, på annat sätt.

(b) De har inte några plankorsningar eller andra korsningar på någon nivå med järnväg, spårväg eller vägar för fotgängare.

(c) De är särskilt utmärkta som motorväg och är reserverade för vissa kategorier av motorfordon för vägtrafik.

Motorvägarnas på- och avfarter omfattas oberoende av var vägskyltarna är uppsatta. Motorvägar i städerna ingår också.

Industri och jordbruk

Industriproduktionsindex: I industriproduktionen ingår utvinning av mineraler, tillverkning samt el-, gas-, värme- och vattenförsörjning (enligt näringsgrensindelningen NACE Rev.1, avdelningarna C, D och E).

Index över den totala industriproduktionen omfattar uppgifter om alla industriföretag. Branschindex gäller företag med fler än 10 anställda.

Jordbruksproduktionsindex, brutto: Indexen beräknades med samma fastprisbas som för nationalräkenskaperna. Fram till 1996 användes 1991 års priser, från 1997 är 1995 års priser fastprisbasen vid beräkningarna.

Levnadsstandard

Antal bilar: Personbilar: motorfordon, förutom motorcyklar, som är avsedda att transportera passagerare och som tar högst nio personer (inkl. förare).

Termen "personbil" täcker därför mikrobilar (inget körkortskrav), taxibilar och hyrda personbilar, under förutsättning att de har färre än 10 passagerarsäten. Denna kategori kan även täcka pickuper.

Ansluten huvudlinje: Privat och institutionell/kommunal huvudlinje som är i drift eller som är tillfälligt avstängd och som binder samman terminalutrustning med en telefonstation. Anslutna huvudlinjer (installation) omfattar linjer till abonnenternas utrustning, linjer till offentliga telefonautomater för allmänheten samt operatörens tjänsteledningar. Privatabonnemang och institutionella/kommunala abonnemang har definierats i taxan. Installationen kan även klassificeras i klasser efter stationens ändamål: huvudlinjer för bostäder och företag samt offentliga huvudlinjer. Mobiltelefoner ingår ej.

OBS: Sedan den ungerska telekommunikationslagen antogs har det ungerska statistikorganet (precis som i EU-länderna) samlat in uppgifter om huvudlinjer. Före 1993 och den nya telekommunikationslagen gällde statistiken huvudstationer.

Antal Internetanslutningar: Uppgiftsinsamlingen avseende Internetanslutningar börjar 1999.

Källa:

Total areal, infrastruktur, industri och jordbruk, utrikeshandel och arbetsmarknaden:
Nationella källor.

Nationalräkenskaper, inflation, betalningsbalans, offentliga finanser, finansiella indikatorer och demografi: Eurostat.

ISSN 1024-4506

KOM(1999) 505 slutlig

DOKUMENTS

SV

17 01 11 06

Katalognummer : CB-CO-99-514-SV-C

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer
L-2985 Luxemburg